

Biz har kuni kelajakni
yaratamiz

**2023-yil uchun barqaror
rivojlanish to'g'risidagi hisobot**

Mundarija

Boshqaruv raisining murojaati 3

2023-yildagi asosiy voqealar 4

2023-yil uchun asosiy ko'rsatkichlar 7

Hisobot haqida 7

1 Jamiyat haqida 8

Jamiyat haqida ma'lumot 9

Rivojlanish tarixi 10

Rivojlanish strategiyasi 10

2 Faoliyatni boshqarish 12

ESG-boshqaruvi 13

Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro munosabatlar 13

BMTning BRMga erishishga qo'shgan hissasi 14

Korporativ boshqaruv tizimi 15

Ichki va tashqi audit 21

Sifat boshqaruvi 21

Korrupsiyaga qarshi kurash 21

Fikr bildirish mexanizmlari 24

Mas'uliyatli ta'minot zanjiri 25

3 Bizning xodimlar 26

Boshqarishga yondashuv 27

Xodimlar bilan ishlash 27

Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish 30

Yoshlar siyosati 31

Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash 32

Xilma-xillik va inklyuzivlik 34

4 Atrof-muhitni muhofaza qilish 36

Ekologik boshqarish tizimi 37

Iqlim o'zgarishi 39

Atmosferaga tashlamalar 44

Energiyani boshqarish 45

Chiqindilarni boshqarish 48

Suv resurslarini boshqarish 49

5 Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi 52

Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv 53

Xavfsizlik madaniyatini oshirish va mehnatni muhofaza qilish, xavfsizlik masalalari bo'yicha o'qitish 54

Tan jarohatlarning oldini olish 55

Favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik 56

6 Mahalliy jamoalarni qo'llab-quvvatlash 57

Boshqarishga yondashuv 58

Iqtisodiy samaradorlik 58

Xayriya va homiylik 59

7 Ilovalar 60

1-ilova. Ahamiyatlilik tahlili 61

2-ilova. GRI Content Index mundarijasi 62

3-ilova. Glossariy 67

4-ilova. Bog'lanish uchun ma'lumot 67

Boshqaruv raisining murojaati

GRI 2-22

Hurmatli aksiyadorlar, hamkorlar va hamkasblar!
E'tiboringizga "Navoiyazot" AJning birinchi 2023-yil uchun Barqaror rivojlanish to'g'risidagi hisobotini taqdim etaman. Ushbu hujjat bizning ESG sohasidagi birinchi qadamlarimizni tavsiflaydi, jamiyatning yutuq va natijalarini aks ettiradi, barqaror rivojlanish tamoyillariga sodiqligimizni namoyish etadi.

"Navoiyazot" AJ - bu O'zbekiston kimyo sanoatining ishonchli hamkori va yetakchi korxonasi bo'lib, mamlakatimiz sanoat salohiyatini yuksaltirishga salmoqli hissa qo'shmoqda. 2023-yilda jamiyat ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish, energiya samaradorligini oshirish va atrof-muhitga ta'sirini kamaytirishga qaratilgan yirik investitsiya loyihalarini amalga oshirishni davom ettirdi. Ushbu tashabbuslar doirasida ammiak va karbamid ishlab chiqarish bo'yicha yangi ishlab chiqarish majmualari qurilishi nihoyasiga yetkazilib, bu mineral o'g'itlar ishlab chiqarish hajmini oshirish va ularning xalqaro sifat standartlariga mos kelishini ta'minlash imkonini berdi.

Iqlim o'zgarishi — zamonaviy dunyoning asosiy muammolaridan biri bo'lib, bizning jamiyatimiz ushbu global kun tartibidan chetda qolmaydi. 2023-yilda biz iqlim xavflarini aniqlash va baholash bo'yicha keng qamrovli ish olib bordik va bu bizga ularning biznesga potentsial ta'sirini yaxshiroq tushunish va ularni boshqarishga strategik yondashuvlarini aniqlash imkonini berdi. 1 va 2-qamrov doirasida issiqxona gazlari tashlamasining birinchi hisob-kitobi amalga oshirilganligi muhim qadam bo'ldi va bu bizga ta'sirining hozirgi darajasi haqida aniq tasavvur beribgina qolmay, uni kamaytirish bo'yicha samarali chora-tadbirlarni amalga oshirish imkoniyatlarini ham ochib berdi. Ishonchimiz komilki, bu yo'nalishdagi izchil ishlar barqaror rivojlanish tamoyillariga bo'lgan sadoqatimizni kuchaytiradi, kam uglerodli iqtisodiyotga o'tishga muhim hissa bo'ladi va korxonamiz hamda butun jamiyat kelajagi uchun barqaror poydevor yaratadi.

Inson kapitali - muvaffaqiyatimiz poydevoridir. Jamiyatda 8 mingdan ortiq yuqori malakali mutaxassislar ishlaydi. Biz xodimlarning malakasini oshirish uchun sharoit yaratamiz, xodimlarni zamonaviy o'qitish va rag'batlantirish dasturlarini amalga oshiramiz. Xodimlarni qo'llab-quvvatlash va ularning farovonligini ta'minlashga qaratilgan ijtimoiy siyosat bizning ustuvor maqsadlarimizdan biridir.

"Navoiyazot" AJ korporativ ijtimoiy mas'uliyatda faol ishtirok etadi. Biz ta'lim va ilmiy dasturlarni qo'llab-quvvatlaymiz, faxriylarga, aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlariga yordam ko'rsatib, hududiy infratuzilmani rivojlantirishga hissa qo'shamiz.

2024-yilda korxonada modernizatsiya qilishni, ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirishni, mahsulot sifatini oshirishni va xalqaro bozordagi o'rnini mustahkamlashni davom ettiradi. Bundan tashqari, biz ESG omillariga ta'sirimizni minimallashtirishga yordam beradigan ilg'or amaliyot va metodologiyalarni faol joriy etish orqali barqaror rivojlanish sohasidagi tashabbuslarimizni yanada mustahkamlashni maqsad qilganmiz. Bu qadamlar nafaqat bizning faoliyat samaradorligimizni yuksaltiradi, balki barqaror rivojlanishga qo'shgan hissamizni sezilarli darajada oshiradi va kelajak avlodlar oldidagi mas'uliyatimizni kuchaytiradi.

Qo'llab-quvvatlaganingiz, ishonchingiz va hamkorlikingiz uchun tashakkur bildiramam. Faqat birgalikda biz yangi cho'qqilarni zabt eta olamiz!

Hurmat bilan,

Samadov Farrux Xamzayevich
"Navoiyazot" AJ boshqaruvi raisi

2023-yilda "Navoiyazot" AJda asosiy mahsulotlar ishlab chiqarish hajmi

2 790,8
ming tonnaga yetdi

2023-yilda xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlashga yo'naltirilgan investitsiyalar

339,427
milliard so'mni tashkil etdi

2023-yilda homiylik va xayriya ishlariga ajratilgan mablag'larning umumiy hajmi

20
milliard so'mdan ortiqni tashkil etdi

2023-yildagi asosiy voqealar

“Navoiyazot” AJ Xitoyning “SS7 Industries” kompaniyasi bilan birgalikda 109 va 110A-sonli binolarning ma'muriy xonalariga quyosh batareyalari o'rnatilishi hisobiga 100 kVt quvvatga ega bo'lgan, yiliga 140,2 ming kVt/soat elektr energiyasi ishlab chiqarilishi ta'minlandi.

2-may kuni «Linde» kompaniyasi (Germaniya) “Navoiyazot” AJga havo ajratuvchi qurilmani yetkazib berish bo'yicha shartnoma imzoladi. Loyiha 90 million dollarga baholangan va ishga tushirilishi 2026-yilning birinchi choragida rejalashtirilgan.

May

O'zbekiston yoshlar ittifoqi tomonidan tashkil etilgan “Yozni Kamalak bilan!” loyihasi “Oftobjon” oromgohi dam oluvchilariga bir kun bag'ishlandi. Ushbu tadbir davomida bolalar “Navoiyazot” AJ boshqaruvi raisi O.Temirov bilan shaxmat va stol tennisi bo'yicha bellashish imkoniga ega bo'ldi. “Yozni Kamalak bilan!” loyihasi maktab o'quvchilari ta'tilini mazmunli o'tkazishi maqsadida respublika bo'ylab o'tkazilmoqda.

Yoshlar oyligi doirasida “Yilning eng tajribali yosh apparatchisi” tanlovi bo'lib o'tdi.

Iyun

Mart

“Navoiyazot” AJda “Yoshlarni qo'llab-quvvatlash yili” deb e'lon qilingan 2023-yilda 916-sexda yoshlar bilan ochiq muloqot bo'lib o'tdi va u dolzarb masalalarni muhokama qilishga va korxonada olib borilayotgan yoshlar siyosati samaradorligini oshirishga bag'ishlandi.

Iyul

“Navoiyazot” AJ “Yoshlar kuni” munosabati bilan Navoiy viloyatida o'tkazilgan festivalda “2023-yilning yoshlarni qo'llab-quvvatlash bo'yicha eng faol tashkiloti” deb topildi va taqdirlandi.

“Navoiyazot” AJda Yoshlar oyligi doirasida yilning eng iqtidorli yosh mutaxassisleri tanlovi va “Zakovat” intellektual turniri g'oliblarini taqdirlash marosimi bo'lib o'tdi.

“Navoiyazot” AJda quyosh batareyalarini o'rnatish ishlari boshlandi

[Veb-sayt yoki yangiliklar manbasiga havola:](#)

Air Products (AQSH) O'zbekistondagi loyihalarga 10 milliard dollar sarmoya kiritishini ma'lum qildi. Air Products kompaniyasi Uzbekistan GTLda sanoat gazlarini qayta ishlash, sintez gazi, kislorod va azot ishlab chiqarish, "Navoiyazot" AJ negizida suyultirilgan karbonat angidrid ishlab chiqarish loyihalarini amalga oshirmoqda.

Sentyabr

"Navoiyazot" AJ hududida yiliga 2480 kVt quvvatga ega 3,6 million kVt/soat elektr energiyasi ishlab chiqarish imkonini beruvchi quyosh panellari o'rnatildi.

Oktyabr

Avgust

O'zbekiston Respublikasi Mustaqilligining 32 yilligini nishonlanishi munosabati bilan "Yangi hayot uchun, yangi O'zbekiston uchun!" shiori ostida "Navoiyazot" AJ xodimlari o'rtasida sport musobaqalari o'tkazildi.

Noyabr

"Navoiyazot" AJda mahsulotlarni qadoqlash uchun turli hajmdagi laminatlangan polipropilen qoplar ishlab chiqaradigan yangi korxonaga ishga tushirilmoqda.

Air Products (AQSH) O'zbekistondagi loyihalarga 10 milliard dollar sarmoya kiritadi – O'zbekiston yangiliklari – Gazeta.uz

[Veb-sayt yoki yangiliklar manbasiga havola:](#)

Dekabr

Gidroksipropilmetilsellyuloza ishlab chiqarish bo'yicha "CHEMISTRY INTERNATIONAL" MCHJ QK qurilishi amalga oshirilmoqda. 5 ta bino va inshootda 5 milliard so'mlik qurilish-montaj ishlari bajarildi.

Tez kunlarda "Navoiyazot" AJda polivinilxlorid quvurlar ishlab chiqarish bo'yicha yangi korxonani ish boshlaydi. Bu avval import qilingan zanglamaydigan po'lat va temir quvurlarni polivinilxlorid quvurlarga almashtirish imkonini beradi.

"Navoiyazot" AJda Eron bilan hamkorlikda "JV CONTINAZ" MCHJ qo'shma korxonasi tashkil etilmoqda. Loyiha ishga tushirilgach, yiliga 80 ming tonna natriy sianidi va 8 ming tonna sianid kislotasi ishlab chiqariladi.

Dekabr oyida 50 nafar xodim Andijon, Namangan, Farg'ona viloyatlarida bo'lib, hududlarning diqqatga sazovor joylari va tarixiy obidalarini yaqindan tanishdi. Shuningdek, "O'zbekiston bo'ylab sayohat" dasturi doirasida yana 50 nafar xodimga Xorazm viloyatiga tashrif buyurish imkoniyati taqdim etildi.

2023-yil uchun asosiy ko'rsatkichlar

Barqaror rivojlanish ko'rsatkichlari

Ekologik ko'rsatkichlar

Atrof-muhitni muhofaza qilish xarajatlari, ming so'm

2021	1 092,91
2022	602,73
2023	3 933 752,3

Atmosfera ifloslantiruvchi moddalar chiqarish hajmi, tonna

2021	30 736,965
2022	32 612,777
2023	31 364,315

Olingan suv hajmi, ming m3

2021	30 736,965
2022	32 612,777
2023	31 364,315

Ijtimoiy ko'rsatkichlar

Xodimlarning umumiy ro'yxatdan o'tgan soni, shaxslar

2021	8 855
2022	8 714
2023	8 611

Xodimlar aylanmasi, %

2021	6,4
2022	4,8
2023	3,4

O'qitish uchun sarflangan xarajatlar miqdori, million so'm

2021	624,9
2022	899,83
2023	542,7

Jamiyatning ichki va tashqi audit jarayonlaridan o'tgan mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarish tizimi bilan qamrab olingan shaxslar soni

2021	8 855
2022	8 714
2023	8 611

Hisobot haqida

GRI 2-1, 2-2, 2-6

“Navoiyazot” AJ o'zining 2023-yil uchun birinchi Barqaror rivojlanish to'g'risidagi hisobotini (keyingi o'rinlarda - Hisobot) taqdim etadi va ushbu hisobot ESG tamoyillari, Global hisobdorlik tashabbusi standartlariga (keyingi o'rinlarda - GRI) muvofiq tayyorlangan. Bu Jamiyatning tabiiy resurslarni uzoq muddatli asrashga qaratilgan strategiyalarni amalga oshirishga sodiqligini, ijtimoiy mas'uliyatini va korporativ boshqaruv tamoyillariga rioya qilishidan dalolat beradi.

Hisobot “Navoiyazot” AJ faoliyatining korxonada faoliyat yuritayotgan hududda barqaror rivojlanishning ekologik, iqtisodiy va ijtimoiy jihatlari bo'yicha asosiy natijalarini qamrab oladi. Asosiy e'tibor issiqxona gazlari tashlamasini kamaytirish, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, xodimlar uchun xavfsiz va munosib mehnat sharoitlarini yaratish borasidagi sa'y-harakatlarga qaratildi. Hisobot, shuningdek, korxonaning mahalliy hamjamiyat va manfaatdor tomonlar bilan o'zaro munosabatlari to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga oladi.

“Navoiyazot” AJ 2024-yilda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 21-fevraldagi «O'zbekiston — 2030» strategiyasini «Yoshlar va biznesni qo'llab-quvvatlash yili»da amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risida PF-37-son Farmoniga muvofiq birinchi ESG hisobotini tayyorlashga kirishdi. Mazkur farmon davlat ishtirokidagi korxonalarda faoliyatning ochiqlik darajasini tubdan oshirish va korporativ boshqaruvni takomillashtirishga qaratilgan. U davlat ulushi 50% va undan ortiq bo'lgan yirik jamiyatlarni korporativ ijtimoiy mas'uliyat (CSR), shuningdek, ekologik, ijtimoiy va korporativ boshqaruv (keyingi o'rinlarda – ESG) holati to'g'risida yillik hisobotlarni nashr etish majburiyatini yuklaydi.

Ushbu farmonning qabul qilinishi “Navoiyazot” AJning shaffoflik, barqaror rivojlanish va jamiyat oldida mas'uliyat tamoyillariga sodiqligini aks ettiruvchi alohida ESG hisobotini yaratishda asosiy omil bo'ldi. Hisobot chegaralari “Navoiyazot” AJ tarkibiga kiruvchi filiallar va ishlab chiqarish korxonalarini qamrab oladi.

Jamiyat haqida

Jamiyat haqida ma'lumot

9

Rivojlanish tarixi

10

Rivojlanish strategiyasi

10

**BIZ
HAR KUNI
KELAJAKNI YARATAMIZ**

Jamiyat haqida

Jamiyat haqida ma'lumot

GRI 2-1, 2-6

“Navoiyazot” AJ – bu O'zbekistonning kimyo sanoatidagi eng yirik va tez rivojlanayotgan ko'p tarmoqli korxonalaridan biri bo'lib, to'rt asosiy kompleksda kimyo mahsulotlarini ishlab chiqaradi:

- mineral o'g'itlar ishlab chiqarish;
- kimyoviy reagentlar ishlab chiqarish;
- kichik hajmdagi kimyoviy moddalar ishlab chiqarish;
- polivinilxlorid (PVX) ishlab chiqarish.

Jamiyatda asosiy ishlab chiqarishni yoqilg'i-energetika resurslari, avtomobil va temir yo'l transporti bilan ta'minlaydigan sexlar hamda ta'mirlash-tiklash ishlari sexi mavjud.

Jamiyat tomonidan nitrat kislota, ammiak va karbamid, ammiakli selitra, atsetilen, atsetaldegid, sirka kislota, sianid kislota, ammoniy sulfat, akrilonitril, tiokarbamid, ammoniy tiotsianat, ammoniy xlorid, kaustik soda, xlor, xlorid kislota, PVX va boshqalar ishlab chiqariladi.

“Navoiyazot” AJ ilgari O'zbekistonda ishlab chiqarilayotgan barcha kimyo mahsulotlarining 30 foizdan ortig'ini ishlab chiqaradigan “O'z kimyosanoat” AJ tarkibiga kirgan. Biroq 2023-yil 1-martdan Jamiyat “O'z kimyosanoat” AJ tarkibidan chiqdi va O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Strategik islohotlar agentligi uning yagona aksiyadoriga aylandi. 2023-yil 18-avgustdan boshlab “Navoiyazot” AJning yagona aksiyadori O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi hisoblanadi.

2023-yilda “Navoiyazot” AJda asosiy mahsulotlar ishlab chiqarish hajmi

2 790,8
ming tonnani

jamiyat mahsulotlarini sotishdan tushgan tushum esa

4 779,073
milliard so'mga yetdi

Jamiyatning bo'linmalari to'liq ishlab chiqarish siklini amalga oshiradi. Shu bilan birga, yangi texnologiyalar o'zlashtirilmoqda, avtomatlashtirilgan ishlab chiqarish va boshqaruv tizimlari joriy etilmoqda, mavjud komplekslar modernizatsiya qilinmoqda, yangi ishlab chiqarish quvvatlari barpo etilmoqda.

Bizning missiya

Biz tabiiy resurslar energiyasini inson manfaatiga qaratish, Jamiyat faoliyat yuritayotgan hududlarda uzoq muddatli iqtisodiy o'sish va ijtimoiy barqarorlikka, farovonlik va taraqqiyotga ko'maklashish, atrof-muhit holatini ijobiy saqlash, tabiiy resurslardan oqilona foydalanishni ta'minlash, biznesning barqaror va uzoq muddatli o'sishini ta'minlash, mineral o'g'itlar, kimyoviy reagentlar va kam tonnali kimyoviy moddalarning ishonchli yetkazib beruvchisi bo'lib xizmat qilish uchun tashkil etilganmiz.

Bizning qadriyatlar

Barcha xodimlar o'zlarining kundalik faoliyatida yuqori natijalarga erishish uchun ko'rsatma bo'lib xizmat qiladigan Jamiyatning korporativ qadriyatlariga amal qiladilar. Asosiy qadriyatlar bo'lib yuqori malakali mutaxassislar, xodimlar malakasining doimiy o'sishi va ularning professionalizmi, ish samaradorligi, xodimlarning ijtimoiy himoyalanganligi va jamoadagi barqarorlik hisoblanadi.

Bizning maqsadlarimiz

“Navoiyazot” AJ yangi qiymat yaratishni, o'z faoliyatining yuqori daromadliligi va barqarorligini ta'minlashni, jamiyat aktivlari qiymatini oshirish va pul dividendlar to'lash orqali aksiyadorlarga investitsiya kapitalidan yuqori daromad keltirishni o'zining maqsadi deb biladi. Bu maqsadlarga erishish uchun “Navoiyazot” AJ xarajatlarni kamaytirish faoliyati samaradorligini oshirish, ishlab chiqarilayotgan mahsulot va ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, yangi ilg'or texnologiyalarni qo'llash kabi mavjud barcha imkoniyatlardan foydalanadi.

Rivojlanish tarixi

GRI 2-1

Navoiy kimyo kombinatini keng miqyosda loyihalashda SSSR va Chexoslovakiyaning 10 dan ortiq yirik loyiha tashkilotlari ishtirok etgan. Davlat azot sanoati instituti (DASI) bosh loyihachi bo'ldi.

1964-yilda kombinat rasman ishga tushirilib, ammiakli selitra va kuchsiz nitrat kislotasi ishlab chiqarishni yo'lga qo'ydi. Uch oy o'tgach birinchi ammiak olindi va 1968-yilga kelib organik kimyoviy moddalar ishlab chiqaradigan sexlar ishga tushirildi.

Bugungi kunda "Navoiyazot" AJ to'liq ishlab chiqarish sikliga ega, ilg'or texnologiyalar va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarini faol joriy etayotgan korxonaga hisoblanadi. Jamiyat mavjud komplekslarni modernizatsiya qilmoqda, yangi ishlab chiqarish quvvatlari yaratmoqda va innovatsion yondashuvlarni joriy etmoqda.

Jamiyat rivojlanishning yangi bosqichiga erishib, bozor sharoitlarini ishonchli o'zlashtirmoqda, texnik jihatdan yuqori darajada jihozlanganligini, ilg'or texnologiyalarini va innovatsion g'oyalarini namoyish etmoqda. Yuqori malakali mutaxassis va muhandislardan iborat ahil jamoa "Navoiyazot" AJning boshqa korxonalar uchun o'rnak va mustaqil O'zbekiston g'ururiga aylanishiga sabab bo'lmoqda.

Rivojlanish strategiyasi

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 03.04.2019-yildagi "Kimyo sanoatini yanada isloh qilish va uning investitsiyaviy jozibadorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4265-son qaroriga muvofiq "Navoiyazot" AJ kimyo sanoatini 2030-yilgacha rivojlantirish umumdavlat strategiyasiga qat'iy amal qilmoqda.

Korxonaning strategik maqsadlari quyidagilardan iborat:

- innovatsion texnologiyalarni joriy etish hisobiga uning kapitallashuvi va daromadligining o'sishi;
- faoliyat turlarini diversifikatsiya qilish;
- yuqori qo'shimcha qiymatga ega mahsulotlar ishlab chiqarishni o'zlashtirish;
- yangi quvvatlarni qurish.

Ushbu maqsadlarga erishish uchun jamiyatda texnologiyalarni uzoq muddatli modernizatsiya qilish va ishlab chiqarish jarayonlarini texnik jihatdan yangilashga qaratilgan investitsiya loyihalarini faol amalga oshirilmoqda. Ushbu tadbirlar sifatini oshirish, tannarxni pasaytirish orqali mahsulotlarning milliy va xalqaro bozorlardagi raqobatbardoshligini mustahkamlashga e'tibor qaratilgan.

Texnologik jarayonlarning ekologik va sanoat xavfsizligi bo'yicha yuqori standartlarga muvofiqligi, ijtimoiy masalalarning muvaffaqiyatli hal etilishi korxonaga o'z missiyasini bajarishga imkon beradi: jamiyatga maksimal foyda keltirish, hayotni yanada yaxshilashga xizmat qiluvchi o'zgarishlarni amalga oshirishda ko'maklashish – bu esa doimiy o'sish, barqaror rivojlanish va atrof-muhitga mas'uliyatli munosabat orqali amalga oshiriladi.

Kompaniyaning rivojlanish tarixi

1964-yil
31-dekabr

Davlat qabul komissiyasi kuchsiz nitrat kislotasi va ammiakli selitra ishlab chiqarish obyektlarini umumiy "yaxshi" baho bilan ishga tushirishni ma'qulladi. Shu kundan e'tiboran Navoiy kimyo zavodi tarixi boshlandi.

1965-yil
8-mart

Birinci ammiak olindi va loyiha ishlab chiqarish quvvatiga shu oyning o'zida erishildi.

1965-yil
31-mart

I-navbatdagi ammiak ishlab chiqarish quvvatlarini ishga tushirish dalolatnomasi imzolandi.

1965-yil
Noyabr

Ballonlarni texnik kislorod bilan to'ldirish bo'limi ishga tushirildi.

1967-y

Ammiakli suvning birinchi tonnasi olindi.

1988-y

Tiokarbamid ishlab chiqarish uskunasini ishga tushirish va xlorid kislotasi ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish.

1975-y

Navoiy kimyo kombinatini "Navoiyazot" ishlab chiqarish birlashmasiga aylantirish.

1971-yil
25-oktyabr

Nitron tolasini ishlab chiqarish bo'yicha birinchi texnologik zanjirning ishga tushirilishi.

1971-yil
31-mart

Nitrat kislotasi, ammiakli selitra, uchinchi bosqich ammiak sexlari ishga tushirildi.

1970-yil
31-dekabr

Atsetilen va atsetaldegid ishlab chiqarish quvvatlari ishga tushirildi.

1968-yil
Avgust

Karbonat angidrid va natriy sianid ishlab chiqarish sexlarini ishga tushirish.

1968-yil
Iyun

Karbonat angidridni ajratish joriy etildi.

2001-y

"Lurgi" kompaniyasi bilan hamkorlikda kaustik soda va suyuq xlor ishlab chiqarish sexining ishga tushirilishi.

1991 –
2014-yillar

14 turdagi yangi mahsulotlar, jumladan, preparatlar, smolalar va o'g'itlar ishlab chiqarishni o'zlashtirish.

2011-y

"Navoiy" erkin industrial-iqtisodiy zonasida kosmetika mahsulotlari va bolalar tagliklari ishlab chiqaruvchi qo'shma korxonalar tashkil etish.

2015 –
2016-yillar

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2015-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Investitsiya dasturi to'g'risida"gi PQ-2264-sonli qaroriga muvofiq investitsiya loyihalarini amalga oshirish:

- "Navoiyazot" AJda ammiak va karbamid ishlab chiqarish quvvatlarini qurish;
- "Navoiyazot" AJ negizida PVX, kaustik soda va metanol ishlab chiqarish majmuasini qurish;
- "Navoiyazot" AJda nitrat kislotasi ishlab chiqarishni tashkil etish.

2019 –
2020-yillar

Kimyoviy mahsulotlar ishlab chiqarish komplekslarini ishga tushirish:

1. "Navoiyazot" AJda ammiak va karbamid ishlab chiqarish;
2. "Navoiyazot" AJ negizida PVX, kaustik soda va metanol ishlab chiqarish;
3. "Navoiyazot" AJda nitrat kislotasi ishlab chiqarish.

2021 –
2023-yillar

Kimyoviy mahsulotlar ishlab chiqarish bo'yicha qo'shma korxonalarni tashkil etish:

1. "Navoiyazot" AJ hududida "JV CONTINAZ" MCHJ tomonidan karbamid-formaldegid smolalarini ishlab chiqarish;
2. "Navoiyazot" AJ hududida "JV CONTINAZ" MCHJ tomonidan sulfat kislotasi ishlab chiqarish.
3. Paxta sellyulozasi va gidrooksi propilmetilsellyuloza (HPMC) ishlab chiqarish

Faoliyatni boshqarish

ESG-boshqaruvi	<u>13</u>
Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro munosabatlar	<u>13</u>
BMTning BRMga erishishga qo'shgan hissasi	<u>14</u>
Korporativ boshqaruv tizimi	<u>15</u>
Ichki va tashqi audit	<u>21</u>
Sifat boshqaruvi	<u>21</u>
Korrupsiyaga qarshi kurash	<u>21</u>
Fikr bildirish mexanizmlari	<u>24</u>
Mas'uliyatli ta'minot zanjiri	<u>25</u>

**BIZ
HAR KUNI
KELAJAKNI YARATAMIZ**

Faoliyatni boshqarish

ESG-boshqaruvi

GRI 2-22, 2-24

Jamiyat asosiy yo'nalishlarni belgilab oldi, ESG tamoyillarini biznes-jarayonlarga joriy etish choralari ko'rdi, shu tarzda u eng yaxshi xalqaro standartlarga rioya qilishga va o'z faoliyatining shaffofligini oshirishga intilmoqda.

Kuzatuv kengashi va Boshqaruv barqaror rivojlanishni boshqarishda faol ishtirok etib, ushbu sohadagi bayonotlar, siyosat, strategiyalarni ishlab chiqish, tasdiqlash va yangilashda bevosita ishtirok etmoqda. Yuqori boshqaruv organlari barqaror rivojlanish tamoyillarining Jamiyat strategiyasiga joriy etilishini ta'minlagan holda ESG tashabbuslarining amalga oshirilishini nazorat qilmoqda.

Barqaror rivojlanish masalalari bo'yicha hisobot har chorakda yuqori rahbariyatga taqdim etiladi, bu esa samaradorlikni o'z vaqtida kuzatib borish va zarurat bo'lganida tuzatishlar kiritish imkonini beradi. Tasdiqlash jarayoni Kuzatuv kengashi tomonidan ko'rib chiqish uchun ma'lumotlarni yozma ravishda taqdim etish orqali amalga oshiriladi.

Barqaror rivojlanish bilan bog'liq muhim masalalar va muammolar haqidagi ma'lumot yuqori rahbariyatga yozma ravishda yetkaziladi. Hisobot davrida yuqori rahbariyat aralashuvini talab qiladigan jiddiy muammolar yuzaga kelmadi.

Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro munosabatlar

GRI 2-29

"Navoiyazot" AJ manfaatdor tomonlar bilan ularning manfaatlari va ehtiyojlarini inobatga olgan holda o'zaro hamkorlikni yo'lga qo'yadi. Jamiyat shaffoflik va ochiqlikka asoslangan yondashuvni qo'llaydi, bu esa unga mahalliy hamjamiyat va boshqa asosiy manfaatdor tomonlar guruhlarining ehtiyojlari, umidlariga samarali javob berishga imkon beradi. Asosiy manfaatdor tomonlar ularning Jamiyat faoliyatiga ta'siri va Jamiyatning ularning manfaatlariga ta'sirini hisobga olgan holda aniqlanadi.

"Navoiyazot" AJ uzoq muddatli va barqaror munosabatlarni o'rnatish, barcha huquqiy va me'yoriy talablarga rioya qilish, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan salbiy oqibatlarining oldini olish maqsadida ushbu guruhlar bilan muntazam muloqot olib boradi.

Jamiyat manfaatdor tomonlarining asosiy guruhlari

	O'zaro hamkorlik maqsadlari	O'zaro hamkorlik shakllari	2023-yildagi tadbirlar va natijalar
Aksiyadorlar investidorlar	<ul style="list-style-type: none"> Jamiyat qiymatining uzoq muddatli o'sishini ta'minlash. Jamiyatning rivojlanish strategiyasi haqida ma'lumot berish. Korporativ boshqaruv sifatini oshirish. Jamiyat aksiyalarining likvidlik darajasini va narxlarini darajasini ushlab turish. 	<ul style="list-style-type: none"> Investorlar uchun konferensiyalar. Investorlar bilan individual uchrashuvlar. Doimiy ravishda tahlilchilar bilan amalga oshiriladigan ish. Aksiyadorlarning yillik umumiy yig'ilishi va Jamiyatning majburiy hisobdorligi. Korporativ veb-sayt. 	<ul style="list-style-type: none"> "Navoiyazot" AJ aksiyadorlarining 7 ta Umumiy yig'ilishi bo'lib.
Davlat organlari/tartibga soluvchilar	<ul style="list-style-type: none"> Faoliyat yuritilayotgan hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ko'maklashish. Qonunchilikka rioya qilish Davlat dasturlari va tashabbuslarini amalga oshirish. Korrupsiya xavflarini aniqlash va minimallashtirish. Shartnoma majburiyatlarining bajarilishini nazorat qilish. 	<ul style="list-style-type: none"> Muzokaralar, uchrashuvlar o'tkazish. Qonunchilikka rioya etilishini tekshirish. Ruxsatnomalar berish va faoliyat ustidan nazorat qilish 	<ul style="list-style-type: none"> 2023-yilda korrupsion xatti-harakatlar uchun xodimlarni ishdan bo'shatish yoki jazolash bilan bog'liq 3 ta holat qayd etilgan. Korrupsiya bilan bog'liq huquqbuzarliklar sababli biznes hamkorlar bilan tuzilgan 2 ta shartnoma bekor qilindi. 2023-yilda jamiyat 1847 ta shartnoma tuzilib, shundan 156 tasi to'g'ridan-to'g'ri tuzildi.
Xodimlar va kasaba uyushmalari	<ul style="list-style-type: none"> Jamiyat xodimlarining kasbiy martaba o'sishi va ijtimoiy farovonligi uchun sharoit yaratish. Ish joyida xavfsizlik. Mehnat uchun haq to'lash tizimini takomillashtirish. Xodimlarning motivatsiyasini oshirish. Ishlayotgan va nafaqaga chiqqan xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash. Mehnat resurslaridan samarali foydalanish. 	<ul style="list-style-type: none"> Xodimlarning korxonaharbariyati bilan uchrashuvlari. Ichki aloqa kanallari. Jamoatchilik eshituvlari. Jamoa shartnomalari va kasaba uyushmalari bilan hamkorlik. Xodimlar ishtiroki bo'yicha tadqiqotlar o'tkazish. 	<ul style="list-style-type: none"> 2023-yilda Jamiyat ijtimoiy sheriklik va kasaba uyushmalari faoliyati bilan bog'liq umumiy qiymati qariyb 38 milliard so'mlik 38 ta tadbir o'tkazdi. "Navoiyazot" AJga qarashli sanatoriy-sog'lomlashtirish oromgohida 2023-yilda 1534 nafar fuqaro davolandi va dam oldi. 2023-yilda mehnatni muhofaza qilish bo'yicha jamoa shartnomasi doirasidagi tadbirlarni amalga oshirish uchun qariyb 39,5 milliard so'm sarflandi. Ishlab chiqarishda tan jarohat olgan va kasb kasalligiga chalingan shaxslarga to'langan jami to'lovlar miqdori 191,8 million so'mni tashkil etdi. 70 nafar ishlamaydigan pensionerlarga 29,6 million so'm moddiy yordam ajratildi.

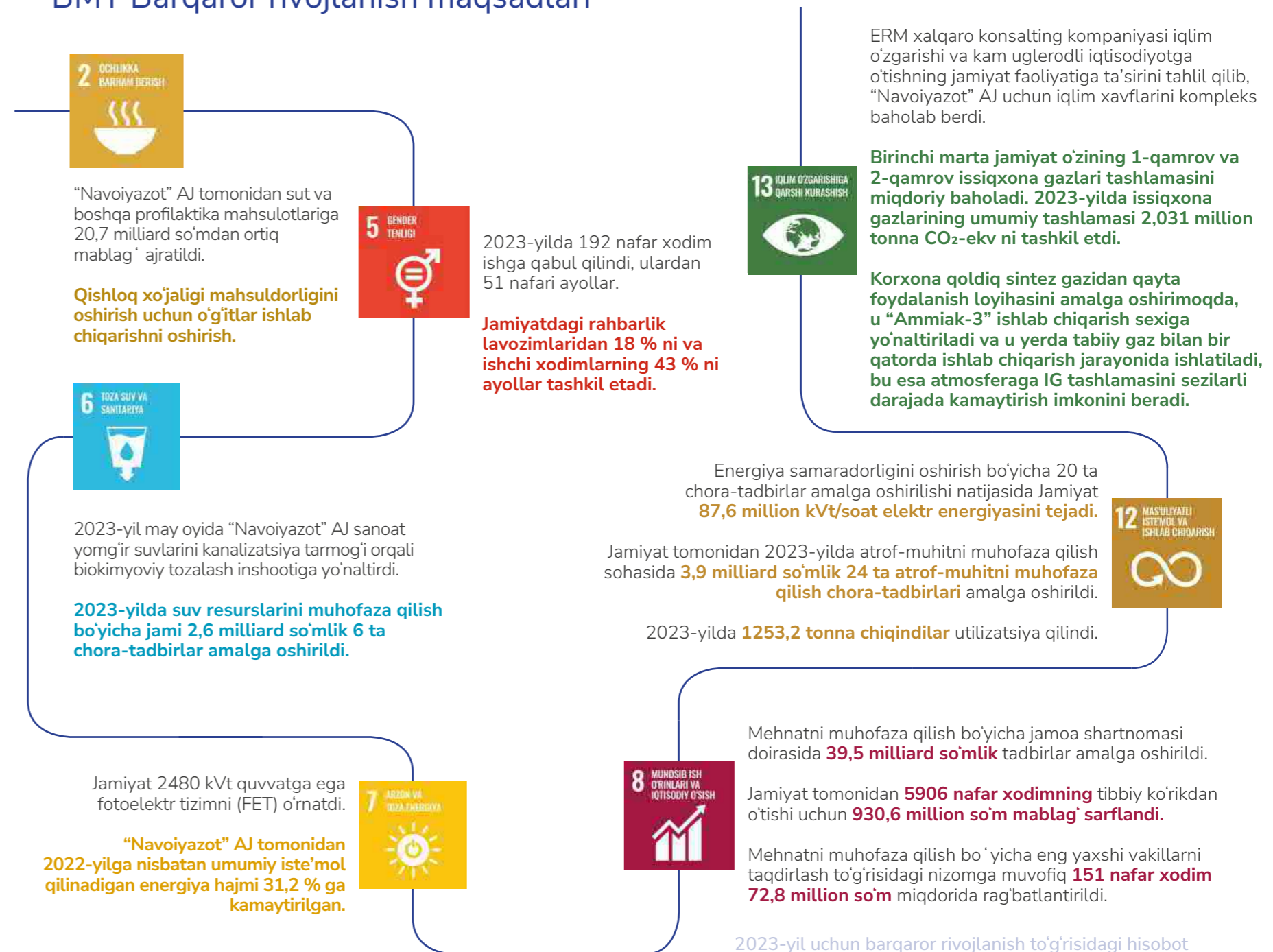
	O'zaro hamkorlik maqsadlari	O'zaro hamkorlik shakllari	2023-yildagi tadbirlar va natijalar
Iste'molchilar, yetkazib beruvchilar va pudratchilar	<ul style="list-style-type: none"> Mahsulotlarning yuqori sifati, xavfsizligiga kafolatlar va iste'molchilar ishonchini ta'minlash. Savdo bozorlari va mahsulot turlarini kengaytirish. Shartnomalar shartlariga rioya qilish. Texnologik jarayonlar va uskunalarning ishonchligi va xavfsizligini oshirish. 	<ul style="list-style-type: none"> Mahsulot va sifat kafolati masalalari bo'yicha o'zaro munosabatlar. Uchrashuvlar va muzokaralar. Shartnomalar va bitimlar imzolash. Jamiyat veb-sayti. Jamiyat hisoboti. 	<ul style="list-style-type: none"> 62 nafar xodimga "Navoiyazot" AJ faxriy taxtasiga kiritilgani uchun 241,9 million so'm ajratildi. Sport tadbirlarini tashkil etish va g'oliblarni taqdirlash uchun 304,6 million so'm mablag' ajratildi.
Mahalliy jamoalar	<ul style="list-style-type: none"> Faoliyat yuritayotgan hududlardagi ijtimoiy-iqtisodiy vaziyatning barqarorligi. Aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlariga yordam ko'rsatish. Xayriya. Atrof-muhitga ta'sirni kamaytirish. Jamiyat strategiyasini faoliyat yuritilayotgan hududlarda mahalliy hamjamiyat manfaatlarini hisobga olgan holda amalga oshirish. 	<ul style="list-style-type: none"> Mahalliy hamjamiyat vakillari bilan uchrashuvlar o'tkazish. Veb-sayt va ijtimoiy tarmoqlar. Press-revizlar va axborot xabarlarini nashr etish. Xayriya tashkilotlarini qo'llab-quvvatlash va aholining zaif qatlamlari uchun yordam tadbirlarini o'tkazish. 	<ul style="list-style-type: none"> Jamiyat tomonidan hisobot davrida homiylik tadbirlari uchun 20,644 mlrd. so'm mablag' ajratildi. Jamiyat Navoiy viloyati dzyudo federatsiyasini mablag' o'tkazish yo'li bilan qo'llab-quvvatlamoda. 2023-yil may oyidan boshlab sanoat va yomg'ir oqava suvlari tozalash inshootlariga o'tkazilib, Zarafshon daryosiga chiqindi suvlar to'kilishi to'xtatildi.
OAV	<ul style="list-style-type: none"> Jamiyatning ijobiy imidjini shakllantirish. Ishbilarmon doiralarda obro'-e'tiborni mustahkamlash. Ochiqlik va shaffoflikni oshirish. 	<ul style="list-style-type: none"> Press-revizlar. Jamiyatning yuqori mansabdor shaxslaridan intervyu va sharhlar. Veb-sayt va ijtimoiy tarmoqlar. Jamiyat hisoboti. Matbuot anjumanlari va rahbariyat bilan suhbatlar. 	<ul style="list-style-type: none"> "Navoiyazot" AJ "Ishonch telefoni"ga 325 ta murojaat kelib tushdi. OAV-da 69 chiqish. Barcha chiqishlar jamiyat veb-saytida, Telegram kanalida va "Navoiy kimyogari" gazetasida chop etildi.

BMTning BRMga erishishga qo'shgan hissasi

"Navoiyazot" AJ 2015-yilda Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasi tomonidan qabul qilingan Barqaror rivojlanishning barcha 17 maqsadi (keyingi o'rinlarda - BMT BRM) muhimligini e'tirof etadi va o'z faoliyati doirasida ularni amalga oshirishda faol ishtirok etadi. Jamiyatning sohasiy o'ziga xosligi va missiyasini

hisobga olgan holda "Navoiyazot" AJ eng katta hissa qo'shishi mumkin bo'lgan 8 ta ustuvor BRMni belgilab oldi. Jamiyat ushbu maqsadlarga erishishga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqqan, shuningdek, ushbu ustuvor maqsadlarga mos keladigan barqaror rivojlanishning asosiy jihatlari belgilangan.

BMT Barqaror rivojlanish maqsadlari

Korporativ boshqaruv tizimi

Korporativ boshqaruv strukturasi

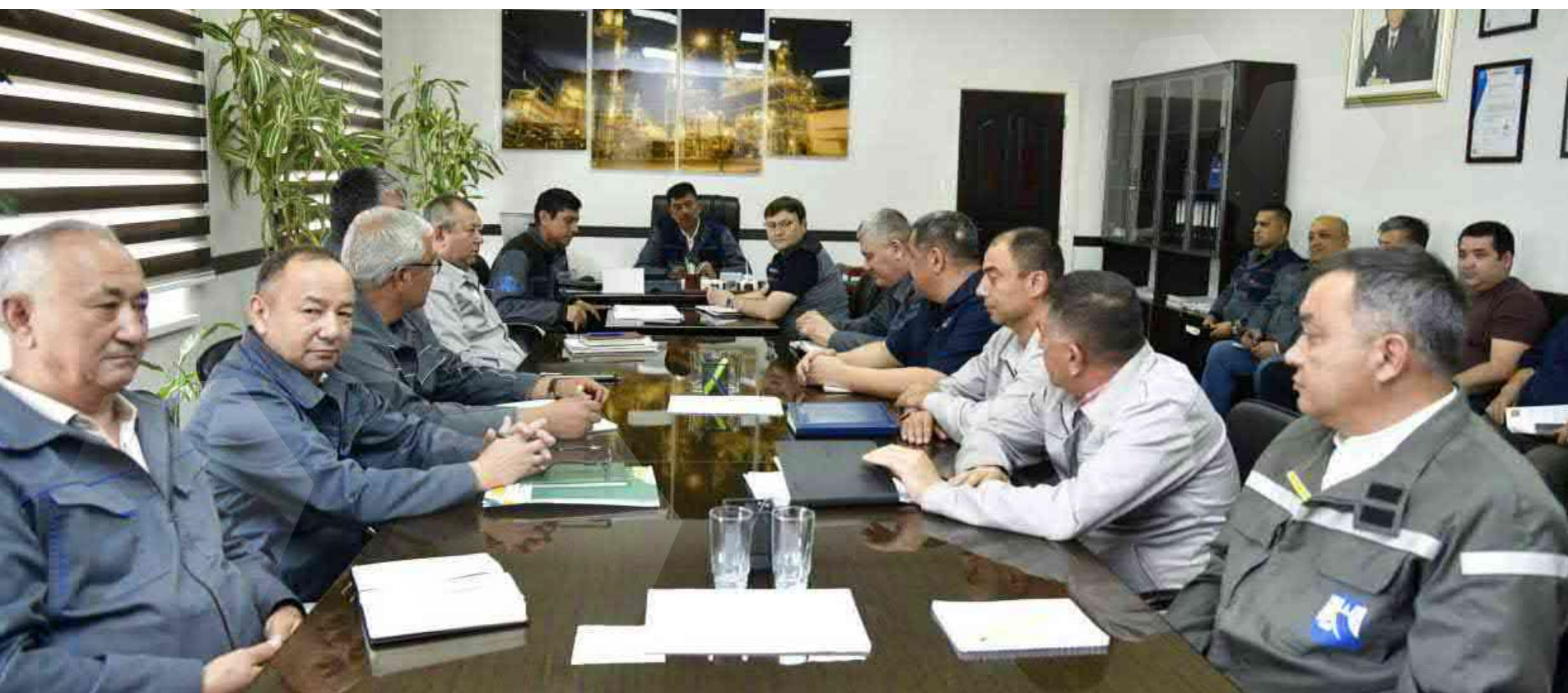
GRI 2-9, 2-12

“Navoiyazot” AJni boshqarish O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga va ichki korporativ hujjatlarga, shu jumladan Ustav va tegishli nizomlarga qat’iy rioya qilgan holda amalga oshiriladi. “Navoiyazot” AJ boshqaruv tizimi 2024-yil 1-yanvardan boshlab Davlat ishtirokidagi korxonalar uchun korporativ boshqaruvi qoidalarining tavsiyalariga amal qiladi. Bunday qaror yagona aksiyadorning 2023-yil 12-fevraldagi qaroriga muvofiq qabul qilingan. O‘zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligining 2023-yil 23-iyundagi 145-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan mazkur qoidalarda Jamiyatning xo‘jalik faoliyatini halol va oshkora olib borishga intilishi alohida ta’kidlangan.

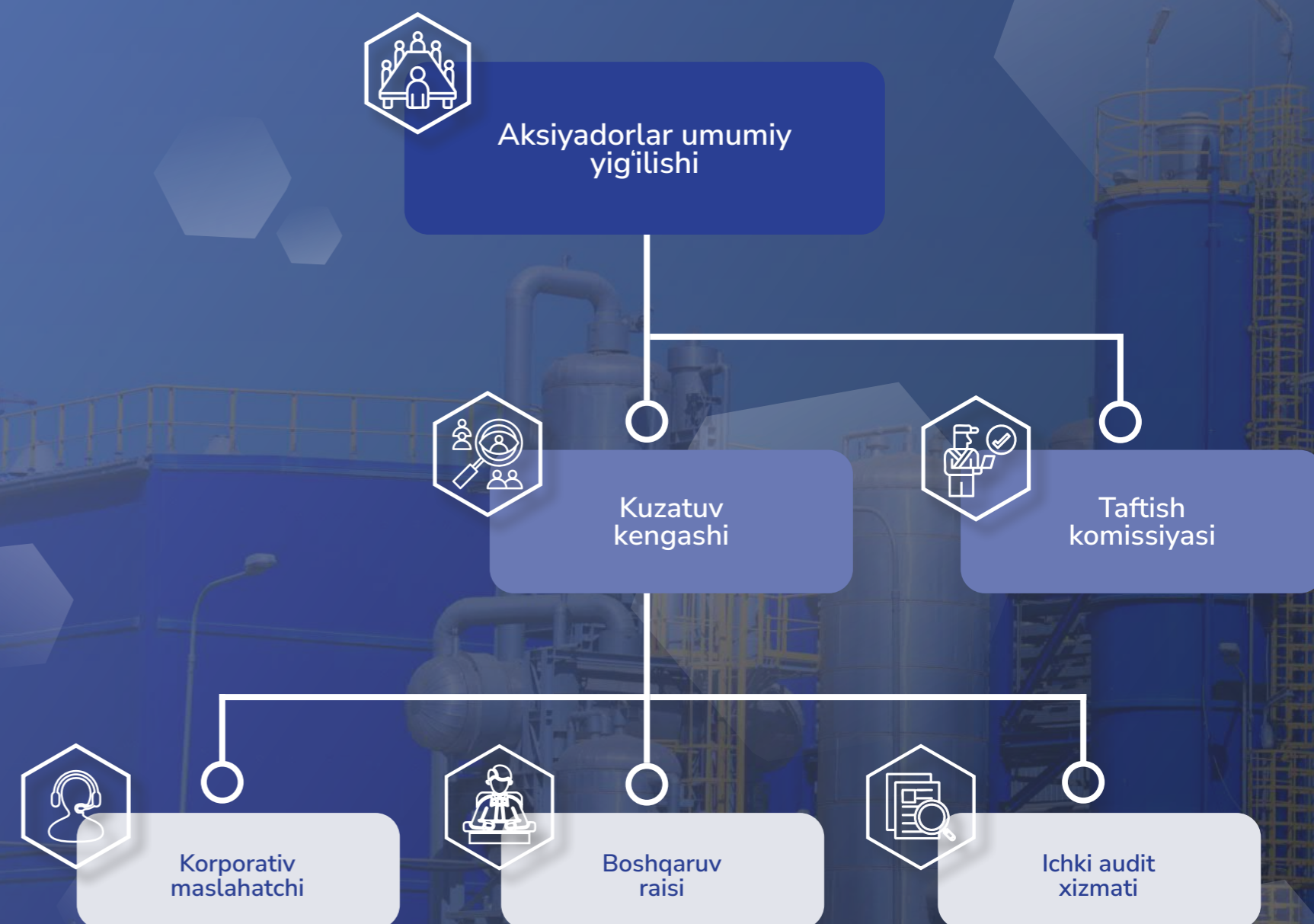
Jamiyatda Korporativ boshqaruv kodeksi (keyingi o‘rinlarda - Kodeks) amal qilib, u aksiyadorlik jamiyatlari uchun qo‘llanma bo‘lib xizmat qiladi va amalga oshirilishi ixtiyoriy bo‘lgan tavsiyalarni o‘zida mujassamlashtiradi. Kodeksning asosini O‘zbekiston Respublikasining qonunchilik me‘yorlari va korporativ boshqaruvning xalqaro tamoyillari tashkil etadi.

Kodeksda korporativ boshqaruvga Boshqaruv, Kuzatuv kengashi, aksiyadorlar, mehnat jamoasi vakillari va kreditorlar kabi boshqa manfaatdor tomonlar o‘rtasidagi munosabatlar tizimi sifatida qaraladi. Asosiy maqsad – “Navoiyazot” AJ faoliyatini samarali tashkil etish, ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish va texnologik yangilash, shuningdek, mahsulotlarning raqobatbardoshligini va ularni tashqi bozorlarga eksport qilishni oshirish uchun barcha ishtirokchilar manfaatlari o‘rtasida muvozanatga erishish.

Kodeks Jamiyat boshqaruv organlari faoliyatini samarali tashkil etishga qaratilgan asosiy yo‘nalishlar bo‘yicha tavsiyalar majmuidir.

“Navoiyazot” AJning tashkiliy tuzilmasi

Aksiyadorlar umumiy yig'ilishi

“Navoiyazot” AJning oliy boshqaruv organi aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishi bo'lib, uning faoliyati O'zbekiston Respublikasining “Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida”gi qonuni (1996-yil 26-aprelda yangi tahrirda qabul qilingan) asosida ishlab chiqilgan “Aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi to'g'risidagi nizom” (keyingi o'rinlarda - Nizom) bilan tartibga solinadi. Nizom qonun hujjatlariga kiritilgan oxirgi o'zgarishlarni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 8-apreldagi PF-101-son Farmoni talablarini o'z ichiga oladi, shuningdek aksiyadorlar Umumiy yig'ilishining maqomi va faoliyatini, shu jumladan yillik va navbatdan tashqari yig'ilishlarni o'tkazish tartibini belgilaydi va tartibga soladi.

Aksiyadorlarning yillik Umumiy yig'ilishi yiliga kamida bir marta, moliyaviy yil tugaganidan keyin olti oydan kechiktirmay o'tkaziladi, aksiyadorlarning Navbatdan tashqari umumiy yig'ilishi esa zaruratga qarab chaqiriladi. Aksiyadorlarning yillik Umumiy yig'ilishida yillik hisobot, moliyaviy natijalar, foyda taqsimoti, auditorlik va taftish komissiyasining hisobotlari, shuningdek, Kuzatuv kengashining korporativ boshqaruv me'yorlariga rioya etilishi to'g'risidagi hisoboti ko'rib chiqiladi va tasdiqlanadi. Bundan tashqari, kun tartibiga Kuzatuv kengashi va Taftish komissiyasini saylash, Sanoq komissiyasi a'zolarini tayinlash, shuningdek, “Navoiyazot” AJ rahbariyati bilan tuzilgan shartnomalarni uzaytirish yoki bekor qilish masalalari kiritiladi.

Ushbu korporativ boshqaruv tuzilmasi shaffoflikni, aksiyadorlarning faol ishtirokini va barqaror rivojlanish sohasidagi strategik maqsadlarini qo'llab-quvvatlashni ta'minlashga qaratilgan.

“Navoiyazot” AJ aksiyadorlarining umumiy yig'ilishi asosiy boshqaruv funksiyalarini bajaradi hamda Jamiyat faoliyatini tashkil etish va rivojlantirish bilan bog'liq masalalar bo'yicha qarorlar qabul qiladi. Vakolatlariga quyidagilar kiradi:

- Ustavga o'zgartirishlar kiritish va yangi tahriri tasdiqlash, bu ichki va tashqi me'yoriy hujjatlar talablariga muvofiqligini ta'minlaydi.
- Kuzatuv kengashi tarkibini va uning a'zolarini aniqlash, shuningdek, ularni saylash va vakolatlarini muddatidan oldin tugatish. Bu boshqaruv organlarining samarali ishlashiga imkon beradi.
- Yillik hisobotni, moliyaviy hisobotni va foyda taqsimotini tasdiqlash - bu aksiyadorlar va manfaatdor tomonlar oldida shaffoflik va ma'lumotlar ochiqligini ta'minlaydi.
- Jamiyatning ustav fondini ko'paytirish yoki kamaytirish, korporativ obligatsiyalar va o'z aksiyalarini chiqarish, shuningdek Jamiyatni qayta tashkil etish yoki tugatish bilan bog'liq masalalarni hal etish.
- Moliyaviy xatarlarni va barcha aksiyadorlarning manfaatlarini boshqarishga yordam beradigan yirik bitimlar va manfaat mavjud bo'lgan bitimlar bo'yicha siyosatni belgilash.
- Jamiyatning yillik biznes-rejasini tasdiqlash, Kuzatuv kengashi va Taftish komissiyasining, shu jumladan qonunchilik talablariga rioya etilishi masalalari bo'yicha hisobotlarini eshitish.

Aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishida qabul qilinadigan ushbu harakatlar va qarorlar Jamiyatni strategik boshqarish va barqaror rivojlanishni ta'minlash uchun asos bo'lib xizmat qiladi, barqaror rivojlanish sohasidagi xalqaro standartlar va ilg'or tajribalar asosida shaffof korporativ boshqaruvni rag'batlantiradi.

2023-yilda 7 marta aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishi o'tkazildi va ularda “Navoiyazot” AJ ustaviga o'zgartirishlar kiritish, “Navoiyazot” AJning qo' shimcha aksiyalarini chiqarish, yig'ilish tarkibini o'zgartirish, 2022-yil uchun foydani taqsimlash, dividendlar to'lash tartibi va miqdori masalalari muhokama qilindi. Yig'ilishlarda 2022-yilgi faoliyat yakunlari to'g'risidagi hisobotlar tinglandi va tasdiqlandi: Boshqaruvning moliya-xo'jalik faoliyati yakunlari to'g'risidagi hisoboti, biznes-rejaning bajarilishi to'g'risidagi hisoboti hamda yillik hisobot.

Kuzatuv kengashi

GRI 2-10, 2-14, 2-17

Kuzatuv kengashi Jamiyat faoliyatiga umumiy rahbarlikni amalga oshiradi, qonun hujjatlari va ustav bilan aksiyadorlar Umumiy yig'ilishining mutlaq vakolatiga kiritilgan masalalar bundan mustasno, Boshqaruv, Jamiyatning ichki nazorat organlari, jamiyatda tashkil etilgan kollegial organlar faoliyatini muvofiqlashtiradi, zarurat bo'lganda, Jamiyatning rivojlanish rejalarni amalga oshirishni tashkil etish uchun mutaxassislarni jalb qiladi.

“Navoiyazot” AJ Kuzatuv kengashi strategik boshqaruv va nazoratni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Uning vakolatlariga Jamiyat maqsadlariga erishish, aksiyadorlar manfaatlarini himoya qilish va korporativ boshqaruv tamoyillariga rioya qilishga qaratilgan keng ko'lamlil vazifalar kiradi.

Kuzatuv kengashining asosiy vazifalariga quyidagilar kiradi:

- Strategik yo'nalishlarni belgilash: Kuzatuv kengashi Jamiyat faoliyatining ustuvor yo'nalishlarini tasdiqlaydi, strategiyani amalga oshirish bo'yicha Boshqaruv hisobotini muntazam eshitadi.
- Aksiyadorlar yig'ilishlarini tashkil etish va o'tkazish: Kuzatuv kengashi aksiyadorlarning yillik va navbatdan tashqari umumiy yig'ilishini chaqirishni tashkil qiladi, ularning kun tartibini tayyorlaydi, yig'ilish o'tkaziladigan sana va joyni, shuningdek, yig'ilish o'tkazilishi haqida xabar berish uchun aksiyadorlar reestrini shakllantirish sanasini tasdiqlaydi.
- Ichki audit va audit tekshiruv ustidan nazorat: ichki audit xizmatini tashkil etish, uning xodimlarini tayinlash va hisobotlarni muntazam ravishda eshishni o'z ichiga oladi. Kuzatuv kengashi, shuningdek, auditorlik tekshiruvlarini o'tkazish to'g'risida qarorlar qabul qiladi, auditorlik tashkilotini va uning xizmatlari uchun to'lovning maksimal miqdorini tasdiqlaydi.
- Biznes-rejalarni tayyorlash va tasdiqlash: Kuzatuv kengashi Jamiyatning yillik biznes rejasini ko'rib chiqadi va tasdiqlaydi, uning bajarilishini nazorat qiladi, shuningdek ishlab chiqarish dasturining bajarilishini baholaydi.
- Yirik bitimlar va affillangan shaxslar bilan tuziladigan bitimlarni boshqarish va nazorat qilish: qonun hujjatlariga muvofiq yirik bitimlar va affillangan shaxslar bilan tuziladigan bitimlarni tasdiqlashni o'z ichiga oladi.
- Sho'ba korxonalar, filiallar va vakolatxonalarni tashkil etish va tugatish: Kuzatuv kengashi jamiyatning sho'ba va qaram xo'jalik jamiyatlari, shuningdek, Jamiyatning filial va vakolatxonalarni tashkil etish yoki tugatish to'g'risida qarorlar qabul qiladi.
- Aktivlar va investitsiya faoliyatini boshqarish: Kuzatuv kengashi yangi ko'chmas mulk obyektlarini sotib olish yoki qurish, boshqa xo'jalik yurituvchi subyektlarning ulushlarini sotib olish, shuningdek, mulkni tasarruf etish va ustav kapitaliga investitsiyalar kiritish masalalarni nazorat qiladi.
- Ijtimoiy ahamiyatga molik tashabbuslarni ko'rib chiqish va tasdiqlash: Kuzatuv kengashi aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishi va qonun hujjatlarida belgilangan doirada xayriya, homiylik yoki tekin yordam ko'rsatish siyosati va tartibini tasdiqlaydi.
- Oshkorlik va korporativ boshqaruvni ta'minlash: Kuzatuv kengashi vakolati doirasida – nazorat qilish va o'z vazifalarini samarali bajarish uchun Boshqaruv hujjatlari bilan tanishish va bunda axborotdan faqat rasmiy maqsadlarda foydalanish.

Kuzatuv kengashi a'zolarining soni aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishi, Ustav bilan belgilanadi, qonun hujjatlarida belgilangan miqdordan kam bo'lishi mumkin emas va Jamiyat aksiyadorlari Umumiy yig'ilishining qarori bilan o'zgartirilishi mumkin. "Navoiyazot" AJ Kuzatuv kengashi a'zolari qonun hujjatlarida va Jamiyat ustavida belgilangan tartibda aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishi tomonidan uch yil muddatga saylanadi.

O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq Jamiyatda ikki pog'onali boshqaruv tizimi (two-tiersystem) qo'llaniladi, unda aksiyadorlar faqat ijrochi bo'lmagan direktorlardan iborat Kuzatuv kengashini, Boshqaruv esa o'z navbatida ijrochi direktorlardan (management board) iborat tarkibda saylaydi. Shunday qilib, Kuzatuv kengashida ijrochi direktorlar mavjud emas. Faqatgina Jamiyat boshqaruv a'zolari ijrochi direktorlar bo'lishi mumkin.

Jamiyat Kuzatuv kengashining yig'ilishlari zaruratga qarab, masalalarni tezkor ko'rib chiqish va qarorlar qabul qilish uchun o'tkaziladi. Majlisni chaqirish Kuzatuv kengashi Raisi tashabbusi bilan quyidagi asoslarga ko'ra amalga oshirilishi mumkin:

- Uning o'z tashabbusi bilan;
- Kuzatuv kengashining istalgan a'zosining iltimosiga binoan;
- Taftish komissiyasining so'roviga muvofiq;
- Boshqaruv raisining talabiga muvofiq.

Hisobot davrida Kuzatuv kengashining 20 ta yig'ilishi o'tkazildi. Ularda auditorlik tekshiruvi o'tkazish, "Navoiyazot" AJning "JV Continaz" MCHJ QK ustav kapitalida ishtirok etish, bitimlar tuzish, "Navoiyazot" AJ-ning Ustavi va Kuzatuv kengashi to'g'risidagi Nizomga o'zgartirishlar kiritish, "Navoiyazot" AJ mulkining bozor qiymatini belgilash, e'lon qilingan aksiyalari miqdorini belgilash, hamda "Navoiyazot" AJ ustavi loyihasini ko'rib chiqildi. Alohida e'tibor 2022-yil uchun yillik hisobot, Jamiyat faoliyati to'g'risidagi chorak va yillik hisobotlarni ko'rib chiqish va tasdiqlashga qaratildi.

2023-yil uchun Kuzatuv kengashi tarkibi

GRI 2-11

Nº	F.I.SH.	Ish joyi	Lavozimi
1	Nasritdinxodjayev Omonullo Zabixullayevich	O'zbekiston Respublikasi kon sanoati va geologiya vazirining birinchi o'rinbosari	Kuzatuv kengashi raisi
2	Mirzamaxmudov Jurabek Tursunpulatovich	O'zbekiston Respublikasi Energetika vaziri	Kuzatuv kengashi a'zosi
3	Mirzayev Shuxrat Shaxabuddinovich	"Qishloq qurilish" bank boshqaruvchisi o'rinbosari	Kuzatuv kengashi a'zosi
4	Soxibov Botir Gafurovich	"O'zbekimiyosanoat" AJ birlashgan axborot departamenti boshlig'i	Kuzatuv kengashi a'zosi
5	Mirzayev Tulkin Eshkobilovich	O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi departamenti direktori	Kuzatuv kengashi a'zosi
6	Sharipov Otabek Bekmuradovich	O'zbekiston Respublikasining Iqtisodiy rivojlanish va kambag'allikni qisqartirish vazirligi	Kuzatuv kengashi a'zosi
7	Vafayev Shuxrat Abdusharifovich	O'zbekiston Respublikasi Tiklanish va taraqqiyot jamg'armasi Ijrochi direktori	Kuzatuv kengashi a'zosi

Kuzatuv kengashi faoliyatini baholash

GRI 2-18

Har yili Kuzatuv kengashi a'zolarining faoliyati hisobot davridagi ishiga qarab baholanadi. Baholash aksiyadorlar tomonidan aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishida o'tkaziladi va quyidagi bosqichlarni o'z ichiga oladi:

- Kuzatuv kengashining har bir a'zosining yillik hisobotini ko'rib chiqish.
- Ularning faoliyatini baholash yuzasidan xulosa qilish.

Kuzatuv kengashi a'zosining yillik hisoboti quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Kuzatuv kengashi ishida ishtirok etish to'g'risidagi ma'lumotlar;

- Kuzatuv kengashi majlislarida mazkur a'zo tomonidan tayyorlanadigan va taqdim etiladigan masalalar ro'yxati, shuningdek ular bo'yicha qabul qilingan qarorlar va ularning Jamiyat faoliyatiga qo'shgan hisssasi;
- Kuzatuv kengashi a'zosining amalga oshirilgan Jamiyat faoliyatini takomillashtirishga qaratilgan takliflarining ta'sirini baholash;
- Jamiyatni rivojlantirish bo'yicha xulosalar va takliflar.

Bu jarayon Kuzatuv kengashi faoliyatining shaffofligi va samaradorligini ta'minlaydi va Jamiyatning strategik maqsadlarini amalga oshirishga yordam beradi.

Qo'mitalar va ularning faoliyati

Audit qo'mitasi to'g'risidagi nizom

Audit komissiyasi – "Navoiyazot" AJ Kuzatuv kengashining Jamiyat moliya-xo'jalik faoliyatini nazorat qilish bo'yicha vazifalarini samarali bajarishga ko'maklashish maqsadida tashkil etilgan maslahat organidir. Audit qo'mitasi faoliyati Audit qo'mitasi to'g'risidagi nizomda belgilangan vakolatlarga muvofiq amalga oshiriladi. Qo'mita Jamiyatning boshqaruv organi hisoblanmaydi va Kuzatuv kengashi nomidan ish yuritish huquqiga ega emas.

Audit qo'mitasining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- jamiyatning buxgalteriya (moliyaviy) hisobotlarini shakllantirish ustidan nazoratni amalga oshirish;
- ichki nazorat va xavflarni boshqarish tizimlarining ishonchligi va samaradorligini nazorat qilish;
- ichki audit faoliyatining mustaqilligi va xolisligini ta'minlash;
- tashqi audit o'tkazilishini va tashqi auditor tanlanishini nazorat qilish;
- xodimlar va uchinchi shaxslarning vijdotsiz harakatlariga qarshi kurashish tizimining samaradorligini nazorat qilish.

Audit qo'mitasi Jamiyat Kuzatuv kengashining qarori bilan tashkil etiladi va tugatiladi, u istalgan vaqtda Qo'mita a'zolarining vakolatlarini tugatishi yoki uning a'zolarini qayta saylash huquqiga ega. Audit qo'mitasi a'zolari Kuzatuv kengashi a'zolari orasidan saylanadi va kamida uch kishidan iborat bo'lishi kerak, bunda a'zolarining aksariyati mustaqil bo'lishi lozim. Qo'mita a'zolari Kuzatuv kengashining yig'ilishida saylanadi va Jamiyat aksiyadorlarining umumiy yig'ilishida Kuzatuv kengashining yangi tarkibi saylangunga qadar o'z lavozimlarida ishlaydi.

Tayinlovlar va mukofotlash qo'mitasi to'g'risidagi nizom

Tayinlovlar va mukofotlash qo'mitasi "Navoiyazot" AJ Kuzatuv kengashining kollegial maslahat organi bo'lib, xodimlar va ijtimoiy siyosat, shuningdek, Jamiyat rahbariyatiga haq to'lash siyosati sohasida o'z vakolatiga kiruvchi masalalarni tahlil qilish va Kuzatuv kengashi uchun tavsiyalar tayyorlash maqsadida tashkil etilgan. Tayinlovlar va mukofotlash qo'mitasi Kuzatuv kengashiga to'liq hisobdor bo'lib, Kuzatuv kengashi tomonidan unga berilgan vakolatlar doirasida Nomzodlar va mukofotlar qo'mitasi to'g'risidagi nizomga muvofiq ish olib boradi.

Tayinlovlar va mukofotlash qo'mitasi o'z faoliyatida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga, Jamiyat ustaviga, "Navoiyazot" AJning «Kuzatuv kengashi to'g'risidagi nizomga, Kuzatuv kengashi qarorlariga, Nomzodlar va haq to'lash qo'mitasi to'g'risidagi nizomga hamda aksiyadorlar Umumiy yig'ilishi, shuningdek Jamiyatning Kuzatuv kengashi va Nomzodlar, haq to'lash qo'mitasi qarorlari bilan tasdiqlangan Jamiyatning boshqa ichki hujjatlariga amal qiladi.

Tayinlovlar va mukofotlash qo'mitasining asosiy maqsadi quyidagi masalalar bo'yicha tavsiyalarni ishlab chiqish, tahlil qilish va Kuzatuv kengashiga taqdim etishdan iborat:

- jamiyatning boshqaruv, nazorat organlari va muhim bo'linmalari rahbarlik lavozimlariga kadrlar tayinlash;
- boshqaruvning xodimlarini rejalashtirish, professional tarkibi va samarali faoliyati, Jamiyat boshqaruviga malakali mutaxassislarni jalb qilish va ularning muvaffaqiyatli ishlashi uchun zarur rag'batlantirish choralarini ko'rish;
- jamiyat xodimlarini rag'batlantirish va haq to'lash tizimlari, Jamiyat rahbariyatiga haq to'lashning samarali va shaffof amaliyotini shakllantirish;
- jamiyat xodimlarini lavozimga tayinlash va mehnatiga haq to'lash bo'yicha Kuzatuv kengashi vakolatiga kiradigan boshqa masalalar.

Tayinlovlar va mukofotlash qo'mitasi Kuzatuv kengashi a'zolaridan tuziladi va kamida uch kishidan iborat bo'ladi. Qo'mita a'zolarining ko'pchiligi Kuzatuv kengashining mustaqil a'zolari bo'lishi kerak.

Tayinlovlar va mukofotlash qo'mitasi a'zolari Kuzatuv kengashining majlisida uning amaldagi a'zolari orasidan saylanadi va aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishida Kuzatuv kengashining yangi tarkibi saylangunga qadar o'z vazifalarini bajaradi. Qo'mita a'zolarini saylash to'g'risidagi qaror Kuzatuv kengashi a'zolari umumiy sonining oddiy ko'pchilik ovozi bilan qabul qilinadi.

Strategiya va investitsiyalar qo'mitasi to'g'risidagi nizom

Strategiya va investitsiyalar qo'mitasi Kuzatuv kengashi oldida to'liq hisobdor bo'lib, "Strategiya va investitsiyalar qo'mitasi to'g'risida"gi nizomga muvofiq Kuzatuv kengashi tomonidan unga berilgan vakolatlar doirasida o'z faoliyatini amalga oshiradi.

Strategiya va investitsiyalar qo'mitasi o'z faoliyatida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga, Ustavga, "Navoiyazot" AJ Kuzatuv kengashi to'g'risida nizomga, Kuzatuv kengashi qarorlariga, Strategiya va investitsiya qo'mitasi to'g'risidagi nizomga hamda aksiyadorlar Umumiy yig'ilishi va Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlangan boshqa ichki hujjatlarga amal qiladi.

Strategiya va investitsiyalar qo'mitasi to'g'risidagi nizomga muvofiq, Strategiya va investitsiyalar qo'mitasining asosiy maqsadi quyidagilarga doir masalalar bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish, ularni tahlil qilish va Kuzatuv kengashiga taqdim etishdan iborat:

- jamiyat faoliyatining strategik va ustuvor yo'nalishlarini belgilash;
- jamiyatning xarid va investitsiya faoliyatini nazorat qilish;
- istiqbolli investitsiya loyihalarining samaradorligini va ularning Jamiyat aksiyadorlik qiymatining oshishiga ta'sirini baholash;
- kuzatuv kengashi vakolatiga kiruvchi boshqa masalalar.

Maqsadlarga muvofiq Strategiya va investitsiyalar qo'mitasi quyidagi vazifalarni amalga oshiradi:

- strategik rejalashtirish va investitsiya siyosati masalalari, istiqbolli rejalar, asosiy faoliyat dasturlari, Jamiyatning yillik va uzoq muddatli biznes-rejalari, shuningdek ularning bajarilishi yuzasidan hisobotlar bo'yicha tavsiyalarni dastlabki ko'rib chiqish va Kuzatuv kengashi uchun tayyorlash;
- jamiyatning strategik rejalashtirish va investitsiyalarni boshqarish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linmalari bilan Kuzatuv kengashi o'rtasidagi o'zaro hamkorlik samaradorligini baholash va baholash natijalari bo'yicha tavsiyalar tayyorlash;
- jamiyatning uzoq muddatli istiqboldagi faoliyati samaradorligini baholash va bozor tendensiyalari, Jamiyat va uning raqobatchilari faoliyati, shuningdek, boshqa omillarni hisobga olgan holda strategiya va rivojlanish yo'nalishlarini tuzatish bo'yicha Kuzatuv kengashiga tavsiyalar ishlab chiqish.

Strategiya va investitsiyalar qo'mitasi o'z faoliyatini Jamiyatning Boshqaruvi va vakolatli ixtisoslashtirilgan bo'linmalari bilan hamkorlikda amalga oshiradi. Strategiya va investitsiyalar qo'mitasining Jamiyatdan axborot olish tartibi Strategiya va investitsiya qo'mitasi to'g'risidagi nizom bilan belgilanadi.

Kuzatuv kengashi a'zolarini mukofotlash

GRI 2-19, 2-20

Kuzatuv kengashi a'zolari o'z vazifalarini bajarganlik uchun haq va kompensatsiya olishlari mumkin, ularning miqdori aksiyadorlar Umumiy yig'ilishining qarori bilan belgilanadi. Kuzatuv kengashi yig'ilishlarida ishtirok etish, kun tartibidagi masalalar bo'yicha ovoz berish, belgilangan vazifalarni bajarish, raislik kabi qo'shimcha vazifalarni bajarish, shuningdek, Jamiyatning korporativ boshqaruvini takomillashtirishga qo'shgan hissasi haq to'lashning asosiy mezonlari hisoblanadi. Mukofotlar chorak yakunlari bo'yicha har oyda to'lanadi, biroq uzrli sabablarsiz yig'ilishlarning 75 % dan ko'prog'iga qatnashmagan a'zolarga berilmaydi.

Kuzatuv kengashi a'zolarining o'z vazifalarini bajarishi davomida qilgan xarajatlari (masalan, transport va turar joy xarajatlari) O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida va Jamiyatning ichki hujjatlarida belgilangan chegaralar doirasida tasdiqlovchi hujjatlar taqdim etilgandan keyin qoplanadi.

Boshqaruv

GRI 2-13

"Navoiyazot" AJ Boshqaruvi strategik va tezkor qarorlar tayyorlashda Ustavga rioya qiladi va bunday qarorlar keyinchalik Kuzatuv kengashi yoki aksiyadorlar Umumiy yig'ilishiga tasdiqlash uchun kiritilishi mumkin. Ijro etuvchi organ sifatida Boshqaruv sakkiz a'zodan iborat: Rais, raisning birinchi o'rinbosarlari va rais o'rinbosarlari. Barcha a'zolar Kuzatuv kengashi tomonidan ochiq va oshkora tanlov asosida saylanadi, bu esa jamoaga ishlab chiqarish, marketing, moliya, xodimlarni boshqarish, loyihalar va strategik rejalashtirish kabi sohalarda yuqori malakali mutaxassislarni jalb qilish imkonini beradi.

Boshqaruv salohiyatini kengaytirish va ilg'or xalqaro tajribani joriy etish maqsadida Boshqaruv a'zolari lavozimiga tanlovda xorijlik mutaxassislarni ham qatnashishi mumkin. Ushbu yondashuv ilg'or boshqaruv yondashuvlarini tatbiq etishga va Boshqaruv faoliyati samaradorligini oshirishga yordam beradi.

Kvorum va obyektiv qarorlar qabul qilinishini ta'minlash uchun Boshqaruv yig'ilishlari a'zolarining 50% dan ortiq a'zolari ishtirok etgan taqdirda vakolatli hisoblanadi. Ushbu tartib hal etishni talab qiladigan masalalarni o'z vaqtida va har tomonlama ko'rib chiqish imkonini beradi.

Boshqaruv a'zolari uch yil muddatga tayinlanadi. Jamiyatning shaffofligi va hisobdorligini oshirish maqsadida Raisga ketma-ket lavozimiga tayinlanish borasida cheklov o'rnatildi: endi u lavozimini ketma-ket ikki muddatdan ortiq egallashi mumkin emas.

Shunday qilib, Boshqaruvning tuzilmasi va faoliyati Jamiyatni samarali boshqarishni, boshqaruvning uzluksizligini ta'minlash, Jamiyatning strategik va operatsion jarayonlariga barqaror amaliyotini joriy etishga qaratilgan.

2023-yil 31-dekabr holatiga Boshqaruv tarkibi

Boshqaruv raisining vakolatlari

Boshqaruv raisiga "Navoiyazot" AJ faoliyatini samarali boshqarish va Jamiyat manfaatlarini barcha darajada ifodalash imkonini beradigan keng vakolatlar berilgan. Rais Jamiyat nomidan ishonchnomasiz ish olib borib, boshqa tashkilotlar bilan munosabatlarda uning vakili bo'lib muzokaralarda qatnashadi va Jamiyat nomidan bitimlar tuzadi. Bundan tashqari, Boshqaruv raisi barcha bo'linmalar ishini muvofiqlashtiradi, asosiy qarorlar qabul qiladi, strategik va operatsion masalalar bo'yicha umumiy rahbarlik qiladi, bu esa Jamiyatga bozorda o'z maqsad va manfaatlarini amalga oshirish imkonini beradi.

Boshqaruv raisining asosiy vakolatlari qatoriga quyidagilar kiradi:

- jamiyatning operatsion, ishlab chiqarish, moliyaviy va tijorat faoliyatini mustaqil boshqarish;
- shartnomalar va kontraktlar, shu jumladan mehnat shartnomalari tuzish, shuningdek mehnat shartnomalarini tuzish huquqini berish;
- barcha xodimlar uchun majburiy bo'lgan buyruqlar va ko'rsatmalar berish, mehnat intizomi buzilgan taqdirda intizomiy jazo choralarini qo'llash;
- jamiyat bank hisob varaqlarini boshqarish va Ustavda nazarda tutilgan tartibda mol-mulkni tasarruf etish;
- aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishiga tayyorgarlik qilish va uni o'tkazishni, shu jumladan tashkiliy-axborot tadbirlarini muvofiqlashtirish;
- shtat jadvalini, tashkiliy tuzilmani va bank hujjatlarini imzolash huquqiga ega bo'lgan shaxslar ro'yxatini tasdiqlash.

Rais, shuningdek, ma'lum masalalarni tarkibiy bo'linmalar rahbarlari zimmasiga yuklash hamda Jamiyat tarkibiy bo'linmalari to'g'risidagi nizomlarni tasdiqlash vakolatlari berilgan. Ushbu vakolatlar korporativ tuzilmaning barcha darajalarida samarali boshqaruv va shaffof o'zaro hamkorlikni ta'minlashga qaratilgan.

Jalilov Dilshodjon Dilmurodovich

Lavozimi:

"Navoiyazot" AJ Boshqaruvi Raisining iqtisodiyot va moliya bo'yicha o'rinbosari – Boshqaruv a'zosi.

Tug'ilgan sana:

1978-yil 1-aprel.

Ta'lim:

- 1999-yil – Navoiy davlat pedagogika instituti;
- 2004-yil – Toshkent moliya instituti.

Ish joyi va oxirgi besh yil ichida tashkilotlarda egallagan lavozimlari:

- 2017-yildan 2020-yilgacha – O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki Navoiy viloyati Bosh boshqarmasi boshqaruvchisi o'rinbosari;
- 2020-yildan 2022-yilgacha – "Asaka bank" ATB Navoiy filialining boshqaruvchisi;
- 2022-yildan hozirgacha – "Navoiyazot" AJ boshqaruv raisining iqtisodiyot va moliya bo'yicha o'rinbosari.

Samadov Farrux Xamzayevich

Lavozimi:

Boshqaruv raisi v.b.

Tug'ilgan sana:

1986-yil 1-may.

Ta'lim:

- Toshkent moliya instituti, bakalavriat, magistratura.

Ish joyi va oxirgi besh yil ichida tashkilotlarda egallagan lavozimlari:

- 2019-yildan 2022-yilgacha – "O'zkiyosanoat" AJ Moliya, g'aznachilik operatsiyalari va xaridlar boshqarmasi boshlig'i;
- 2022-yildan 2023-yilgacha – "O'zkiyosanoat" AJ tizimidagi "Qizilqumfosforit kompleksi" mas'uliyati cheklangan jamiyati direktori v.b.;
- 2023-yildan hozirgacha – "Navoiyazot" aksiyadorlik jamiyati Boshqaruvi raisi v.b.

Suyarov Nazirjon Saydullayevich

Lavozimi:

"Navoiyazot" AJ boshqaruvi raisining investitsiyalar bo'yicha o'rinbosari – Boshqaruv a'zosi

Tug'ilgan sana:

1974-yil 21-iyul.

Ta'lim:

- Navoiy davlat konchilik instituti.

Ish joyi va oxirgi besh yil ichida tashkilotlarda egallagan lavozimlari:

- 2016-yildan 2019-yilgacha – qurilayotgan investitsiya obyektlari Direksiyasining "Ammiak va karbamid ishlab chiqarish qurilishi" bo'yicha muhandis-texnolog, loyiha rahbari;
- 2019-yildan 2020-yilgacha – "Navoiyazot" AJ Boshqaruvi raisi o'rinbosari vazifasini bajaruvchi – Istiqbolli rivojlanish va investitsiyalar bo'yicha direktor;
- 2020-yildan hozirgacha – "Navoiyazot" AJ Boshqaruvi Raisining investitsiyalar bo'yicha o'rinbosari.

Turdiyev Umar Tilavovich**Lavozimi:**

“Navoiyazot” AJ boshqaruv raisining kapital qurilish va ijtimoiy masalalar bo'yicha o'rinbosari – Boshqaruv a'zosi.

Tug'ilgan sana:

1965-yil 26-mart.

Ta'lim:

- Toshkent xalq xo'jaligi instituti, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat va jamiyat qurilishi akademiyasi.

Ish joyi va oxirgi besh yil ichida tashkilotlarda egallagan lavozimlari:

- 2014-yildan 2020-yilgacha – “COCA-COLA Ichimligi Uzbekistan LTD” MCHJ Bosh direktorining umumiy va xodimlar masalalari bo'yicha o'rinbosari, Bosh direktorning umumiy masalalar va zavodlarning ishlab chiqarish faoliyatini muvofiqlashtirish bo'yicha o'rinbosari;
- 2020-yildan hozirgacha – “Navoiyazot” AJ boshqaruv raisining kapital qurilish va ijtimoiy masalalar bo'yicha o'rinbosari.

Shononov Axmatillo Raxmatilloevich**Lavozimi:**

“Navoiyazot” AJ boshqaruvi raisining logistika bo'yicha o'rinbosari – Boshqaruv a'zosi.

Tug'ilgan sana:

1987-yil 15-fevral.

Ta'lim:

- Toshkent temir yo'l muhandislari instituti.

Ish joyi va oxirgi besh yil ichida tashkilotlarda egallagan lavozimlari:

- 2017-yildan 2018-yilgacha – “O'zbekiston temir yo'llari” OAJ Buxoro hududiy temir yo'l uzeli qo'riqlash xizmati boshlig'i, “Binokor” stansiyasi boshlig'i;
- 2019-yildan 2021-yilgacha – “O'zbekiston temir yo'llari” AJ Buxoro hududiy temir yo'l uzeli transport va foydalanish boshqarmasi boshlig'i o'rinbosari vazifasini bajaruvchi;
- 2021-yildan hozirgacha – “Navoiyazot” AJ boshqaruv raisining logistika bo'yicha o'rinbosari.

Boshqaruv faoliyatini baholash

GRI 2-20

Boshqaruv a'zolari faoliyati samaradorligini baholash tartibi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 28-iyuldagi 207-sonli “Davlat ulushi bo'lgan aksiyadorlik jamiyatlari va boshqa xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyati samaradorligini baholash mezonlarini joriy etish to'g'risidagi qarori bilan tasdiqlangan Nizomga muvofiq amalga oshiriladi. Nizomning asosiy maqsadi - davlat ulushi bo'lgan korxonalarni boshqarishning shaffofligi, xolisligi va samaradorligini ta'minlashdan iborat. Hujjatda Boshqaruv va boshqa boshqaruv organlari faoliyatiga taalluqli bo'lgan asosiy yondashuvlar va baholash mezonlari belgilangan. Ta'kidlash joizki, baholashga bo'lgan asosiy yondashuvlaridan biri - asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarini (keyingi o'rinlarda - ASK) ishlab chiqish bo'lib, bu aksiyadorlik jamiyatlari yoki davlat ishtirokidagi tashkilotlar faoliyatini obyektiv baholashga qaratilgan muhim jarayondir. ASKlar “Navoiyazot” AJ faoliyatining moliyaviy va nomoliyaviy jihatlarini qamrab olishi kerak.

Boshqaruv a'zolarini mukofotlash

GRI 2-19

Boshqaruv a'zolarining mehnatini mukofotlash va ish haqini to'lash tamoyillari tashkilotning barqaror rivojlanishi va uzoq muddatli maqsadlarini qo'llab-quvvatlovchi rag'batlantiruvchi va adolatli tizimni yaratishga qaratilgan. Ish haqiga yondashuv yagona standartlarga va adolatlilik va shaffoflik tamoyillariga sodiqlikka asoslanadi, bu esa malakali xodimlarni jalb qilish va ushlab qolishga yordam beradi.

Asosiy qoidalar va baholash mezonlari:

Moliyaviy ko'rsatkichlar:

- Foyda, rentabellik, likvidlik va moliyaviy barqarorlikni tavsiflovchi boshqa ko'rsatkichlar.
- Davlat oldidagi majburiyatlarning o'z vaqtida bajarilishini ta'minlash (masalan, soliq to'lovlari).

Operatsion ko'rsatkichlar:

- Ishlab chiqarish rejalarini bajarish.
- Xarajatlarni optimallashtirish va mehnat unumdorligini oshirish.

Innovatsion faoliyat:

- Yangi texnologiyalarni joriy etish darajasi.
- Ishlab chiqarish uskunalarini yangilash va mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirish.

Ijtimoiy va ekologik javobgarlik:

- Ijtimoiy loyihalarni amalga oshirish.
- Atrof-muhitga salbiy ta'sirni kamaytirish.
- Tabiiy resurslardan samarali foydalanish.

Monitoring va hisobdorlik tizimi

- Boshqaruv tasdiqlangan ASKlarni amalga oshirish bo'yicha muntazam hisobotlarni taqdim etishga majbur.
- Boshqaruv faoliyatini baholash natijalari Kuzatuv kengashi yoki jamiyat faoliyatini nazorat qilish vakolatiga ega davlat organi tomonidan tahlil qilinadi.

Vazirlar Mahkamasining qarori aksiyadorlik jamiyatlaridan quyidagilarni namoyish etuvchi hisobotlarni tayyorlashni talab qiladi:

- Belgilangan maqsadlarga erishish.
- Strategik rivojlanish rejalarini amalga oshirish.
- Qabul qilingan qarorlarning korxonaning moliyaviy va ijtimoiy barqarorligiga ta'siri.

Mukofotlash tizimining asosiy elementlari:

- Yagona va adolatli shartlar: Ish haqi darajasi ish majburiyatlari va malaka darajasiga qarab belgilanadi va bu bajarilgan ish uchun adolatli to'lovni ta'minlashga yordam beradi.
- Barqaror natijalarni qo'llab-quvvatlash: Tizim jamiyatning ishlash samaradorligini oshirish va barqaror rivojlanishiga hissa qo'shadigan asosiy ko'rsatkichlar va prognozlariga erishish uchun mukofotlash nazarda tutilgan.
- Proporsional to'lovlar va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash: Tibbiy davolanish uchun yordam, pensiyaga chiqqanda qo'llab-quvvatlash, shuningdek nikoh yoki bola tug'ilishi kabi muhim hayotiy voqealar uchun to'lovlar kabi ijtimoiy to'lovlar kiradi. Ushbu ijtimoiy to'lovlar jamiyatning o'z xodimlariga nisbatan ijtimoiy mas'uliyatli munosabatini namoyish etadi.

2023-yil yakunlariga ko'ra, Boshqaruv a'zolariga mukofotlar belgilanmagan.

Ichki va tashqi audit**Ichki audit**

Ichki audit xizmati Jamiyatning ichki nazorat funksiyalarini bajarish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linmasi hisoblanadi. U "Navoiyazot" AJ Kuzatuv kengashi qarori bilan tasdiqlangan "Ichki audit xizmati to'g'risida"gi Nizom asosida tashkil etilgan.

Xizmatning asosiy vazifalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Auditorlik tekshiruvlari natijalari asosida Kuzatuv kengashiga jamiyat faoliyatining samaradorligini oshirish borasida aniq ma'lumotlar va tavsiyalar taqdim etish.
- Aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha Kengashga takliflar tayyorlash va ularning bartaraf etilishini nazorat qilish.
- Barcha aksiyadorlarning, shu jumladan minoritar aksiyadorlarning huquqlari va qonuniy manfaatlari himoya qilinishini ta'minlash.

Xizmat me'yoriy talablarga to'liq javob beradi va uning xodimlari buxgalteriya hisobi, audit, moliyaviy yoki soliq nazorati bo'yicha zarur tajribaga ega (oxirgi o'n yildan kamida ikki yil) va zarur malakaga ega: auditorlik sertifikatini yoki O'zbekistonda e'tirof etilgan oliy iqtisodiy ma'lumot. Xodimlarni sertifikatlash belgilangan tartibda auditorlarning respublika kasbiy birlashmalari va Moliya vazirligi tomonidan amalga oshiriladi.

Jamiyatning ichki audit xizmati belgilangan standartlarga javob beradi. Xizmat shtati uch nafar xodimdan iborat, biroq aslida hisobot davrida faqat ikki nafar mutaxassis ishlagan. Xizmat rahbari, shuningdek, auditorlardan biri zarur kasbiy sertifikatlariga ega bo'lib, bu ularning yuqori malaka darajasini tasdiqlaydi. Xizmat faoliyatini yillik rejalashtirish va xarajatlar smetasini tuzish rahbar tomonidan amalga oshiriladi va Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlanadi.

Kasbiy saviya darajasini saqlab turish litsenziyaga ega bo'lgan ta'lim muassasalarida xodimlarning malakasini muntazam oshirish orqali ta'minlanadi. Shuningdek, xodimlar Kuzatuv kengashi tomonidan har yili o'tkaziladigan attestatsiyadan o'tadilar, bu esa xizmatning samarali va belgilangan standartlarga muvofiq ishlashiga xizmat qiladi.

Tashqi audit

"Navoiyazot" AJning hisobot yilidagi moliyaviy hisobotlarining ishonchligini tasdiqlash uchun "KPMG Audit" MCHJ mustaqil auditorlik tashkiloti Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari (keyingi o'rinlarda - MHXS), shuningdek, "TTT-Audit" MCHJ jamiyatni moliyaviy hisobotning O'zbekiston Respublikasi Milliy buxgalteriya hisobi standarti talablariga muvofiqligini tekshirish uchun jalb qildi.

Audit tekshiruvlari har yili o'tkaziladi, o'tgan yil uchun moliyaviy hisobot va operatsion jarayonlarni qamrab oladi. Auditorlik tashkilotini tanlash O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida nazarda tutilgan tanlov tartib-qoidalariga asosida amalga oshiriladi.

Sifat boshqaruvi

Jamiyat jarayonlar va mahsulotlarni doimiy ravishda takomillashtirishga intiladi va shu tarzda faoliyatning barcha bosqichlarida yuqori sifat standartlarini ta'minlaydi. Bu ishlar doirasida ISO 9001 xalqaro standartiga muvofiq sifat menejmenti tizimi joriy etildi va yuritildi.

ISO 9001 tamoyillari quyidagi hollarda yordam beradi:

- Operatsion samaradorligini va biznes jarayonlarini boshqarish qobiliyatini oshirish.
- Mahsulot va xizmatlar mijozlar talablariga hamda qonuniy talablarga javob berishini ta'minlash.
- Xavflarni monitoring qilish va boshqarish mexanizmlarini joriy etish.
- Ma'lumotlarni tahlil qilish va olingan fikr-mulohazalar asosida ichki jarayonlarni doimiy ravishda takomillashtirish.

Sifat menejmenti tizimi korporativ boshqaruvga integratsiya qilingan bo'lib, jamiyatning strategik maqsadlariga erishishga, barqaror rivojlanishga va raqobatbardoshlikni ta'minlashga yordam beradi.

Korrupsiyaga qarshi kurash**GRI 3-3, 2-23, 2-24**

"Navoiyazot" AJ o'z moliyaviy-xo'jalik faoliyatida yuksak ma'naviy va ijtimoiy me'yorlarga amal qiladi va korrupsiyaga qarshi kurash siyosati va tartib-tamoyillarini ishlab chiqish, joriy etish va nazorat qilishga alohida e'tibor qaratadi. 2020-yilda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 29-iyundagi PF-6013-son Farmoniga muvofiq Komplayens xizmati tashkil etilgan bo'lib, u 2021-yil yanvar oyidan boshlab faoliyat yuritishni boshladi.

Jamiyat korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining asosiy tamoyillari va elementlarini o'zida mujassamlashtirgan, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurash bo'yicha xalqaro qonunchilik va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi qoidalarini o'z ichiga olgan Korrupsiyaga qarshi kurash siyosati (keyingi o'rinlarda - "Siyosat") amal qiladi. U korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning oldini olishga qaratilgan, korrupsiya xavfini minimallashtirish choralarini belgilaydi va barcha xodimlar tomonidan rioya qilinishi kerak bo'lgan axloq me'yorlarini belgilaydi.

Siyosat O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq va xalqaro tashkilotlarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha tavsiyalarini inobatga olgan holda, shuningdek, ilg'or jahon tajribasi va ISO 37001:2016 "Korrupsiyaga qarshi boshqaruv tizimlari – foydalanish bo'yicha yo'riqnomaga qo'yiladigan talablar" xalqaro standart asosida ishlab chiqilgan. ISO 37001:2016 standartini joriy etish va unga muvofiqligini ta'minlash doirasida "Navoiyazot" AJ tomonidan 30 dan ortiq ichki me'yoriy hujjatlar ishlab chiqilib, joriy etildi. 2023-yil yanvar oyida Jamiyat ISO 37001:2016 standarti talablariga muvofiq bo'yicha tashqi sertifikatlash auditidan muvaffaqiyatli o'tdi va tegishli sertifikatni oldi. 2024-yil yanvar oyida sertifikat «CERT International» mustaqil kompaniyasi tomonidan takroriy tashqi audit o'tkazish davomida tasdiqlangan.

Siyosatni amalga oshirish doirasida Jamiyat Korrupsiyaga qarshi kurashish mexanizmlarini joriy etmoqda va ular mavjud korrupsiya risklari, mavjud tajriba va mavjud resurslarni hisobga oladi.

Jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurash siyosatining maqsadlari

- korrupsiyani tubdan yo'q qilishga erishish;
- Jamiyat xodimlarining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini oshirish, korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish;
- korrupsiyaga nisbatan "nol toqat" tamoyiliga Jamiyatning sodiqligini tasdiqlash;
- har qanday korrupsion harakatlarni rad etishning korporativ madaniyatini yaratish va qo'llab-quvvatlash;
- Jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurash tamoyillari va talablarini fuqarolik-huquqiy shartnomalar taraflari va keng jamoatchilikka yetkazish orqali korrupsiya xavflarini kamaytirish;
- Jamiyat va uning xodimlarining korrupsion faoliyatga aralashish xavfini minimallashtirish tamoyillari, maqsadlari va chora - tadbirlarini umumlashtirish;
- Jamiyat faoliyatining barcha sohalarida korrupsiyaning oldini olish bo'yicha chora - tadbirlarni amalga oshirish;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni o'z vaqtida aniqlash, ularni bartaraf etish, shuningdek, ularning yuzaga kelishiga olib keluvchi sabablar va shart-sharoitlarni bartaraf etish, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar uchun javobgarlikni ta'minlash.

Korrupsiyaga qarshi kurash bo'yicha asosiy hujjatlar

Korrupsiyaga qarshi samarali kurashish va o'z faoliyatining ochiqligini ta'minlash maqsadida "Navoiyazot" AJ bir qator qonunchilik va ichki me'yoriy hujjatlarga amal qiladi.

Qonunchilik aktlari:

- O'zbekiston Respublikasining 03.01.2017-yildagi O'RQ-419-son "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-maydagi "O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5729-son Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 09.01.2019-yildagi "Jamiyatda huquqiy ong va huquqiy madaniyatni yuksaltirish tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PF-5618-son Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 29-iyundagi "O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-6013-son Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 06.07.2021-yildagi "Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatini samarali tashkil etishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5177-son qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 02.07.2021-yildagi "Davlat xaridlari shaffofligini ta'minlash va samaradorligini oshirishga doir qo'shimcha chora - tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5171-son qarori.

Ichki me'yoriy hujjatlar:

- Korrupsiyaga qarshi kurashni boshqarish tizimining hujjatlarini tasdiqlash to'g'risidagi buyruq.
- Komplayensni boshqarish to'g'risidagi nizomi.
- Komplayensni boshqarish bo'yicha mutaxassislarining lavozim tavsiflari (ishlab chiqarish, moliya, nazorat).
- Monopoliyaga qarshi muvofiqlik xizmatining lavozim tavsiflari.
- "Navoiyazot" AJning korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati.
- Kasbiy odob-axloq kodeksi.
- Kasbiy etika komissiyasi to'g'risidagi nizom.
- Sovg'alar berish va olish, ishbilarmonlik tadbirlarini tashkil etish va ishtirok etish siyosati.
- Korrupsiya xavfini aniqlash va baholash tartibi.
- Aloqa kanallari orqali xabarlarini qabul qilish va qayta ishlash to'g'risida Nizom.
- Xayriya va homiylik faoliyatini amalga oshirish siyosati.
- Ichki tekshiruvlar siyosati.
- Manfaatlarni to'qnashuvini boshqarish to'g'risidagi nizom.
- Huquqni muhofaza qiluvchi organlar bilan o'zaro hamkorlik qilish tartibi.
- Korrupsiyaga qarshi kurash tartib-qoidalariga rioya etilishini monitoring qilish va nazorat qilish tartibi.
- Qonun buzilishi haqida xabar berish tartibi.
- Faoliyat samaradorligini baholash mezonlari va ko'rsatkichlarini ko'rib chiqish.
- Korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha hisobot berish to'g'risidagi nizom.
- Moliyaviy nazorat tartibi.
- ISO 37001:2016 standarti bo'yicha ichki audit to'g'risidagi Nizom.
- Ish yuritishda maxfiylik to'g'risida nizom.
- Ichki nazorat tizimi to'g'risidagi nizom.
- Ishga nomzodlarni saralash bo'yicha ko'rsatmalar.

Ushbu hujjatlar korrupsiyaga qarshi jarayonlarni boshqarishga kompleks yondashish imkonini beradi hamda "Navoiyazot" AJ tomonidan ishbilarmonlik etikasi va oshkorlikning yuqori standartlariga rioya qilishiga yordam beradi.

Jamiyatning korrupsiyaga qarshi tashabbuslari quyidagilarga qaratilgan:

- korrupsiyaning oldini olish;
- korrupsiyani aniqlash, bartaraf etish va tergov qilish;
- korrupsiya oqibatlarini minimallashtirish va/yoki bartaraf etish.

Jamiyatning komplayensni (korrupsiyaga qarshi kurashish) nazorat qilish xizmati Kuzatuv kengashiga bevosita va tezkor murojaat qilish imkoniyatiga ega.

«CERT INTERNATIONAL» s.r.o. certification body basing on the results of the audit conducted in accordance with certification procedures confirms that the anti-bribery management system of:

«Navoiyazot» JSC

5, Navoi street, Navoi city, 210101, Republic of Uzbekistan

within the scope:

Production of mineral fertilizers

meets the requirements of the following standard:

ISO 37001:2016

Certificate №: ABMS-0685/A
Order №: 917/01
Valid from: 23.01.2023
Valid till: 22.01.2026
(subject to annual surveillance audits)

Head of the Certification Body
23.01.2023

Korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurash chora-tadbirlari

GRI 205-1

2023-yilda "Navoiyazot" AJ tomonidan korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish bo'yicha qator chora-tadbirlar amalga oshirildi, jumladan:

- Korrupsiyaga nisbatan salbiy munosabatni shakllantirish maqsadida Jamiyatning asosiy bo'linmalari ishtirokida davra suhbatlari va profilaktika tadbirlarini o'tkazish.
- Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi me'yoriy hujjatlar va faoliyat haqida xodimlarni xabardor qilish uchun Telegram bot, Jamiyatning rasmiy veb-sayti va ichki nashrlardan foydalanish.
- Ichki audit o'tkazish va manfaatlar to'qnashuvini aniqlash uchun tahlil o'tkazish: bir lavozimdan ikkinchi lavozimga o'tkazishda 12 ta haqiqiy va 7 ta ehtimoliy holat aniqlanib, tushuntirish ishlari olib borildi.
- 183 nafar yangi ishga qabul qilingan va yuqori xavf guruhiga kiritilgan 24 nafar mansabdor shaxsni ISO 37001:2016 talablariga muvofiq kompleks tekshirish.

Jamiyatda jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlarini ko'rib chiqish bo'yicha "ishonch telefoni"ning ishlash tartibi to'g'risidagi nizom mavjud bo'lib, murojaatlarni samarali qabul qilish va hisobga olish imkonini beradi. Ushbu liniyalari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq faoliyat yuritadi hamda murojaatlarni ko'rib chiqishda shaffoflik va samaradorlikni oshirishga mo'ljallangan.

Korrupsiya bilan bog'liq xatarlarni baholash

GRI 205-2

2023-yilda "Navoiyazot" AJda korrupsiya bilan bog'liq xavflarni kompleks baholash ichki tartib-qoidalar va ISO 37001:2016 standarti talablariga muvofiq amalga oshirildi. Tahlil asosiy biznes jarayonlarini, jumladan, davlat xaridlari, shartnomalar tuzish va xodimlarni boshqarishni qamrab oldi. Baholashdan maqsad – bu xavf zonalarini aniqlash va korrupsiyani minimallashtirish uchun oldini olish choralarini joriy etish.

Baholashning asosiy natijalari:
Xaridlar va tenderlar:

Hisobot davrida 18 ta tender e'lon qilingan bo'lib, ular natijasid

43,95

milliard so'mlik

shartnomalar tuzildi. Tender jarayonlari suiiste'mollikka yo'l qo'yimaslik uchun qat'iy nazorat qilindi.

Shartnomalarni boshqarish:

2023-yilda jamiyat tomonidan

1 847

ta shartnoma tuzilib

shundan 156 tasi to'g'ridan-to'g'ri tuzildi. Shartnomalarda korrupsiya xavfi mavjudligini tekshirish, jumladan, tartib va qoidalarga rioya etilishini nazorat qilishga alohida e'tibor qaratildi.

Xayriya va vakillik xarajatlari:

"Xayriya va homiylik faoliyati sohasidagi siyosat" doirasida Jamiyat tomonidan

20,64

milliard so'mlik

tadbirlar amalga oshirildi. Vakillik ehtiyojlari uchun sarflangan xarajatlar 835,32 million so'mni tashkil etib, shundan 800,84 million so'mi mehmonlarni qabul qilishga sarflandi. Tasdiqlangan biznes-rejadan ortiqcha qo'shimcha homiylik xarajatlari amalga oshirilmagan bo'lib, bu moliyaviy intizomga rioya qilinganligidan dalolat beradi.

Xodimlar bilan bog'liq xavflar:

2023-yilda

183

nafar xodim ishga joylashtirildi

274 nafar xodim bilan mehnat shartnomasi bekor qilindi. Shundan 25 nafari shtat qisqarishi munosabati bilan, 101 nafari o'zaro kelishuv asosida, 59 nafari esa o'z iltimosiga binoan ishdan bo'shatilgan. Ichki nazorat davomida 208 ta mehnat intizomi va ichki tartib-qoidalarini buzish holatlari aniqlanib, ular uchun xodimlarga nisbatan intizomiy jazo choralari qo'llanilgan.

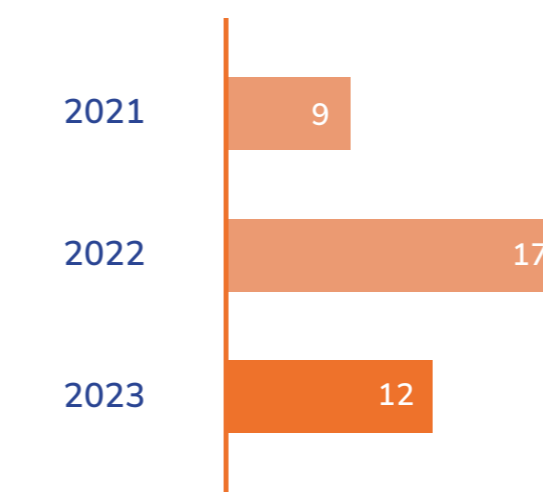
Tasdiqlangan korrupsiya holatlari

GRI 205-3

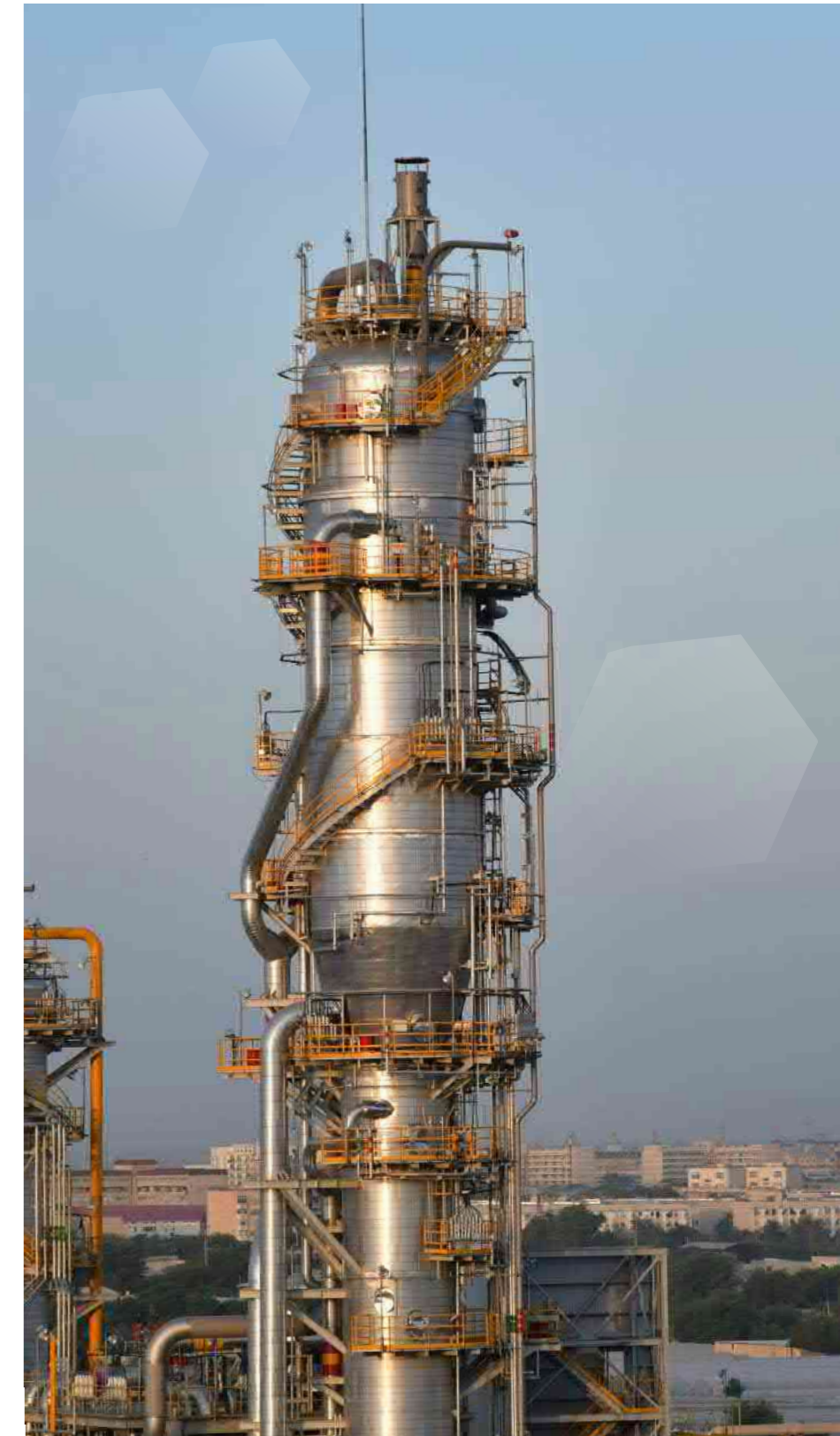
Hisobot davrida "Navoiyazot" AJda shartnomalar ijrosi, xodimlarning mehnat huquqlari va rahbariyat mas'uliyatiga rioya qilish darajasidagi qonunbuzarliklarni aks ettiruvchi 12 ta korrupsiya holati aniqlangan. Ko'rsatilgan muddatda qonunga xilof ravishda ishdan bo'shatilgan xodimlar o'z ish joyiga qayta tiklandi, hamda Jamiyat buning natijasida majburiy ishga kelinmagan kunlar va ma'naviy zararni qoplash xarajatlarini o'z zimmasiga oldi. Shuningdek, kontragentlar bilan shartnoma majburiyatlari tekshirilganda omborlarda mineral o'g'itlar yetishmasligi holatlari aniqlandi. Qimmatbaho metallar va maxsus mahsulotlar bilan ishlashda ko'rsatmalar buzilishi holatlari aniqlandi, shuningdek alohida bo'limlar rahbariyati faoliyatida kamchiliklar aniqlandi.

GRI 205-3

Tasdiqlangan korrupsiya holatlarining umumiy soni, dona

Aniqlangan qonunbuzarliklar yuzasidan qoidabuzarliklar takrorlanishiga yo'l qo'yimaslik uchun intizomiy choralar qo'llanildi. Eng og'ir holatlar qo'shimcha tergov o'tkazish uchun prokuratura va sud organlariga yuborilgan. Jamiyat korrupsiya xavfini minimallashtirish va jarayonlarning shaffofligini oshirish uchun ichki nazoratni kuchaytirishni maqsad qilgan.

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
Korrupsion xatti-harakatlar uchun xodimlarni ishdan bo'shatish yoki jazolash holatlarining umumiy soni, dona.	11	7	3
Korrupsiya bilan bog'liq huquqbuzarliklar tufayli biznes hamkorlar bilan shartnomalarni uzaytirmaslik yoki bekor qilishning tasdiqlangan holatlarining umumiy soni, dona.	35	24	2
Hisobot davrida tashkilot yoki uning xodimlariga nisbatan qo'zg'atilgan korrupsiya bilan bog'liq ochiq sud ishlarining soni.	9	5	3

Qonunchilikka rioya qilish

GRI 2-27

2023-yilgi hisobot davrida qonun va me'yoriy hujjatlarga rioya qilmaslik bo'yicha bitta holat qayd etilgan va bu jarima qo'llanilishiga olib kelgan. 2021 va 2022-yillarda bunday holatlar kuzatilmagan. 2023-yilda solingan jarimalar 2,61 milliardni tashkil etdi va o'sha hisobot yilida to'landi.

Manfaatlar to'qnashuvi

GRI 2-15

Manfaatlar to'qnashuvi - bu xodimlarning shaxsiy manfaatlarini Jamiyat manfaatlariga zid kelishi mumkin bo'lgan vaziyat bo'lib, bu ular tomonidan qaror qabul qilinishda ularning xolisligi va halolligiga ta'sir qilishi mumkin. Jamiyatning maqsadi manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq xavflarni minimallashtirish, shuningdek, biznes amaliyotida shaffoflik va ishonchni ta'minlashdan iborat. Shu maqsadda Jamiyat faoliyati va uning obro'siga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan vaziyatlarni o'z vaqtida aniqlash, oldini olish va hal qilishga qaratilgan manfaatlar to'qnashuvini boshqarish mexanizmlari ishlab chiqilgan.

Manfaatlar to'qnashuvini boshqarishga yondashuv

"Manfaatlar to'qnashuvlarini boshqarish to'g'risida"gi Nizomga muvofiq, "Navoiyazot" AJda manfaatlar to'qnashuvining asosiy turlari, ularni hal qilish bo'yicha yondashuvlar, shuningdek, xodimlarning burch va mas'uliyati belgilab qo'yilgan. Jamiyatning barcha xodimlari, lavozimi va mansab vakolatidan qat'i nazar, ushbu hujjatda belgilangan me'yor va talablarga rioya qilishlari shart.

Manfaatlar to'qnashuvini boshqarishning asosiy tamoyillari quyidagilardan iborat:

- Oldini olish chora -tadbirlari va jamoat manfaatlarining ustunligi. Xodimlar ochiqlik, halollik va xolislik asosida qarorlar qabul qilgan holda fuqarolar va davlatning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini shaxsiy manfaatlaridan ustun qo'yishlari shart.
- Manfaatlar to'qnashuvi haqida ma'lumot oshkor qilish. Har bir xodim mumkin bo'lgan yoki haqiqiy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi ma'lumotlarni zudlik bilan oshkor qilishga majburdir, bu korxonaga ularni tezda bartaraf etish choralarini ko'rish imkonini beradi.
- Manfaatlar to'qnashuviga nisbatan murosasizlik korporativ madaniyatni ta'minlash Jamiyatda shaffoflik madaniyati amal qiladi va u manfaatlar to'qnashuvi haqida xabar bergan shaxslarga nisbatan choralar ko'rilishini istisno etadi. Bunday holatlar haqida xabar bergan shaxslar o'z harakatlarining salbiy oqibatlaridan himoyalangan.
- Mojarolarni hal qilishda halol va xolis yondashuv. Manfaatlar to'qnashuvining barcha holatlari xolisona, jamoaviy qarorlar va obyektiv baholash asosida ko'rib chiqiladi.

Agar xodim manfaatlar to'qnashuvi mavjudligi to'g'risida o'z vaqtida xabar bergan bo'lsa, Jamiyat manfaatlari yo'lida shaxsiy manfaatlaridan voz kechishga va belgilangan qoidalar doirasida harakat qilishga tayyor bo'lsa, bu uni ishdan bo'shatish uchun sabab bo'la olmaydi. Bunday yondashuv halol o'zaro munosabatlar va yuqori axloqiy me'yorga rioya qilish korporativ madaniyatning asosi bo'lgan adolatli muhitni yaratishga qaratilgan.

Fikr bildirish mexanizmlari

GRI 2-16, 2-25, 2-26

"Navoiyazot" AJ fuqarolar va yuridik shaxslarga murojaatlar tizimi (keyingi o'rinlarda "Ishonch telefoni" deb yuritiladi) orqali tezkor ma'lumotlarni so'rash yoki o'z so'rovlarini yuborish uchun qulay imkoniyat yaratib beradi. Ishonch telefoni ishi "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlarini ko'rib chiqish tartibi to'g'risida"gi ichki Nizom bilan tartibga solinadi va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq amalga oshiriladi. "Ishonch telefoni"ni yaratishdan ko'zlangan asosiy maqsad murojaatlar bilan ishlashda shaffoflik va samaradorlikni oshirish, shuningdek, murojaat etuvchilar bilan tezkor aloqani ta'minlash va yuzaga kelayotgan muammolarni tezkorlik bilan hal etishdan iborat.

Ishonch telefonini tashkil etish:

Aloqa kanallari:

"Ishonch telefoni" orqali murojaatlar fuqarolarga qulaylik yaratish maqsadida ommaga ochiq ma'lum qilinadigan telefon, elektron pochta yoki boshqa mavjud aloqa vositalari orqali qabul qilinishi mumkin.

Ish vaqtlari:

Ishonch telefoni tasdiqlangan jadvalga muvofiq ish kunlarida ishlaydi. Ish vaqtdan tashqari, arizachi xabarni qoldirishi mumkin va u olinganidan keyin birinchi ish kunida ko'rib chiqiladi.

Murojaatlarni ro'yxatga olish:

Ishonch telefoni orqali kelib tushgan barcha murojaatlar belgilangan tartibda majburiy ro'yxatga olinadi. Ro'yxatga olish paytida ariza beruvchining ma'lumotlari, so'rovning mohiyati, uni qabul qilish sanasi va vaqti qayd etiladi.

Murojaatlarni ko'rib chiqish tartibi:

«Ishonch telefoni» orqali kelib tushgan murojaatlar "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga muvofiq mas'ul xodimlar tomonidan ko'rib chiqiladi. Murojaatga javob quyidagi muddatlarda taqdim etiladi:

- Qo'shimcha o'rganish yoki tekshirishni talab qiladigan arizalar uchun bir oygacha.
- Qo'shimcha o'rganishni talab qilmaydigan murojaatlar uchun o'n besh kundan kechiktirmay.

Bajarishni nazorat qilish:

Ishonch telefoni orqali kelib tushgan murojaatlar ular to'liq ko'rib chiqilgunga qadar va murojaat etuvchiga javob berilgunga qadar mas'ul rahbarlar tomonidan nazorat qilinadi.

Ma'lumotlar maxfiyligi:

“Navoiyazot” AJ amaldagi qonunchilikka muvofiq ariza beruvchilar ma'lumotlarining maxfiyligini kafolatlaydi.

2023-yilda “Ishonch telefoni” va virtual qabulxona orqali 325 ta murojaat kelib tushdi, shundan:

- Virtual qabulxona orqali 177 ta murojaat kelib tushdi;
- 148 ta murojaat bevosita jismoniy shaxslar tomonidan yuborilgan.

Kelib tushgan murojaatlar mansabdor shaxslar tomonidan, shu jumladan “Navoiyazot” AJ boshqaruvi raisi, kasaba uyushmasi qo'mitasi raisi va boshqaruv a'zolari tomonidan ko'rib chiqildi.

Murojaatlarni tahlil qilish va qayta ishlash doirasida quyidagi qarorlar qabul qilindi:

- 94 ariza qondirildi
- 66 tasi rad etilgan;
- 160 ta murojaat bo'yicha tushuntirishlar berildi;
- vakolatli tashkilotlarga 2 ta so'rov yuborildi;
- 3 tasi yil oxirida o'rganilayotgan edi.

Tahlil natijalariga muvofiq qanoatlantirilgan murojaatlarning asosiy qismi xodimlarni boshqa lavozimga o'tkazish, nogiron va kam ta'minlangan ishchilarga moddiy yordam ko'rsatish, va bandlik masalalarini hal etishga qaratilgan edi.

Shaffoflikni ta'minlash maqsadida Jamiyat tomonidan rasmiy aloqa kanallari orqali murojaatlarni ko'rib chiqish natijalari to'g'risidagi ma'lumotlar muntazam ravishda chop etiladi. 2023-yilda bunday materiallar korporativ veb-sayt, Telegram-kanal va “Navoiy kimyogari” gazetasida chop etilib, jami nashrlar soni 69 tani tashkil etdi.

Mas'uliyatli ta'minot zanjiri**GRI 204-1**

Jamiyat ta'minot zanjirini boshqarishda shaffoflik va mas'uliyat tamoyillariga amal qiladi, bunda ichki me'yoriy hujjatlar, jumladan Kontragentlar va hamkorlar bilan ishlash tartibi, Kontragentlarni tekshirish tartibi, shartnomalar tuzish va bajarish to'g'risidagi nizom va Xarid komissiyasining faoliyati to'g'risidagi nizomga rioya qiladi.

2023-yilda jamiyat**1 847****ta shartnoma tuzilib**

shundan 156 tasi to'g'ridan-to'g'ri tuzildi.

Yetkazib beruvchilarni tanlash va baholash e-tender.uz davlat platformasi orqali amalga oshiriladi, bu esa jarayonning yuqori darajada standartlashtirilishi va shaffofligini ta'minlaydi. Yetkazib beruvchilarni tanlashning barcha mezonlari va qoidalari tashqi tartibga soluvchi subyekt tomonidan ishlab chiqiladi va bu Jamiyat tomonidan jarayonlarning mustaqil ravishda o'zgartirilishi ehtimolini bartaraf etadi.

Bu barcha ishtirokchilar uchun teng shart-sharoitlarni kafolatlash va xaridlar jarayoniga ishonchni oshirish imkonini beradi.

Bizning xodimlar

Boshqarishga yondashuv	<u>27</u>
Xodimlar bilan ishlash	<u>27</u>
Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish	<u>30</u>
Yoshlar siyosati	<u>31</u>
Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash	<u>32</u>
Xilma-xillik va inklyuzivlik	<u>34</u>

**BIZ
HAR KUNI
KELAJAKNI YARATAMIZ**

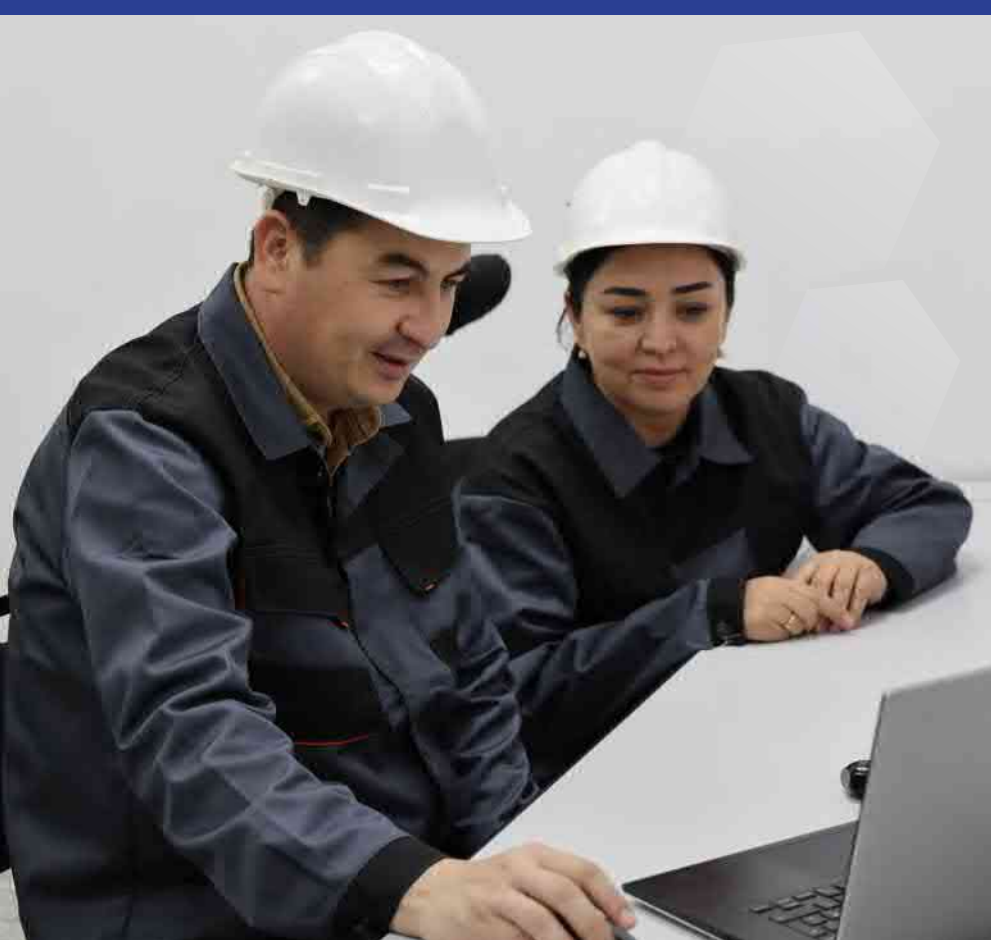

Bizning xodimlar

Boshqarishga yondashuv

GRI 3-3, 2-23

Jamiyat barqaror rivojlanish xodimlarning farovonligiga bevosita bog'liq, deb hisoblaydi. "Navoiyazot" AJ o'zining xodimlarni boshqarish amaliyotini faol takomillashtirmoqda va jamoaning umidlarini qondirishga intilmoqda va shu tarzda xodimlarning huquqlari himoyasini ta'minlab, martaba o'sishi va rivojlanishi uchun imkoniyatlar yaratmoqda. Ushbu chora-tadbirlar nafaqat xodimlarning qoniqishini oshirishga yordam beradi, balki biznesning operatsion samaradorligiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

"Navoiyazot" AJ O'zbekiston Respublikasining mehnat resurslari, mehnatni muhofaza qilish sohasidagi qonunchiligiga, shuningdek, ichki me'yoriy hujjatlarga muvofiq xodimlar boshqaruvi tizimini qurmoqda, jumladan:

- "O'zkiyosanoat" AJ qoidalari va ko'rsatmalari;
- Navoiy viloyati va Navoiy shahar hokimliklarining ko'rsatmalari;
- "Navoiyazot" AJ boshqaruvi raisining buyruqlari va ko'rsatmalari;
- Xodimlar bo'limi boshlig'ining buyruqlari;
- xodimlar uchun amaldagi Jamoa shartnomasi va ichki mehnat qoidalari;
- "Navoiyazot" AJ Ustavi va Nizomi, jumladan, Xodimlar bo'limi to'g'risidagi 28.08.2023-yildagi Nizom;
- xodimlar bilan ishlash bo'yicha ko'rsatmalar va ma'lumotnomalar, masalan, «Korxonada xodimlarining mehnati va huquqlari» va «Xodimlar bo'limi ishini rejalashtirish va tashkil etish»;
- "Navoiyazot" AJni iqtisodiy va ijtimoiy rivojlantirishning kompleks rejasi.

"Navoiyazot" AJning ijtimoiy va xodimlar siyosati asosini Xodimlar siyosati va Jamiyat hamda uning xodimlari o'rtasida tuzilgan Jamoa shartnomasi tashkil etadi. Jamoa shartnomasi "O'zkiyosanoat" AJ va Kimyo va farmatsevtika sanoati xodimlari kasaba uyushmasi respublika kengashining tarmoq shartnomasi asosida ishlab chiqilgan bo'lib, xodimlarning 100 % ni qamrab olgan va unda Jamiyat rahbariyatining xodimlarning ijtimoiy huquqlarini himoya qilish va jamoaning har bir a'zosi farovonligi uchun g'amxo'rlik ko'rsatishga intilishi alohida ta'kidlangan. Ikkala hujjat ham xodimlar siyosati, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, xilma-xillik va inklyuzivlik kabi jihatlarni qamrab oladi.

Xodimlar bilan ishlash

GRI 2-7

2023-yil 31-dekabr holatiga ko'ra, "Navoiyazot" AJ xodimlarining umumiy soni

8 611

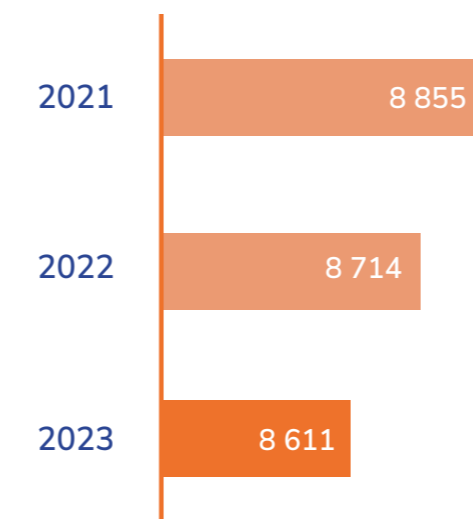
nafarni tashkil etadi

Xodimlar soni 2023-yilda 2022-yilga nisbatan biroz qisqardi.

Yil oxirida xodimlarning ro'yxatdagi soni, shaxslar.

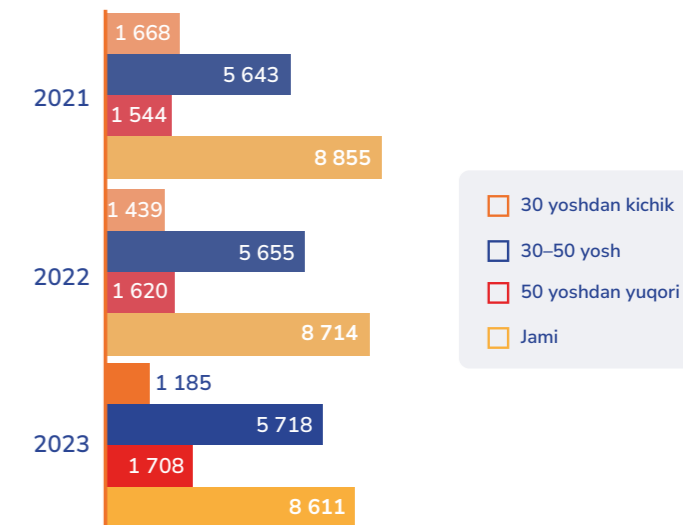
GRI 2-7

Xodimlarning umumiy ro'yxatdan o'tgan soni

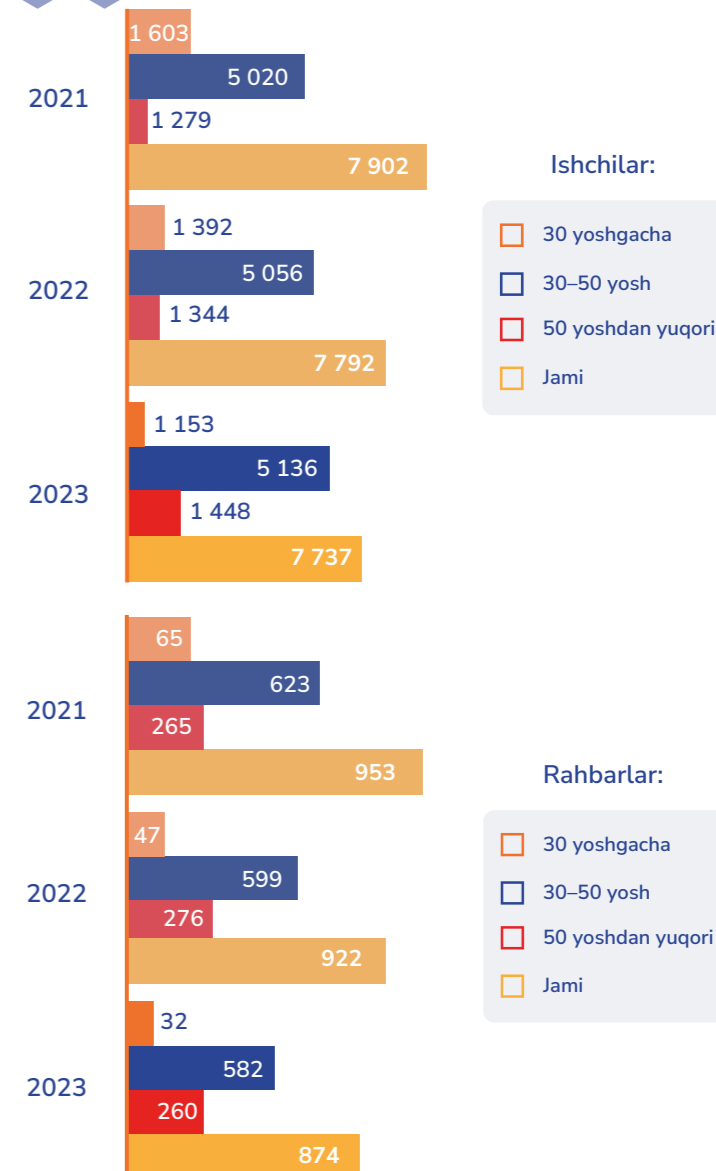
Jamiyat xodimlarining aksariyat qismi to'liq bandlik asosida ish bilan ta'minlangan va bunda 2021–2023-yillarda to'liq bo'lmagan bandlik asosida ishlaydigan ishchilar soni o'zgarishsiz qoldi. To'liq bo'lmagan ish vaqti to'liq bo'lmagan ish kunida ishlashni nazarda tutadi, to'liq ish vaqti esa to'liq stavkada ish vazifalarini bajarishni nazarda tutadi.

Yosh guruhlari bo'yicha xodimlar soni, shaxslar

Yosh va lavozim guruhlari bo'yicha ajratilgan xodimlar soni, shaxslar

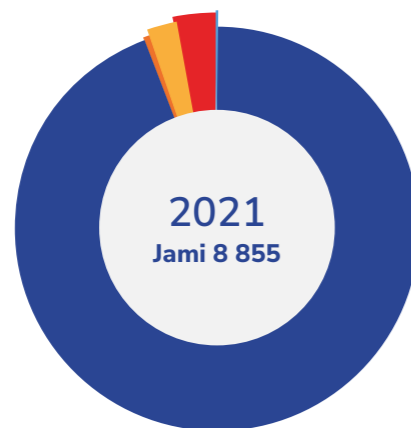
GRI 405-1

2023-yil uchun barqaror rivojlanish to'g'risidagi hisobot

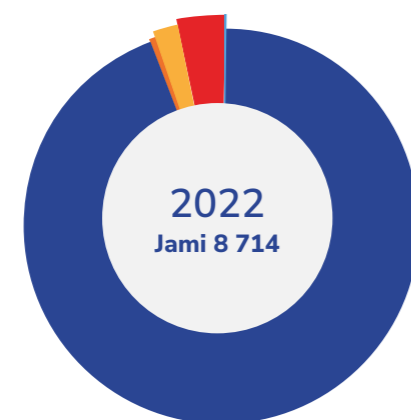
Yosh guruhlari bo'yicha xodimlar soni, shaxslar

- O'zbeklar - 8 345
- Qozoqlar - 51
- Ruslar - 183
- Qirg'izlar - 1
- Qolganlar - 275

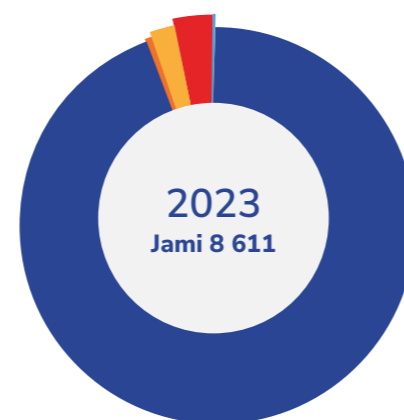
Yosh guruhlari bo'yicha xodimlar soni, shaxslar

- O'zbeklar - 8 240
- Qozoqlar - 49
- Ruslar - 164
- Qirg'izlar - 1
- Qolganlar - 260

Yosh guruhlari bo'yicha xodimlar soni, shaxslar

- O'zbeklar - 8 172
- Qozoqlar - 32
- Ruslar - 149
- Qirg'izlar - 1
- Qolganlar - 257

Ish bilan ta'minlanganlarning ko'pchiligi 30 yoshdan 50 yoshgacha bo'lgan oraliqdagi shaxslar bo'lib, ularning 60 % ni erkaklar tashkil etadi - bu holat kimyo sanoatining o'ziga xosligi, shuningdek, kimyo sanoatida ayollarning muayyan lavozimlarda ishlashiga yo'l qo'yilmasligi sababli mavjud. Jamiyatdagi pensionerlar soni

351
nafarni tashkil etadi

Xodimlarni tanlash

GRI 401-1, 402-1

"Navoiyazot" AJda xodimlarni tanlash Jamiyatning Xodimlar siyosati va Konkurs asosida tanlov to'g'risidagi nizomga muvofiq amalga oshiriladi. Jamiyat uning qadriyatlarini va dunyoqarashini o'rtoqlashadigan mutaxassislarini jalb qilishni maqsad qilgan. Xodimlarni tanlash va ishga qabul qilish jarayoni shaffoflik va irqi, millati, jinsi va yoshiga qarab kamsitmaslik tamoyillariga asoslanadi.

Jamiyat quyidagi asosiy mezonlarni hisobga oladi:

- yuqori darajadagi savodxonlik;
- o'rta-maxsus o'quv yurtlari va oliy o'quv yurtlarining ijobiy baholari;
- mehnat ko'nikmalariga ega bo'lish;
- nostandart usullardan foydalangan holda natijalarga erishish;
- tashabbuskorlikni namoyish etish;
- biznes jarayonlarini takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar;
- jamoaning bir qismi bo'lishga intilish;
- professionalizm;
- mas'uliyat.

Ishga qabul qilish quyidagi bosqichlardan iborat:

1. tanlov to'g'risida e'lonni chop etish;
2. nomzodning hujjatlarini qabul qilish va ularni tekshirish (to'liqligi, to'g'riligi va malaka talablariga muvofiqligi nuqtai nazaridan);
3. nomzodlar uchun test sinovlari, suhbatlar va (yoki) amaliy sinovlar o'tkazish
4. tanlov natijalarini e'lon qilish.

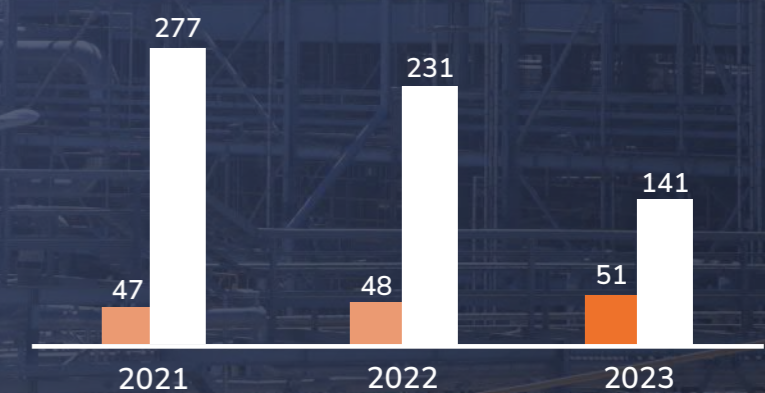
Har bir yangi xodim uchun ish kollektiviga imkon qadar tezroq integratsiya bo'lishga va ularning ko'nikmalarini imkon qadar tezroq qo'llashni ta'minlashga qaratilgan moslashuv dasturlari nazarda tutilgan. Shuningdek, korxonaning ishlab chiqarish ko'nikmalariga ega bo'lmagan yangi xodimlari o'z mutaxassisligi bo'yicha boshlang'ich malaka talablariga javob beradigan kasbiy va texnik tayyorgarlikdan o'tadilar. Ta'lim korxonaning o'quv markazida individual dasturlar va kurs usuli asosida tashkil etiladi, bu har bir xodimga asosiy kasbiy ko'nikmalarni samarali egallash imkonini beradi.

Jamiyatda ishga qabul qilish tizimining yana bir o'ziga xos xususiyati - bu rotatsiya amaliyotidan foydalanishdir va ishga qabul qilishda «ichki» nomzodlarga afzallik beriladi. Jamiyatda rotatsiya jarayonini tartibga soluvchi asosiy hujjat bo'lib "Navoiyazot" AJning Xodimlar rotatsiyasi to'g'risidagi nizomi hisoblanadi.

Shunday qilib, hisobot yilida ishga qabul qilinganlarning umumiy soni 192 nafarni tashkil etdi, ularning aksariyatini 50 yoshgacha bo'lgan erkaklarni tashkil etdi - 179 nafar. "Navoiyazot" AJ Navoiy shahrida joylashganligi sababli Jamiyatning aksariyat xodimlari shu hududda jamlangan. Shuni ta'kidlash kerakki, yollangan xodimlar orasida ayollar ulushi har yili oshib bormoqda, 2023-yilda o'sish 5 % ni tashkil etdi va o'z navbatida yollangan erkaklar ulushi asta-sekin kamayib bormoqda.

Jins va yosh guruhlari bo'yicha yollangan ishchilar soni, shaxslar.

GRI 401-1

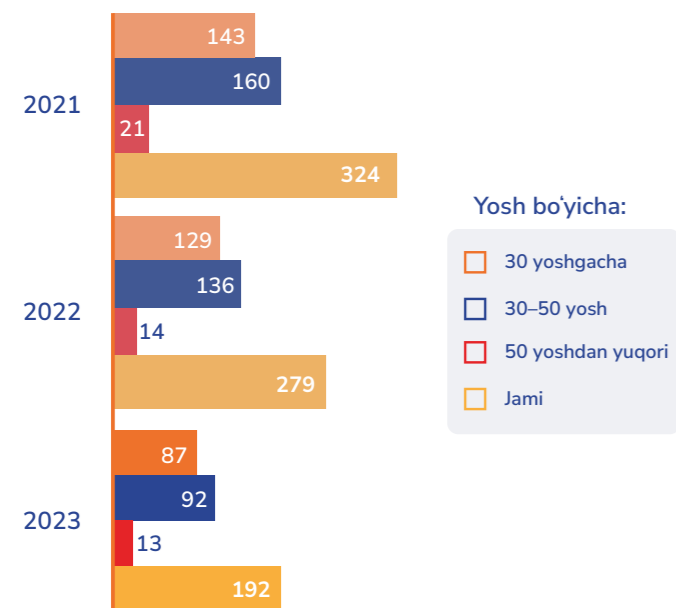
Jins bo'yicha:

□ Erkaklar □ Ayollar

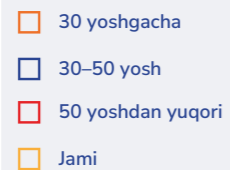

Jins va yosh guruhlari bo'yicha yollangan ishchilar soni, m shaxslar

GRI 401-1

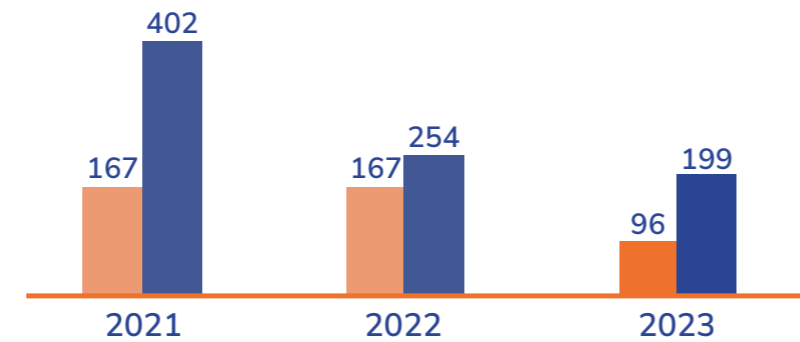

Yosh bo'yicha:

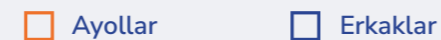

Yosh va jins guruhlari bo'yicha mehnat shartnomasi bekor qilingan xodimlar soni, shaxslar

GRI 401-1

Jins bo'yicha:

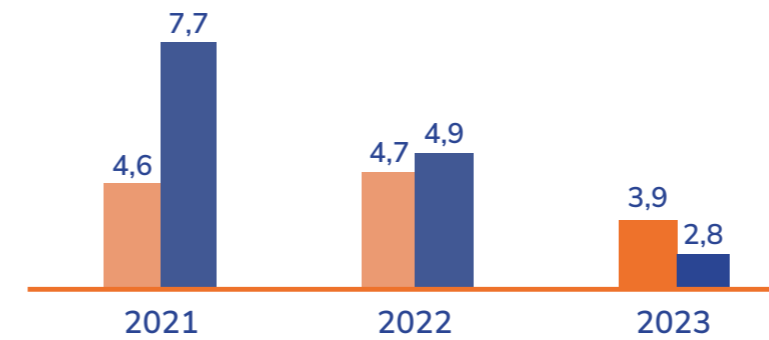

“Navoiyazot” AJda turli yosh va jinsdagi xodimlar o'rtasida xodimlar almashinuvi qisqarishining barqaror tendensiyasi kuzatilmoqda. Bu jamoaning barqarorligidan, ish muhitining qulayligidan va xodimlarning yuqori darajada qoniqishidan dalolat beradi va bu korporativ madaniyatni mustahkamlashga yordam beradi.

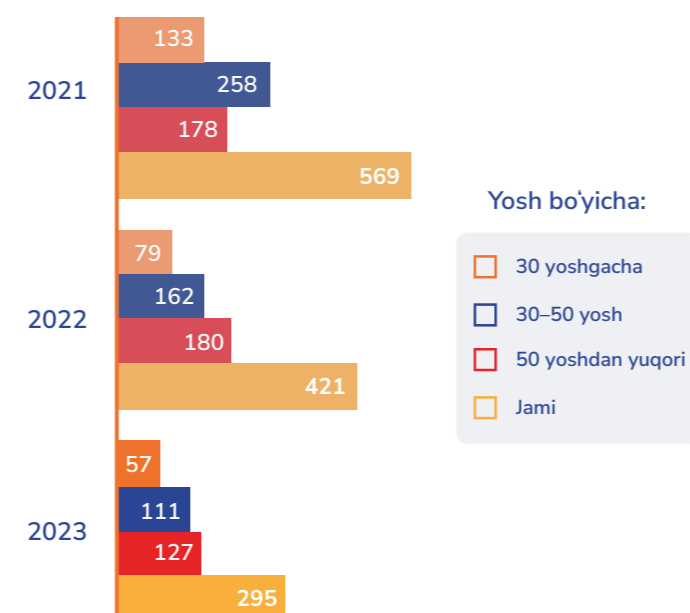
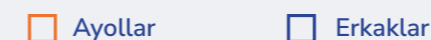
O'zbekiston Respublikasining mehnat qonunchiligiga muvofiq, Jamiyat mehnatning tashkiliy yoki texnologik sharoitlari bilan bog'liq o'zgarishlar va sabablar to'g'risida kamida ikki oy oldin xabardor qilishi shart.

Xodimlar aylanmasi, %

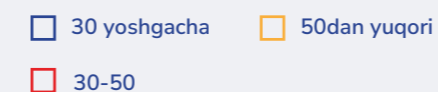
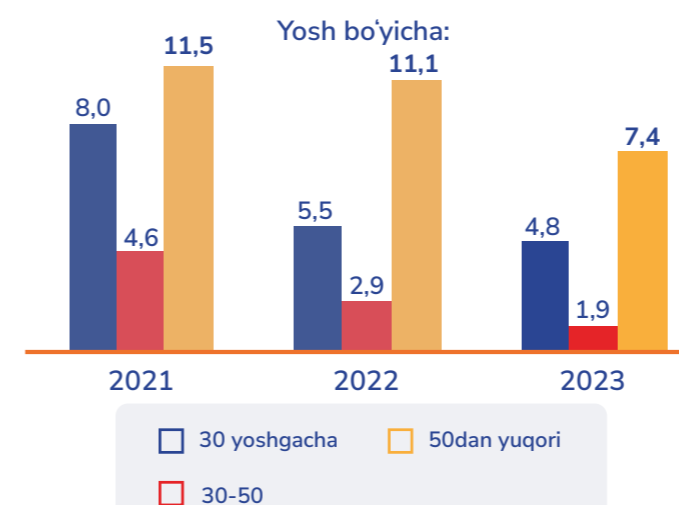
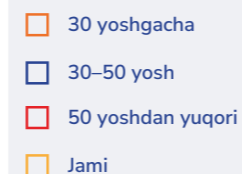
GRI 401-1

Jins bo'yicha:

Yosh bo'yicha:

2023-yilda mehnat shartnomasi bekor qilingan xodimlarning asosiy qismi (43%) “erkaklar” va “50 yoshdan oshganlar” toifalariga to'g'ri keldi. Asosiy sabablar sirasida quyidagilar qo'rsatilgan:

- Ish beruvchining tashabbusi – 82;
- Shtatni qisqartirish - 25;
- Pensiyaga chiqish – 52;
- Tomonlarning kelishuviga muvofiq – 112;
- Xodimning arizasiga muvofiq – 86.

2023-yilda kasaba uyushma qo'mitasining roziligi talab qilinadigan mehnat shartnomalarini bekor qilish tartibiga qat'iy rioya qilindi, ishdan bo'shatish faqat kasaba uyushmasi roziligi bilan amalga oshirildi.

Xodimlarni rag'batlantirish

Har bir jamoa a'zosining ishtiyoqi va natijalarga erishish istagi jamiyatning bozordagi muvaffaqiyatining asosini tashkil qiladi. Shu munosabat bilan “Navoiyazot” AJda mehnatga haq to'lashning yagona tizimi mavjud bo'lib, u tarif stavkalari asosida shakllantiriladigan asosiy ish haqi hamda ilmiy daraja va yuqori malaka hisobga olinadigan ustama to'lovlardan iborat. Jamoa shartnomasida quyidagi qo'shimcha to'lovlar nazarda tutilgan:

- Bir necha lavozimda ishlaganlik uchun qo'shimcha to'lov
- Vaqtinchalik yo'q bo'lgan xodimning vazifalarini bajarish uchun qo'shimcha to'lov.
- Ish hajmi oshganlik uchun qo'shimcha to'lov.
- Bayram kunlari qo'shimcha to'lov.
- Tungi ish uchun qo'shimcha to'lov.
- Maxsus sharoitlarda ishlaganlik uchun qo'shimcha to'lov.
- O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq faxriy unvon berilganlik uchun qo'shimcha to'lov.
- Harbiy safarbarlik organlari bilan ishlash uchun qo'shimcha to'lov.
- Ilmiy daraja uchun qo'shimcha to'lov.
- Jamoa boshqaruvi uchun qo'shimcha to'lov.

2023-yilda korxonada o'rtacha oylik ish haqi

5 821 300

sò'mni tashkil etdi

Jamiyatda o'z vazifalarini samarali va vijdonan bajargan xodimlarni mukofotlashga qaratilgan rag'batlantirish dasturlari mavjud. Motivatsiya tizimi ikki qismdan iborat:

- moddiy - ish natijalari bo'yicha ish haqi va pul mukofotlarini to'lashni nazarda tutadi;
- nomoddiy - bu minnatdorchilik bildirish, faxriy yorliq bilan taqdirlash, korxonada faxriy taxtasiga kiritish, katta yutuqlar uchun Hukumat mukofoti bilan taqdirlash uchun taqdim etish, korxonaning rasmiy veb-saytida eng samarali xodim haqida e'lon qilish, xodimlarning o'qishi va malakasini oshirishi uchun imkoniyatlar yaratishni o'z ichiga oladi.

Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish

Jamiyatning fikricha, korxonada rivojlanishi uning xodimlarining kasbiy o'sishi bilan birga bormoqda. Asosiy e'tibor axborot texnologiyalarini o'zlashtirishga qaratilgan bo'lib, bu jamiyat va uning jamoasiga zamon bilan hamnafas bo'lish imkonini beradi. Jamiyatda o'tkaziladigan asosiy o'qitish turlari quyidagilardan iborat:

- Seminarlar, konferensiyalar, ko'rgazmalar va treninglar (sotuvlar, bo'limlarni boshqarish va boshqa sohalarda);
- Malaka oshirish kurslari;
- Qo'shimcha ta'lim.

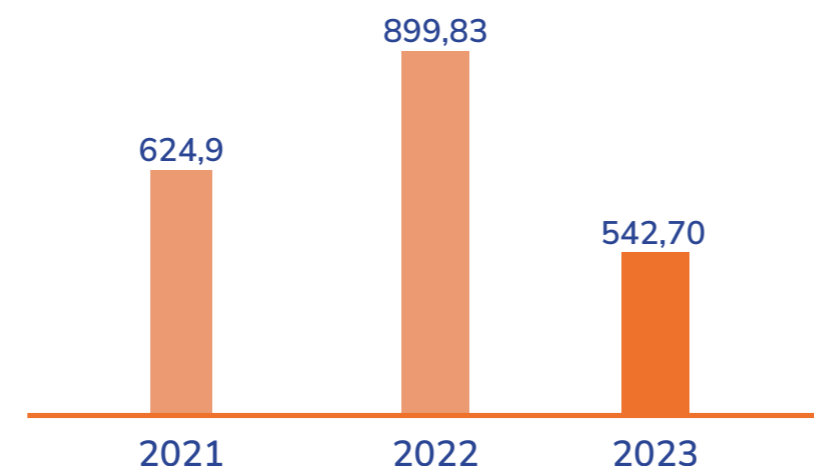

Jamiyat o'zining o'quv markaziga ega bo'libgina qolmay, iqtidorli yosh mutaxassislarni mamlakatimiz va xorijdagi oliy o'quv yurtlarida tahsil olishi xarajatlarini ham to'laydi.

2023-yilda Jamiyatning 721 nafar xodimi o'qitildi, shundan 470 nafari korporativ o'quv markazida kurslarni tamomlagan. Hisobot yilida xodimlarni o'qitish bo'yicha jami xarajatlar 542,7 mln.so'mni tashkil etdi. Ta'limning asosiy yo'nalishlari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Respublika o'quv markazlarida malaka oshirish – 289 kishi qamrab olindi.
- O'zbekiston Respublikasi oliy o'quv yurtlarida, jumladan, Rossiya Federatsiyasining Mendeleev nomidagi kimyo-texnologiya universitetida ta'lim — 45 kishi qamrab olingan.
- Tashqi va ichki amaliy mashg'ulotlar – 530 kishi qamrab olindi.

Xodimlarni o'qitishning umumiy xarajatlar qiymati

Hisobot yilida Jamiyat o'z xodimlarini o'qitishga

30 315

soat sarfladi

bu yiliga har bir xodimga o'rtacha 6,66 soatdan to'g'ri keladi.

Jins va lavozim guruhlari bo'yicha o'qitilgan xodimlar soni

GRI 404-1

Ko'rsatkich	Ishchilar	Rahbarlar	Jami
	Erkaklar	Erkaklar	Erkaklar
Jami o'qish soatlari, soatlar	18 615	3 564	22 179
Yiliga bir xodimga o'rtacha o'quv soatlari soni, soatlar	4,17	5,36	4,33

Ko'rsatkich	Ishchilar	Rahbarlar	Jami
	Ayollar	Ayollar	Ayollar
Jami o'qish soatlari, soatlar	7 191	945	8 136
Yiliga bir xodimga o'rtacha o'quv soatlari soni, soatlar	2,16	6,14	2,33

Jamiyatda muntazam ravishda xodimlarning ishlash unumdorligi va martaba rivojlanishi baholanadi. 2023-yilda erkaklarning 10 % va ayollarning 5 % bunday baholashdan o'tdi,

shundan ayol xodimlar orasida asosiy qismni rahbar ayollar tashkil etdi

23%

2023-yilda muntazam ish unumdorligi va martaba o'sishi bo'yicha baholangan xodimlar

GRI 404-3

Ko'rsatkich	Ishchilar	Rahbarlar	Jami
	Erkaklar	Erkaklar	Erkaklar
Muntazam ravishda ishlash unumdorligi va martabasi o'sishi baholangan (faoliyatni baholash) xodimlar soni, shaxslar.	365	132	497
Muntazam ish unumdorligi va martaba rivojlanishi bo'yicha baholangan xodimlar ulushi, %	8	20	10

Ko'rsatkich	Ishchilar	Rahbarlar	Jami
	Ayollar	Ayollar	Ayollar
Muntazam ravishda ishlash unumdorligi va martabasi o'sishi baholangan (faoliyatni baholash) xodimlar soni, shaxslar.	141	35	176
Muntazam ish unumdorligi va martaba rivojlanishi bo'yicha baholangan xodimlar ulushi, %	4	23	5

O'rta va uzoq muddatli rejalar

Jamiyat xodimlarni o'qitish sohasida takomillashtirishning bir qator yo'nalishlarini belgilab oldi va ular boshqaruv samaradorligini oshirish va inson resurslarini mustahkamlash imkonini beradi:

- **Xodimlar bilan ishlashni yaxshilash.** Zamonaviy talablar va korxonada vazifalarni hisobga olgan holda rahbar xodimlar va istiqbolli mutaxassislarini tanlash, joylashtirish va tayyorlash sifatini oshirish.
- **Rahbariyatning mas'uliyatini oshirish.** Boshqaruv nazariyasi va amaliyoti, iqtisodiy qonunlar, hamda avtomatlashtirilgan tizimlar sohasidagi zamonaviy bilimlarni joriy etish orqali boshqaruv uslubi va usullarini takomillashtirish.
- **Xodimlar zaxirasini o'rganish va rivojlantirish.** O'rta bo'g'in mutaxassislariga alohida e'tibor qaratgan holda, xodimlarning amaliy ishini tahlil qilish, shuningdek, ular orasidan tashabbuskor va layoqatli tashkilotchilarni aniqlash va xo'jalik faoliyati ko'rsatkichlari bo'yicha natijalarni baholagan holda ulardan rahbarlik lavozimlariga ko'tarilish uchun zaxirani shakllantirish.
- **Tarbiyaviy ishlarni kuchaytirish.** Xodimlarda topshirilgan vazifa uchun mas'uliyat, jamoaviylik va mehnatga vijdonan munosabatda bo'lishni tarbiyalash.
- **Tizimli malaka oshirish.** Xodimlarni qayta tayyorlash bo'yicha ishlarni kuchaytirgan holda istiqbolli va rahbar xodimlarning malakasini muntazam ravishda oshirishini ta'minlash. Mutaxassislarni malaka oshirish bo'yicha tarmoqlararo institutlarga qisqa muddatli kurslarga va malaka oshirish uchun yuborish.
- **Istiqbolli xodimlar uchun amaliyot o'tash.** "O'zkiyosanoat" AJ tarkibiga kiruvchi bo'linmalar va bog'liq korxonalarda istiqbolli xodimlarning funksional majburiyatlari bo'yicha amaliyot o'tashlarini tashkil etish.
- **Suhbat va amaliyot o'tashni joriy etish.** Korxonada boshqaruv xizmatlarida suhbatlar va stajirovkalar o'tash amaliyotini rivojlantirish, maxsus adabiyotlar, xalqaro institutlar tavsiyalari va ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganishni rag'batlantirish.

Yoshlar siyosati

"Navoiyazot" AJ yosh mutaxassislarining yangicha qarashlarini qadrlaydi, ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari bilan o'zaro hamkorlik qiladi, oliy ta'lim muassasalarining yuqori salohiyatli bitiruvchilarini izlash va jalb etish bo'yicha maxsus tadbirlar tashkil etadi.

Yosh mutaxassislarini jalb qilish va ishga yollash uchun Jamiyatda amaliyotchilarni tanlash, o'qitish va kasbiy moslashtirishning bir necha bosqichlarini o'z ichiga olgan maxsus amaliyot o'tash dasturi ishlab chiqilgan. Mazkur dastur doirasida mutaxassislarini saralash bosqichma-bosqich amalga oshirilmoqda. Tanlov haqidagi e'lon Jamiyatning rasmiy sahifalarida e'lon qilinadi, shundan so'ng ishtirok etish uchun arizalar telegram boti orqali onlayn tarzda qabul qilinadi. Dastlabki tanlovdan o'tgan nomzodlar asosiy huquqiy va texnik bilimlar, jumladan, Konstitutsiya, davlat xizmati to'g'risidagi qonun hujjatlari, davlat tili va axborot texnologiyalarini qamrab olgan test sinovlariga taklif etiladi.

Tanlov sifatini ta'minlash maqsadida test sinovlari Jamiyatning tegishli bo'linmalari tomonidan ishlab chiqiladi va test sinovlarining o'zi kompyuter xonalarida yoshlar bilan ishlash bo'yicha mas'ul tomonidan o'tkaziladi. 62% dan ortiq to'plagan nomzodlar komissiya bilan yakuniy suhbatdan o'tadilar va u nomzodlarning natijalarni baholaydi. Suhbat natijalariga ko'ra, nomzodlarni stajirovkaga qabul qilish to'g'risida buyruq chiqariladi va dasturni muvaffaqiyatli tamomlaganlar "Navoiyazot" AJ xodimlar zaxirasiga kiritiladi.

Amaliyotni o'tash oliy ta'lim muassasalari bilan tuzilgan shartnomaga muvofiq amalga oshiriladi, unda shartlar, muddatlar va tomonlarning majburiyatlari tartibga solinadi. Amaliyot muddati uch oydan bir yilgacha davom etadi, bu stajyorlarga nafaqat asosiy kasbiy ko'nikmalarni egallash, balki haqiqiy ish muhitida amaliy tajriba orttirish imkonini beradi. Har bir tinglovchiga murabbiy tayinlanib, u yo'l-yo'riq ko'rsatadi va Jamiyatda ishlashning o'ziga xos xususiyatlarini o'zlashtirishda yordam beradi. Murabbiy individual rejani bajarilishini va stajerlarning ish grafigiga rioya etishini nazorat qiladi, shuningdek ularni xavfsizlik qoidalari va Jamiyatning ichki standartlari bilan tanishtiradi.

Amaliyotning o'zi uchta asosiy bosqichda amalga oshiriladi. Birinchi bosqich - tayyorgarlik bo'lib, tanishuv yig'ilishini o'tkazishdan boshlanadi, unda amaliyot o'tovchilar dastur, uning maqsadlari, vazifalari va hisobot yuritish talablari bilan tanishadilar. Ushbu bosqichda amaliyotchilar o'zlarining amaliyot boshlig'i va murabbiyi bilan shaxsiy reja tuzadilar, bu ularga amaliyotni o'tash davri uchun o'z vazifalarini yaxshiroq tizimlashtirishga yordam beradi. Ikkinchi bosqich asosiy bo'lib, stajyorlar tomonidan dasturda nazarda tutilgan vazifalarni bajarishni o'z ichiga oladi. Ushbu bosqichda amaliyotchilar Jamiyat faoliyati, uning tuzilishi va ishning o'ziga xos jihatlari haqida chuqurroq tushunchaga ega bo'lish hamda o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladi. Yakuniy bosqich o'z ichiga hisobotlarni topshirishni va yakuniy baholashni oladi. Stajyorlar yakuniy taqdimot-hisobotini taqdim etadilar, uni amaliyot rahbari, murabbiyi va Yoshlar masalalari agentligi vakili baholaydi va tasdiqlaydi.

Amaliyotni muvaffaqiyatli o'tagan bitiruvchilarga sertifikat beriladi, bu ularga Jamiyatga ishga joylashishda afzallik beradi. Amaliyot o'tash dasturi Jamiyatning vazifalarini yuqori darajada bajarishga tayyor bo'lgan professional xodimlar zaxirasini shakllantirishga qaratilgan.

Korxonada nafaqat yosh mutaxassislarining kasbiy bilimlari va ko'nikmalarini rivojlantirish, balki sog'lom ruhda bo'lishini ta'minlashga qaratilgan siyosatni amalga oshirilmoqda. Kasaba uyushmasi bilan hamkorlikda xodimlar o'rtasida korporativ madaniyatni mustahkamlashga va sog'lom turmush tarzini shakllantirishga yordam beradigan turli sport tadbirlari o'tkazilmoqda.

Quyida ulardan ayrimlari keltirilgan:

- "Besh ming qadam" loyihasi doirasida har shanba kuni Alisher Navoiy nomidagi istirohat bog' idagi sun'iy ko'l atrofida korxonaning faol yoshlari ishtirokida tadbirlar tashkil etiladi.
- «Eng yaxshi kitobxon» tanlovi.
- Bank, "Kelajagimiz" jamg'armasi, Savdo-sanoat palatasi va tadbirkorlik vakillari bilan birgalikda yosh xodimlar uchun "Men tadbirkor bo'laman" mavzusida uchrashuv.
- Rahbar kubogi, futbol, voleybol, stol tennisi, shaxmat musobaqalari.
- Bolalarda sog'lom turmush tarziga qiziqishni rivojlantirish maqsadida "Oftobjon" oromgohida madaniy-sport tadbirlarini o'tkazish.
- Kasbiy mahorat bellashuvlarida 100 dan ortiq yosh mutaxassislar ishtirok etdi.

Kasaba uyushmasi rahbarligida Jamiyat tomonidan yoshlarga moddiy yordam to'lanmoqda. Shu jumladan, hisobot davrida:

- 80 nafar yosh oilaga

25,25
million so'm

miqlorida moddiy yordam ko'rsatildi.

- 93 nafar xodimga turmush qurish munosabati bilan jami

269,55
million so'mlik yordam ko'rsatildi

2023-yilda "Navoiyazot" AJ tomonidan oliy o'quv yurtlarining bakalavriat va magistratura bosqichidagi 613 nafar talaba uchun ishlab chiqarish va diplom oldi amaliyotlari o'tash tashkil etildi. Oliy ta'lim muassasalari ro'yxati va talabalar soni quyida keltirilgan:

- Navoiy davlat konchilik va texnologiyalar universiteti – 232 nafar talaba;
- Toshkent kimyo-texnologiya instituti – 46 nafar talaba;
- Toshkent kimyo-texnologiya instituti (Sirdaryo, Yangiyer) – 8 nafar talaba;
- Toshkent texnika universiteti – 48 nafar talaba;
- Qoraqalpoq davlat universiteti – 8 nafar talaba;
- Buxoro muhandislik-texnologiya instituti – 21 nafar talaba;
- Buxoro tabiiy resurslarni boshqarish instituti – 1 talaba;
- Toshkent davlat texnika universiteti – 48 nafar talaba;
- Jizzax politexnika instituti – 1 talaba;
- Milliy universitet – 1 nafar talaba;
- Samarqand iqtisodiyot va servis instituti – 1 nafar talaba;
- D.I.Mendelev nomidagi Rossiya kimyo-texnologiya universiteti (Toshkent filiali) – 4 nafar talaba.

Texnikum va kasb-hunar kollejlarning ishlab chiqarish amaliyotini o'tagan o'quvchilari soni:

- Karmana politexnika kolleji – 10 nafar talaba;
- Karmana kasb-hunar kolleji – 12 nafar talaba;
- Navoiy shahar kasb-hunar kolleji – 152 nafar o'quvchi;
- "Ishga marhamat" monoshahar markazi – 38 nafar talaba;
- "Sanoat o'quv" o'quv markazi – 30 nafar talaba

Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash

GRI 2-30, 401-2, 401-3

Jamiyat keng qamrovli ijtimoiy siyosatni olib bormoqda, xodimlarga turli imtiyozlar va kompensatsiyalar taqdim etmoqda, shuningdek, kasbiy saviyani oshirish, korporativ madaniyatni rivojlantirishga qaratilgan tadbirlar tashkil etmoqda.

Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash "O'zkimyosanoat" AJ va Kimyo va farmatsevtika sanoati xodimlari kasaba uyushmasi Respublika kengashi o'rtasida tuzilgan jamoa shartnomasi va tarmoq shartnomasiga muvofiq amalga oshirilmoqda. Bunda, Jamiyat xodimlarini ijtimoiy qo'llab-quvvatlashda markaziy o'rinni Kasaba uyushmasi egallaydi. Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash choralarini barcha tarkibiy bo'linmalarni qamrab oladi va o'z ichiga jamoaviy ruhni mustahkamlashga va har bir xodimning kasbiy o'sishiga yordam beradigan sport, ta'lim va madaniy dasturlarni oladi.

Asosiylari quyida ko'rsatilgan:

- Tibbiyot muassasalarida xizmatlar uchun xarajatlarni qoplash.
- Vafot etgan taqdirda dafn marosimi xarajatlarni qoplab berish.
- To'ylar, bolaning tug'ilishi, yubileylar uchun to'lovlar.
- Ta'lim xarajatlarni qoplash, shu jumladan bolalar ta'limi uchun
- Ko'p farzandli oilalar va nogiron bolalarning ota-onalarini qo'llab-quvvatlash
- Sanatoriylar, oromgohlar, profilaktoriylarga yo'llanmalar
- Madaniy tadbirlar va treninglar tashkil etish.
- Mehnatga oid nizolar bo'yicha xodimlarni himoya qilish, shuningdek, ishdan bo'shatilish vaqtida himoya qilish.
- Qisqartirilgan ish vaqtini taqdim etish.
- O'zbekiston Respublikasining davlat bayramlariga bag'ishlangan tadbirlar.

"Navoiyazot" AJda har chorakda Jamoa shartnomasi shartlari bajarilishini nazorat qiluvchi maxsus Komissiya faoliyat yuritadi. Bunda, Komissiya hisobotiga ko'ra, 2023-yilda Jamoa shartnomasining 441-bandi bajarilgan bo'lib, shundan imtiyozlar berish uchun 339,427 milliard so'm mablag' ajratilib, bir qator muhim tadbirlar amalga oshirildi:

- Ish vaqti me'yorlari moslashtirildi: me'yorlarni mehnat sharoitlari uchun 40 soatdan va noqulay mehnat sharoitlari va I va II guruh nogironlari uchun 36 soatdan oshmasligi kerak.
- Xodimlar uchun ular tomonidan sog'lom va faol turmush tarzini olib borishga xizmat qiladigan jami 2,033 milliard so'mlik madaniy va sport tadbirlari tashkil etildi. Misol tariqasida 2023-yilda o'tkazilgan Milliy taomlar kunini keltirish mumkin, bu kun doirasida Jamiyat xodimlari professional oshpazlar bilan musobaqalashdilar.
- Ayollarga jamoa shartnomasi shartlariga muvofiq qo'shimcha imtiyozlar berildi.
- Xodimlarga jami 11,9 milliard so'mlik tibbiy yordam ko'rsatildi.

Quyidagi yo'nalishlarda moddiy yordam ko'rsatildi:

- Yaqinlarini yo'qotish: 279 xodim – 418.8 mln so'm.
- Jamiyatda ishlamaydigan pensionerlar uchun: 70 kishi – 29.5 mln so'm.
- Kasaba uyushmasi byudjetidan 994 xodimga – 362.7 mln so'm.
- Har yillik ta'til 7 014 xodim – 2.3 mlrd so'm.
- Yubiley: 222 xodim – 212.17 mln so'm.
- Hurmat taxtasi 62 xodim – 241.869 mln so'm.
- Oziq-ovqat xarajatlari uchun kompensatsiya: 5706 nafar xodim – 17 mlrd so'm
- Og'ir sharoitlarda, shuningdek noqulay tabiiy-iqlim hududlarida ishlaydigan xodimlar uchun qo'shimcha haq to'lanadigan ta'til: 2,297 xodim – 5957 mln so'm.

Qo'shimcha to'lovlar:

- I va II guruh nogironlariga: 33 kishi – 117.200 mln so'm.
- III guruh nogironlari uchun 23 kishi – 43.8 mln so'm.
- Boquvchisini yo'qotgan oilalarga: 14 oila – 30.725 mln so'm.
- Tug'ishdan oldin va keyin: 594 ayol – 2.5 mlrd so'm.
- Bolali ayollar uchun qo'shimcha ta'til: 25 kishi – 29.620 mln so'm.

Xodimlar va ularning oila a'zolari tomonidan davolash va dam olish muolajalaridan o'tishi:

- O'zbekiston sanatoriylari: 200 nafar xodim – 668,5 mln so'm, shundan 129 nafari kasaba uyushmasi, 71 nafari ijtimoiy sug'urta hisobidan.
- "Oftobjon" yozgi oromgohi: Xodimlarning 1294 nafar farzandlari.

Sanatoriy-profilaktoriy:

- 1534 shaxs, jumladan 1203 nafar xodim, 304 nafar pensioner va 27 nafar boshqa fuqarolarga davolash kursi.
- Tishlarni protezlash 469 xodim – 394.145 mln so'm.

Madaniy tashabbuslar:

- 1000 nafar xodim uchun O'zbekistonning tarixiy obidalariga ekskursiya tashkil etish – 810,39 mln so'm.

2023-yilda "Navoiyazot" AJda bolaga qarash bo'yicha ta'tiliga chiqqan ayollar soni 784 nafarni tashkil etdi. Bundan tashqari, bolaga qarash ta'tilining o'rtacha davomiyligi 268 kunni tashkil etdi.

Jamoa shartnomasiga muvofiq, jamiyat rahbariyati quyidagi hollarda ish haqini saqlab qolgan holda xodimlarning ijtimoiy ta'tilga chiqish haqidagi iltimosini qondirishga majbur:

- yaqin qarindoshlarning o'limi – 3 kun;
- xodimning o'zi yoki farzandlarining to'y tadbirlarini o'tkazish - 3 kun;
- tabiiy ofat - 2 kun;
- yangi uyga ko'chish - 1 kun;
- bolani birinchi sinfga borishi - 1 kun;
- bola tug'ilishi munosabati bilan bolaning otasiga - 1 kun;
- virusli infeksiyaga qarshi emlash kunida - 1 kun.

Bolaga qarash uchun ta'til rasmiylashtirgan xodimlar soni.

GRI 401-3

Ko'rsatkich	2021		2022		2023	
	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar
Homiladorlik va tug'ish, bola parvarishi bo'yicha ta'til olish huquqiga ega bo'lgan xodimlar soni (O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksiga muvofiq)	-	960	-	905	-	784
Homiladorlik, tug'ish va bolaga qarash ta'tilini rasmiylashtirgan xodimlar soni	-	960	-	905	-	784
Onalik/otalik ta'tilidan keyin ishga qaytgan xodimlar soni	-	786	-	581	-	597
O'tgan yili onalik/otalik ta'tilidan keyin ishga qaytgan va 12 oydan keyin ham ishlayotgan xodimlar soni	-	174	-	324	-	187
Hisobot yilida onalik/otalik ta'tili tugaganidan keyin ishga qaytishi kerak bo'lgan xodimlar soni *	-	786	-	581	-	597

*Ko'rsatkichda hisobot yilida onalik/otalik ta'tilini uzaytirgan xodimlarni istisno etganda qaytib kelgan, hamda shartnomalari bekor qilingan xodimlar hisobga olinadi.

GRI 401-3

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
Hisobot yilida ota-ona ta'limining o'rtacha davomiyligi, kunlar	287	259	268
Qaytish koeffitsiyenti	1	1	1
Ushlab qolish koeffitsiyenti	0,22	0,41	0,32

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
	Ayollar	Ayollar	Ayollar
Ishchi-xodimlar	43	43	43
Rahbar lavozimlar	19	19	18

Xilma-xillik va inklyuzivlik

GRI 3-3

"Navoiyazot" AJda ishning tashkil etilishi inklyuzivlik va gender tengligi tamoyillariga asoslanadi. Ish haqi darajasi, rag'batlantirish va imtiyozlar miqdori jinsi, yoshi, irqi yoki boshqa farqlarga bog'liq emas. Jamiyat barcha lavozim darajalarida inklyuzivlik va xilma-xillikka erishishga intiladi.

Gender tarkib 2021–2023-yillarda o'zgarishsiz qolgan. 2023-yil 31-dekabr holatiga ko'ra, Jamiyatda 3487 nafar xotin-qiz ishlaydi, ularning aksariyati ishchi lavozimlarda ishlaydi, shu bilan birga ularning boshqaruv lavozimlarida bo'lishi cheklanganligicha qolmoqda va rahbar lavozimlari umumiy sonining 18 % ni tashkil qiladi.

Lavozimlar bo'yicha xodimlarning gender tarkibi, %

GRI 405-1

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
	Erkaklar	Erkaklar	Erkaklar
Ishchi-xodimlar	57	57	58
Rahbar lavozimlar	81	81	76

Ayollar ishlari bo'yicha kengash

“Navoiyazot” AJda gender tengligini ta'minlash va ayollar huquqlarini himoya qilishga qaratilgan tadbirlar amalga oshirilib kelinmoqda va bunda xotin-qizlar bilan ishlash kengashi muhim o'rin tutadi. Hisobot yilida gender tengligi masalalari korporativ va davlat miqyosida muhokama qilingan davra suhbatlari ana shunday muhim voqealardan biri bo'ldi. Ishtirokchilar ayollar huquqlarining buzilishi bilan bog'liq aniqlangan muammolarni hal etish chora - tadbirlarni va ayollar salbiy ta'sirlar qurboni bo'lishi mumkin bo'lgan holatlarning oldini olish bo'yicha profilaktika choralarni muhokama qildilar.

Shuningdek, kengash tomonidan sport tadbirlari, jumladan, tennis va voleybol musobaqalari tashkil etildi va “Huquqiy axborot kuni” loyihasi yo'lga qo'yildi, unda ayollar huquqiy masalalar bo'yicha maslahatlar olish imkoniga ega bo'ldi. “O'zbekimiyosanoat” AJ va O'zbekiston Respublikasi sanitariya-epidemiologiya xizmati bilan hamkorlikda ayol xodimlarni tibbiy ko'rikdan o'tkazish tashkil etildi.

Bundan tashqari, hisobot yilida “O'zbekimiyosanoat” AJ boshqaruvi raisi maslahatchisining sayyor qabullari o'tkazilib, ularda korxonada ayollaridan kelib tushgan 87 ta murojaat ko'rib chiqildi. Barcha murojaatlar muvaffaqiyatli hal etildi.

Shuningdek, korxonaning eng yaxshi ayol xodimlarini rag'batlantirish, bu orqali korporativ madaniyatni mustahkamlash va gender tengligini rivojlantirishga hissa qo'shish maqsadida Jamiyatning ayol xodimlari “Mo'tabar ayol” ko'rik-tanlovida ishtirok etishdi.

Hisobot yilida Jamiyat Kasaba uyushma qo'mitasi bilan birgalikda quyidagi asosiy yo'nalishlarda xotin-qizlarga moddiy yordam taqdim etildi:

- 1603 nafar ayol xodimlarga 668,4 million so'mlik tibbiy xizmat ko'rsatish;
- 3497 nafar xotin-qizlarga 1,9 milliard so'mlik oziq-ovqat mahsulotlari xarid qilish;
- 153 nafar homilador ayol 1,5 milliard so'm miqdorida o'rtacha ish haqi saqlanib qolgan holda, salbiy ishlab chiqarish omillari ta'sirini istisno etuvchi yengil mehnat sharoitlariga o'tkazildi;
- “Navoiyazot” AJga qarashli sanatoriyda 730 nafar xotin-qiz sog'lomlashtirildi, buning uchun 2,1 milliard so'm mablag' ajratildi.

“Navoiyazot” AJ aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlaridan bo'lgan xodimlarni qo'llab-quvvatlashga alohida e'tibor qaratmoqda va ularning mehnat sharoitlarini yaxshilash va turmush darajasini oshirishga qaratilgan tashabbus va dasturlarni amalga oshirmoqda.

Ko'p bolali oilalar, yolg'iz ota-onalar va alohida ehtiyojli bolalarning ota-onalari

Jamiyat bir nechta bolali oilalarni va alohida ehtiyojli bolalarning ota-onalarini faol qo'llab-quvvatlaydi, ular uchun qo'shimcha ijtimoiy imtiyozlar yaratadi, bu ularga bolalarga g'amxo'rlik qilish bilan birga kasbiy majburiyatlarni bajarish imkonini beradi. Jamiyatda 32 nafar nogiron bolasi bor ayollar ishlaydi. Taqdim etilgan imtiyozlar ro'yxatiga moslashuvchan ish vaqti, maktabgacha ta'lim muassasalaridan foydalanish imkonini va bolalarning yozgi bo'sh vaqtini tashkil etishda yordam berish kiradi. Jamiyat, shuningdek, ushbu xodimlarga moliyaviy yordam ko'rsatadi va ularning ijtimoiy va moliyaviy farovonligini mustahkamlashga yordam beradi.

2023-yilda ko'p bolali oilalar, yolg'iz ota-onalar va alohida ehtiyojli bolalarning ota-onalarini qo'llab-quvvatlash doirasida Kasaba uyushmasi tomonidan quyidagi yordam ko'rsatildi:

- 12 yoshgacha bo'lgan ikki va undan ortiq bolasi yoki 16 yoshgacha nogiron bolasi bo'lgan ayollarga jami 44,9 million so'mlik qo'shimcha haq to'lanadigan ta'til berildi.
- Ko'p bolali oilalarga 23 million so'm miqdorida moddiy yordam ko'rsatildi.

Sog'lig' i bo'yicha imkoniyatlari cheklangan xodimlar

Korxonada 31 nafar sog'liq imkoniyatlari cheklangan shaxslar ishlaydi, ularning aksariyati ishchi lavozimlarda ishlaydi. Zaif guruhga kiruvchi xodimlarni qo'llab-quvvatlash doirasida Jamiyat quyidagi imtiyozlarni taqdim etadi:

- Masofaviy ishlash imkoniyati. Ushbu imkoniyat 9 nafar xodimga taqdim etiladi.
- Davlat ijtimoiy sug'urtasi mablag' lari hisobidan oyiga bir qo'shimcha to'lanadigan dam olish kuni. Jamiyatning 13 nafar xodimi ushbu imtiyozdan foydalanadi.
- 1 va 2-guruh nogironlari uchun qisqartirilgan ish vaqti.

Sog'lig'i bo'yicha imkoniyatlari cheklangan xodimlar soni, lavozimi bo'yicha, soni

GRI 405-1

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
	shaxs	shaxs	shaxs
Ishchilar	32	30	30
Rahbarlar	1	1	1
Jami:	33	31	31

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
	%	%	%
Ishchilar	0,40	0,39	0,39
Rahbarlar	0,11	0,11	0,11
Jami:	0,51	0,50	0,50

Shunday qilib, “Navoiyazot” AJ ijtimoiy xilma-xillikni ta'minlaydi va inklyuziv ish muhitini yaratishga intiladi. Qo'llab-quvvatlash dasturlari va tashabbuslar orqali Jamiyat xodimlarga hayotiy

qiyinchiliklarni yengishda yordam beradi va hamma uchun teng imkoniyatlar yaratadi. Bu ijtimoiy adolatni targ'ib qiladi va jamoaviy ruhni mustahkamlaydi.

Atrof-muhitni muhofaza qilish

Ekologik boshqarish tizimi

37

Iqlim o'zgarishi

39

Atmosferaga tashlamalar

44

Energiyani boshqarish

45

Chiqindilarni boshqarish

48

Suv resurslarini boshqarish

49

**BIZ
HAR KUNI
KELAJAKNI YARATAMIZ**

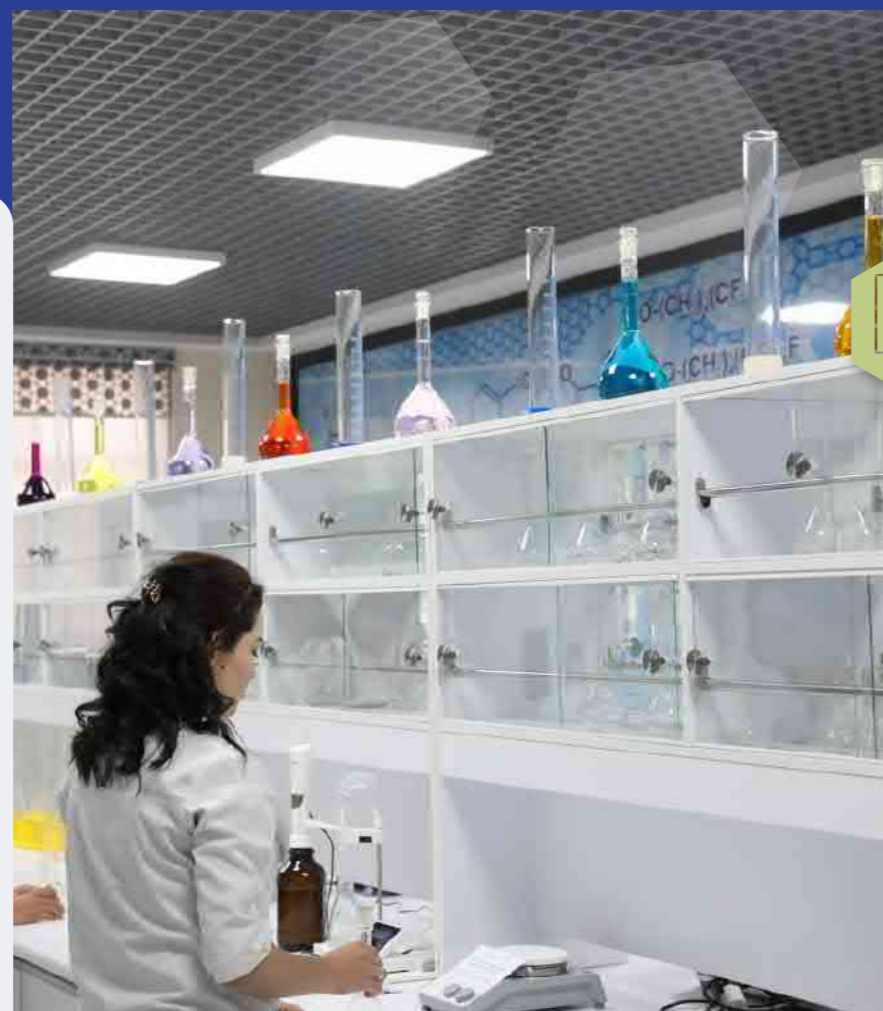
Atrof-muhitni muhofaza qilish

Ekologik boshqarish tizimi

GRI 3-3,

“Navoiyazot” AJ rahbariyati atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanishga alohida e'tibor qaratgan holda, jamiyatning strategik rivojlanishini belgilab beradi. Jamiyat atrof-muhitni muhofaza qilish (keyingi o'rinlarda – AMMQ) bo'yicha vazifalarni amalga oshirishni ustuvor vazifa deb bilib, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Vazirlar Mahkamasining qarorlariga muvofiq o'z ishlab chiqarish obyektlarining atrof-muhitga ta'sirini kamaytirish bo'yicha tizimli ishlarni amalga oshiradi. “Navoiyazot” AJ tomonidan olib borilayotgan tizimli ishlar qatorida quyidagilarni ajratib ko'rsatish mumkin:

“Navoiyazot” AJ korxonalarida ISO 14001 xalqaro standarti talablariga javob beradigan ekologik boshqaruv tizimi (keyingi o'rinlarda - EBT) joriy qilingan va muvaffaqiyatli faoliyat ko'rsatmoqda. EBT integratsiyalashgan boshqaruv tizimining (keyingi o'rinlarda - IBT) ajralmas qismi hisoblanadi. 2023-yilda jamiyat barcha korxonalarining ISO14001 standarti talablariga muvofiqligini muvaffaqiyatli tasdiqladi va ularning to'liq qamrab olinishini (100%) ta'minladi.

- mas'ul bo'linmalarning atmosfera tashlamali va chiqindi suv oqizishi monitoringi;
- energiya iste'moli tahlili;
- issiqxona gazlari va iqlimga boshqa ta'sirlarni hisobga olish bo'yicha yuqori va o'rta rahbarlar uchun treninglar o'tkazish uchun tashqi mutaxassislarni jalb qilish;
- aniqlangan ekologik xavflar va TCFD tavsiyalarini “Navoiyazot” AJ yo'riqnomasiga joriy etish.

EBT atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi barcha xavflarni, shu jumladan ularni aniqlash, baholash, ishlab chiqish va kamaytirish bo'yicha chora - tadbirlarni monitoring qilishni o'z ichiga oladi. Barcha tartib va tadbirlar Boshqaruv raisi tomonidan tasdiqlanadi. Jumladan, ekologik xavflarni va ularning atrof-muhitga ta'sirini aniqlash tartib-qoidalarini qo'llash uchun mas'ul bo'lib IBT bo'limi boshlig'i, atrof-muhitni muhofaza qilish (keyingi o'rinlarda - AMMQ) va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish bo'limi va mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi bo'limi (keyingi o'rinlarda - MMQB) boshliqlari o'rinbosarlari hamda tegishli bo'limlar rahbarlaridan iborat ishchi guruh hisoblanadi.

“Navoiyazot” AJ ekologik xavflarning birinchi toifasiga kiruvchi Jamiyat sifatida atmosferaga ifloslantiruvchi moddalarning chiqarilishini, oqava suvlarni oqizish va chiqindilarni joylashni tartibga soluvchi me'yoriy hujjat tayyorladi va O'zbekiston Respublikasi Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo'mitasi (keyingi o'rinlarda - Ekologiya davlat qo' mitasi) bilan kelishdi.

“Navoiyazot” AJning 2023-yilga mo'ljallangan muhim ekologik jihatlarning jamlanma ro'yxati” nomli hujjatda “Navoiyazot” AJ atrof-muhitga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan barcha potensial faoliyat jarayonlari ko'rsatilgan. Unda atrof-muhitga ta'sir qiluvchi faoliyat haqida batafsil ma'lumotlar va jarayon uchun mas'ul shaxslar ko'rsatilgan holda Jamiyat sexlarining ahamiyatini baholaydi. Hujjatga muvofiq, “Navoiyazot” AJning atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi asosiy tamoyillari quyidagilardan iborat:

- tabiiy va xomashyo resurslaridan oqilona foydalanish;
- atmosferaga tashlamalarni kamaytirish;
- chiqindi suvlar bilan ifloslantiruvchi moddalarni oqizishning oldini olish;
- chiqindilarni minimallashtirish va utilizatsiya qilish chora -tadbirlarini ishlab chiqish va amalga oshirish;
- atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida manfaatdor tashkilotlar va jamoatchilik bilan hamkorlik qilish va ekologik faoliyat to'g'risidagi ma'lumotlarni Jamiyat veb-saytida joylashtirish;
- ishni tashkil etishda xavfsizlik darajasini oshirish va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan tabiiy ofatlar ta'sirining oldini olish orqali xodimlarning sog'lig'iga e'tibor berish;
- atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha kompleks dastur qabul qilish orqali Jamiyat faoliyatining atrof-muhitga ta'sirini oldini olish va minimallashtirishga intilish.

Har qanday yangi infratuzilma loyihasini rejalashtirishda majburiy tarzda atrof-muhitga ta'sirni baholash (keyingi o'rinlarda AMTB), shu jumladan energiya iste'molini tekshirish, atrof-muhit ekspertizasi va davlat talablariga muvofiqlikni tekshirish amalga oshiriladi. “Navoiyazot” AJ obyektlari Ekologiya davlat qo'mitasining ijobiy xulosasi bo'lgan taqdirdagina foydalanishga topshirilishi mumkin.

“Navoiyazot” AJda ESG masalalari bo'yicha ishchi guruh tuzilib, ularning maqsadi har ikki haftada bir marta yig'ilishlar o'tkazib, dolzarb masalalarni va erishilgan natijalarni muhokama qilishdir. Ishchi guruh tarkibiga “Navoiyazot” AJ tarkibiy bo'linmalari xodimlari, jumladan, atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi rahbar va mutaxassislar kiradi. Jumladan:

- Texnologiya bo'limi boshlig'ining o'rinbosari.
- Energetika bo'yicha bosh muhandis o'rinbosari.
- Atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish bo'limi boshlig'i.
- Sanoat va radiatsiya xavfsizligi xizmati boshlig'i.
- Ammiak va karbamid ishlab chiqarishi boshlig'i.
- Ammiak-3 ishlab chiqarish boshlig'i.
- Organik sintez va nitro tola ishlab chiqarishi boshlig'i.
- Konsentratlanmagan azot kislotasini ishlab chiqarish bo'limi boshlig'i.
- Bug' va gaz ta'minoti sexi boshlig'i.

2023-yil uchun barqaror rivojlanish to'g'risidagi hisobot

“Navoiyazot” AJda inson salomatligi va atrof-muhitni muhofaza qilish maqsadida ISO14001 xalqaro standarti talablariga muvofiq “Navoiyazot” AJda faoliyat, mahsulot va xizmatlarning ekologik xavflarini aniqlashda yagona uslubiy yondashuvni ta'minlash maqsadida ishlab chiqilgan “Ekologik jihatlar va ularning atrof-muhitga ta'sirini aniqlash tartibi” hujjati qabul qilingan. MMQB va AMMQ bo'limlari boshliqlarining o'rinbosarlari va IBT bo'limi boshlig'i IBT qamrab olgan barcha bo'limlar va xizmatlarda ushbu tartib talablariga rioya etilishini nazorat qilish uchun javobgardir. Hujjatga muvofiq, ishchi guruh atrof-muhitga jiddiy ta'sir ko'rsatadigan ekologik xavflarning oldini olish xaritalari va choralarini aniqlash, yangilash va tayyorlash uchun mas'uldir.

“Navoiyazot” AJda ekologik xavflarni aniqlash jarayoni quyidagi asosiy bosqichlarni o'z ichiga oladi:

- Ish joyidagi ekologik xavflarni identifikatsiyalash uchun ishchi guruh tuzish;
- Jarayon yoki faoliyat turini tanlash;
- Ekologik jihatlarni aniqlash;
- Atrof-muhitga ta'sirni aniqlash;
- Ekologik xavflarni aniqlash xaritasini yaratish;
- Atrof-muhitga xavf ta'sirining ahamiyatini baholash;
- Jiddiy ekologik xavflar ro'yxatini yaratish;
- Jiddiy ekologik xavflarni kamaytirish uchun har yili chora-tadbirlarni tayyorlash;
- Atrof-muhitga qolgan jiddiy ta'sirlarning yillik tahlili.

Har yilgi (noyabr oyining oxiri) rejalashtirilgan ekologik xavflarni aniqlash bo'yicha monitoring amalga oshirish davrida ishchi guruh tuziladi. Komissiya tashqi va ichki ma'lumotlarni, shu jumladan Jamiyat mahsulotlari iste'molchilari faoliyatini, shu jumladan pudratchilar faoliyati geografiasigacha tahlil qiladi va bloklarga aniq bo'lgan holda kirish va chiqishda amalga oshiriladigan operatsiyalar ro'yxatini belgilaydi. Ushbu jarayon atrof-muhitga potensial zarar yetkazadigan barcha ekologik xavflarni batafsil aniqlashga yordam beradi. Xavflarni aniqlashda me'yoriy hujjatlarga muvofiq ishchi guruh quyidagilarga alohida e'tibor beradi: resurslar, materiallar, xomashyolardan foydalanish, tashish va saqlash; ishlab chiqarish jarayonlari; uskunalarni sinash, saqlash, ishlatish, texnik xizmat ko'rsatish; jamiyat tomonidan taqdim etilgan xizmatlar va mahsulotlar; me'yoriy, g'ayritabiiy va favqulodda rejimlarni qayta tekshirish; chiqindilarni boshqarish.

Ekologik xavflarni aniqlash bo'yicha ma'lumotlarni tahlil qilishda komissiya “Navoiyazot” AJning quyidagi yondashuvlari va axborot manbalariga tayanadi:

Jamiyatdagi jarayonlar:

- Ekologik xavflarni birlamchi va yordamchi ishlab chiqarishni o'z ichiga olgan holda alohida operatsiyalar va bo'limlar darajasida baholash.

Hujjatlar va ma'lumotlar:

- Tashkilotga qo'llaniladigan me'yoriy aktlar va atrof-muhit bo'yicha siyosatlar.
- Uskunalarni ishlatish va texnologik jarayonlar sxemalari bo'yicha qo'llanmalar.
- Barcha kirish (xomashyo, suv, energiya) va chiqish (mahsulotlar, tashlama, chiqindilar, fizik omillar) ma'lumotlarini hisobga olgan holda texnik va ishlab chiqarish jarayonlariga oid siyosat va ko'rsatmalar.
- Xaridlarni boshqaruvi va chiqindilarni utilitatsiyasi.
- Mahsulot xususiyatlari, ayniqsa xomashyo va kimyoviy moddalar xavfsizligi nuqtai nazaridan.
- Oldingi atrof-muhit tahlili hisobotlari natijalari.
- Sanoat bo'linmalarining atrof-muhitga ko'rsatgan ta'siri to'g'risidagi ma'lumotlari (chiqindilar, suv va havoga tashlamalar, tuproq ifloslanishi va boshqalar).
- Favqulodda vaziyatlar va hodisalar haqida hisobot.
- Tekshirish nazoratidan hisobotlar.

“Navoiyazot” AJ atrof-muhitga bevosita ta'sirdan (atmosfera chiqindilar, yer osti suvlarining ifloslanishi, energiya resurslari iste'moli) tashqari, AMMQni boshqarish tizimini doimiy ravishda takomillashtirish, xodimlarning xabardorligini oshirish, AMMQga ta'sir monitoringi natijalari sifatini kuzatish, AMMQ davlat organlari va boshqa manfaatdor tomonlar bilan o'zaro munosabatlarni doimiy ravishda takomillashtirish orqali salbiy ta'sirning bilvosita manbalarini kamaytirish bo'yicha ham chora - tadbirlar tashkillashtirmoqda.

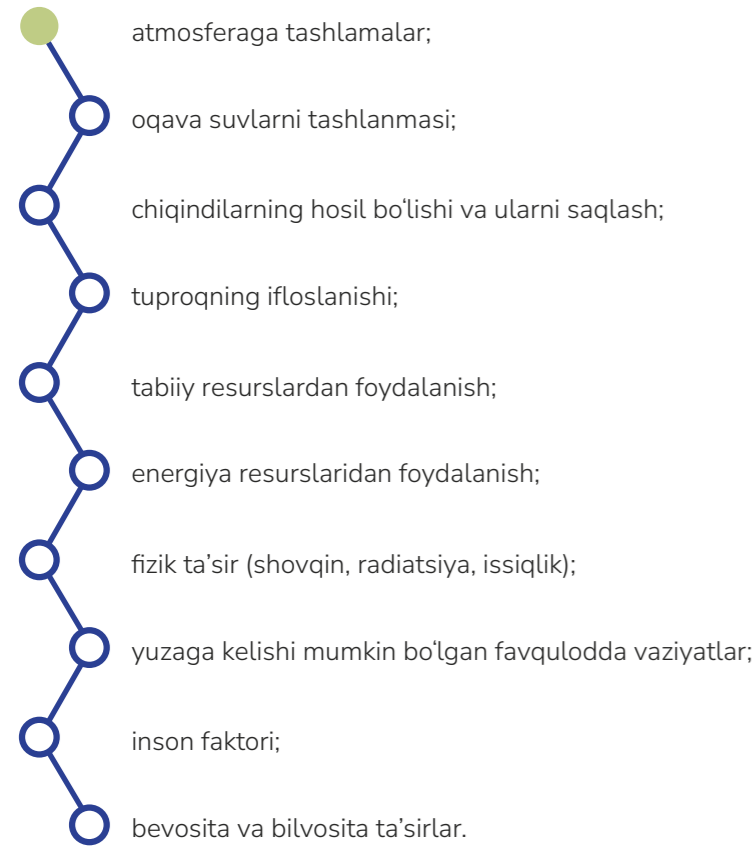
Ekologik xavflarni aniqlash jarayonidagi muhim masala bo'lib har uch yilda bir marta yangilanadigan va tasdiqlanadigan, aniqlangan ekologik xavflar xaritasini tuzish hisoblanadi. Aniqlangan ekologik xavflarning ushbu xaritasi qonunchilikdagi, Jamiyat faoliyatidagi o'zgarishlar, manfaatdor tomonlarning so'rovlar yoki ekologik hodisalar tufayli muddatidan oldin yangilanishi mumkin. Barcha ma'lumotlarga va ekologik xavfning jiddiyligiga asoslanib baholanadi va bunday baholash har biri 3 ballik jiddiylikka ega bo'lgan 4 daraja (A, B, C, D) asosida amalga oshiriladi.

“Navoiyazot” AJda ekologik xavf darajalari tahlilidan namuna

Nomi	Xavfning jiddiyligi		
	Yuqori (3 ball)	O'rtacha (2 ball)	Past (1 ball)
Me'yoriy-huquqiy tizimga rioya qilish	Tizimli ravishda buziladi (yiliga 10 martadan ortiq)	Vaqt-vaqti bilan buziladi (yiliga 10 martadan kam)	Rioya etilmoqda
Ekologik (ta'sirlar)	Jiddiy tizimli oqibatlar 1 va 2-xavfli sinflariga mansub moddalar)	Davomiy boshqarilmaydigan (3-xavfli sinfiga mansub moddalar)	Davomiy bo'lmagan, keyinchalik neytralizatsiya qilinadigan (4 va 5-xavfli sinflariga mansub moddalar)
Vaqtincha (ta'sirning takroriyligi)	Doimiy	Davriy	Kichik ehtimol
Iqtisodiy istiqbollari (xarajatlar, yo'qotishlar)	Aspekt Ekologik to'lovlarning 10% yoki undan ko'prog'i miqdorida jarimalar, sanksiyalar, yo'qotishlar va qo'shimcha xarajatlarni keltirib chiqaradigan jihat	Ekologik to'lovlarning 10% dan ortiq bo'lmagan miqdorida qo'shimcha to'lovlarga olib keladigan jihat	Qo'shimcha yo'qotishlarga olib kelmaydigan jihat

Atrof-muhitga ta'sir qiluvchi Jamiyat uchun tasdiqlangan ekologik xavflar bo'lib quyidagilar hisoblanadi:

Asosiy faoliyatlar jamiyatning IBT sohasidagi strategik maqsadlariga joriy etiladi va ularning bajarilishini nazorat qilish va monitoringini AMMQ bo'limi tomonidan amalga oshiriladi. Har olti oyda IBT doirasida kichik jarayonlar ishi bo'yicha hisobot tuziladi, uning asosida jamiyatning ekologik samaradorligi baholanadi. Baholash natijalari va ekologik faoliyatdagi asosiy yutuqlar yakuniy hisobotlarda aks ettiriladi.

2023-yilda Jamiyat tomonidan atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha

3,9
milliard so'mlik

24 ta chora - tadbirlar amalga oshirildi.

“Navoiyazot” AJning 2023-yil uchun atrof-muhitni muhofaza qilish tadbirlari xarajatlari

Nomi	Tadbirlar soni	Miqdor, ming so'm
Suv resurslarini muhofaza qilish	6	2 640 196,3
Atmosfera havosini muhofaza qilish bo'yicha	7	618 441,7
Sanoat va maishiy chiqindilar bo'yicha	6	262 622,9
Yer resurslarini muhofaza qilish bo'yicha	3	122 565,2
Ekologik me'yoriy hujjatlarga muvofiq	2	289 926,0

Ekologik xavflarni aniqlash natijalari asosida ishchi guruh ularning yuzaga kelish sabablarini chuqur tahlil qiladi va ularning ta'sirini minimallashtirishga qaratilgan yondashuvlarni ishlab chiqadi. “Navoiyazot” AJ strategik rejalashtirishda xavf-xatarlar hisobga olinishiga va AMMQ tizimida aks ettirilishiga alohida e'tibor qaratmoqda. Har yili ekologik xavflarning xaritasi va jiddiyligi asosida ularning oldini olish va kamaytirish chora - tadbirlari ishlab chiqiladi. Har bir muhim xavf bo'yicha tarkibiy bo'linmalar rahbarlari 10-noyabrga qadar ularni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan byudjetni baholagan holda chora - tadbirlar ro'yxatini tayyorlaydilar, keyinchalik ular Atrof-muhitni muhofaza qilish bo'limiga tasdiqlash uchun va Jamiyatning atrof-muhitga salbiy ta'sirini minimallashtirish bo'yicha faoliyatga joriy etish uchun topshiriladi.

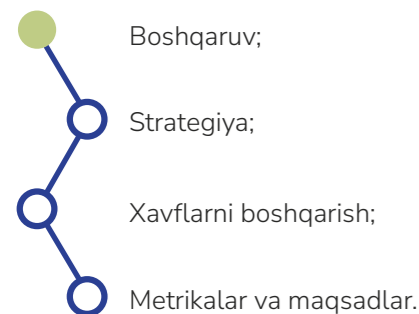
Iqlim o'zgarishi

GRI 3-3, 2-23

Iqlim o'zgarishi “Navoiyazot” AJ tomonidan strategik xavf sifatida qaralib, u Jamiyat va uning manfaatdor tomonlari uchun ham imkoniyatlar, ham potensial moliyaviy xavflarning manbasi sifatida qaraladi. Atrof-muhitni muhofaza qilish qoidalarini qat'iy lashtirish, iste'molchilar va investorlar o'rtasida iqlim o'zgarishi haqida xabardorlikni oshirish va barqaror rivojlanishga e'tiborni kuchaytirish Jamiyat uchun ham muammolar, ham imkoniyatlar yaratmoqda. Global barqaror rivojlanish amaliyotiga rioya qilish “Navoiyazot” AJ uchun raqobatdosh ustunlikka aylanishi mumkin.

- Jamiyat o'z faoliyatida atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishiga qarshi kurashish sohasida bir qator fundamental tamoyillarga amal qiladi:
- Barcha faoliyatlar atrof-muhitga ta'sir qilishi mumkinligini e'tirof etish va har yili atrof-muhitni himoya qilishning kompleks dasturini amalga oshirish orqali ushbu ta'sirni minimallashtirishga intilish.
- Xodimlar, mulk va atrof-muhit xavfsizligini ta'minlash uchun ekologik xavflarni oldini olish va tasodifiy ifloslanishni nazorat qilish.
- Me'yoriy-huquqiy bazaning rivojlanishiga muvofiq harakat qilish.
- Energiyani tejavchi texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarish jarayonlarida tabiiy resurslar va xomashyo iste'molini kamaytirish.
- Chiqindilarni hajmini kamaytirish va iloji bo'lsa, ularni qayta ishlashni ta'minlash.
- Ishlab chiqarishni rivojlantirishda atrof-muhitga salbiy ta'sirni kamaytiradigan kam chiqindili texnologiyalardan foydalanish.
- Tashlamalarni doimiy tahliliy nazorat qilish orqali milliy atrof-muhit monitoringini yaratishga ko'maklashish.
- Atrof-muhitni muhofaza qilish masalalari bo'yicha xodimlarga kasbiy tayyorgarligi va ta'lim olishini ta'minlash.
- Zararli va xavfli moddalarni nafaqat o'z ishlab chiqarish korxonamizda, balki yetkazib beruvchilarda ham almashtirishga intilish.
- Uskunalar va materiallarni sotib olayotganda, shuningdek, texnologik jarayonlarni ishlab chiqishda energiya samaradorligi, ekologik jihatlar, xavfsizlik va sifatni hisobga olish.
- Jamiyat faoliyati natijasida atrof-muhitga yetkazilishi mumkin bo'lgan zarar uchun javobgar bo'lish.
- Yangi ishlanmalarni qo'llab-quvvatlash, innovatsiyalarni joriy etish va atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha takliflar kiritish uchun sharoit yaratish.

Iqlim bilan bog'liq moliyaviy hisobotlar bo'yicha maqsadli guruh (keyingi o'rinlarda TCFD) tavsiyalariga muvofiq "Navoiyazot" AJ iqlim omillarining o'z faoliyatiga ta'sirini tahlil qiladi va oshkor qiladi. Bu "Navoiyazot" AJ tomonidan TCFD tavsiyalariga muvofiq amalga oshirilgan birinchi marta iqlimga oid ma'lumotlarning oshkor qilinishi. U TCFD strukturasi quyidagi asosiy tamoyillari asosida qurilgan:

Boshqaruv (TCFD)

"Navoiyazot" AJ boshqaruvi uch pog'onali tuzilma bo'lib, unda aksiyadorlarning Umumiy yig'ilishi Jamiyatning yuqori boshqaruv organi bo'lib, Kuzatuv kengashi aksiyadorlar Umumiy yig'ilishiga hisobdordir.

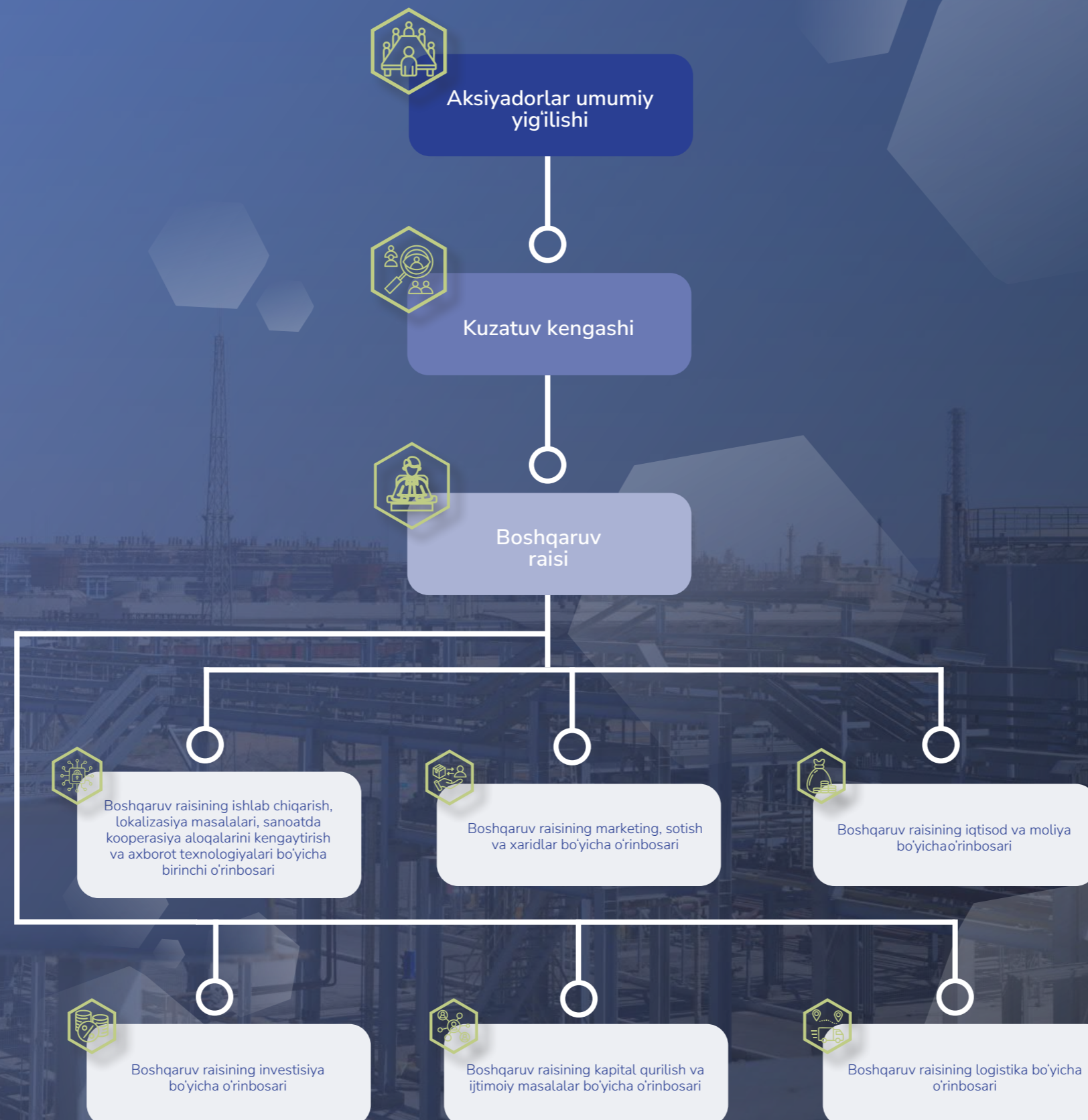
"Navoiyazot" AJ Boshqaruvi atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish Jamiyat uchun muhim vazifa bo'lgan strategik yo'nalishni belgilash missiyasining boshida turadi. "Navoiyazot" AJ o'zining iqlim bilan bog'liq muammolarni aniqlash va hisobga olish yo'lini Jamiyatning strategiyasi va jarayonlari orqali boshladi, hamda atrof-muhit (masalan, havo va suv) mavzulari haqida xabar va hisobot berish tartiblarini o'rnatdi.

Ekologiya, mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi boshqarmalari va bosh energetik kabi boshqarmalar boshliqlari yiliga ikki marta Boshqaruv raisi o'rinbosarlariga KPI maqsadlariga erishish to'g'risida hisobot beradilar.

Bundan tashqari, iqlim o'zgarishi masalalarini boshqarish sohasidagi bilim va malakalarni mustahkamlash maqsadida "Navoiyazot" AJ tomonidan yuqori va o'rta bo'g'indagi rahbarlar uchun issiqxona gazlari chiqindilari, iqlim bilan bog'liq xavflar va imkoniyatlarni hisobga olish bo'yicha salohiyatni oshirish bo'yicha bir necha treninglar o'tkazildi.

Jamiyatda har ikki haftada bir marta yig'iladigan ishchi guruhi tuzilgan va u atrof-muhit, ijtimoiy soha va boshqaruv (ESG) masalalari, jumladan, ESGning ustuvor muammolaridan biri sifatida iqlim o'zgarishi uchun mas'uldir.

Iqlim o'zgarishi masalalarini boshqarish tizimi

Strategiya (TCFD)

2023-yilda Jamiyat barqaror rivojlanish bo'yicha xalqaro konsalting jamiyati ERM-ni "Navoiyazot" AJ uchun iqlim xatarlari va imkoniyatlarini baholash uchun jalb qildi. Baholash jarayonida iqlimning fizikaviy o'zgarishi "Navoiyazot" AJ faoliyatiga qanday ta'sir ko'rsatishi hamda Jamiyat past uglerodli iqtisodiyotga o'tish bilan bog'liq qanday xavf va imkoniyatlarga duch kelayotganligi tahlil qilindi.

Baholashda ssenariylar tahlil qilinib, aniqlangan xavf va imkoniyatlarning kam uglerodli va yuqori uglerodli ssenariylarda vaqt o'tishi bilan qanday oqibatlarga olib kelishi mumkinligini baholash uchun amalga oshirilgan. Natijada, ishlab chiqarish jarayonlariga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan ekstremal tabiiy hodisalar - suv tanqisligi, qurg'oqchilik, o'rmon yong'inlari va qattiq sovuq kabi fizikaviy xavflar va imkoniyatlar aniqlandi. O'tish xavflari tahlili shuni ko'rsatdiki, O'zbekistonda va Jamiyatning asosiy bozorlarida (Markaziy Osiyo va Osiyo) past uglerodli iqtisodiyotga o'tish uchun tartibga soluvchi va bozor bosimi cheklangan darajada bo'lib qolmoqda. Biroq, O'zbekistonning uglerod chiqindilari siyosati yangilangan taqdirda yoki Jamiyat uglerod chiqindilari narxini belgilash qoidalari mavjud bo'lgan bozorlarga chiqqan taqdirda xavflar ortishi mumkin.

TCFD tavsiyalariga muvofiq iqlim o'zgarishining Jamiyat faoliyatiga ta'sirini baholash uchun "Navoiyazot" AJ asosiy va past uglerodli ssenariylarda ikkita iqlim ssenariysidan foydalanadi. O'tish ssenariysi ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlar, asosan, Moliyaviy tizimni yashillashirish tarmog'ining (NGFS) 2022-yil iqlim ssenariylaridan olinadi va Xalqaro energetika agentligining «2023-yil uchun jahon energetika prognozi» bilan to'ldiriladi:

- Joriy siyosat – XXI asr oxiriga kelib kutilayotgan harorat + ~3°C bo'lgan umumiy iqtisodiy taraqqiyoti ssenariysiga to'g'ri keladi va u qisman "Navoiyazot" AJ xavflarni boshqarish tizimiga joriy etilgan.
- Sof nol 2050 – global isishni 1,5°C gacha cheklab, taxminan 2050-yilgacha CO₂ tashlamasini nolga tushirishga qaratilgan ulkan ssenariydir.

O'tish ssenariylari doirasida Jamiyat tomonidan ikki o'tish ssenariysi belgilandi:

- 2°C va undan past – NGFS.
- 2°C dan yuqori – NGFS.

Baholashda asosiy (hozirgi iqlim) sharoitlar bilan bir qatorda kelajakdagi uchta vaqt gorizonti ko'rib chiqildi. Ular "Navoiyazot" AJ faoliyati uchun eng mos deb topildi:

- 2030-yil – qisqa muddatli gorizont.
- 2040-yil – o'rta muddatli gorizont.
- 2050 - uzoq muddatli gorizont.

Tahlil qilish uchun "Navoiyazot" AJ faoliyati uchun eng dolzarb bo'lgan asosiy (hozirgi iqlim) sharoitlar va ikki vaqt gorizontidan foydalanildi:

- 2030-yil (qisqa muddatli, 2015–2044-yillar uchun ma'lumotlar);
- 2050-(uzoq muddatli, 2035-2064-yillar uchun ma'lumotlar)

"Navoiyazot" AJning iqlim xavflari va imkoniyatlari

Xavf / imkoniyat nomi	Xavfning tavsifi	Toifa	Xavf / imkoniyat
Uglerod tashlamasi narxini shakllantirish qoidalari	Kutilishicha, kam uglerodli iqtisodiyotga o'tish uglerod narxini belgilash mexanizmlarini keng joriy etishni talab qiladi, bu esa jamiyatning operatsion xarajatlariga (OPEX) ta'sir ko'rsatadi.	Siyosat va huquqiy soha	Xavf
Moliyaviy manfaatdor tomonlar/ investorlarning tanlov va xohishining o'zgarishi	Investorlar manfaatlarining pastroq tashlama qiladigan ishlab chiqaruvchilari tomon o'zgartirish tendensiyasi kutilmoqda (barqaror investitsiyalar). O'zlarining iqlim maqsadlariga erishish yo'lida ekanligini yoki mahsulot va xizmatlari orqali issiqxona gazlari chiqindilarini kamaytirishga hissa qo'shishini namoyish eta oladigan kimyoviy jamiyatlar investorlar uchun yanada jozibador bo'ladi, va o'z navbatida uglerod chiqindilari yuqori bo'lgan jamiyatlar tashqi investorlarda kamroq qiziqish uyg'otadi.	Bozorlar	Xavf
O'tish davri xavfi va imkoniyatlar			
Kengaytirilgan tashlama bo'yicha hisobot majburiyatlari	O'zbekistonda "Navoiyazot" AJ tashlama bo'yicha hisobot taqdim etishga majbur emas. Ba'zi bozorlar yoki qoidalar (masalan, Yevropa Ittifoqining Uglerod chegaralarini boshqarish mexanizmi (CBAM)) uglerod tashlamasi bilan bog'liq mahsulotlar uchun deklaratsiyalarni talab qiladi. ESG masalalarini boshqarish uchun qo'shimcha resurslar talab qilinadi, bu esa operatsion xarajatlarning oshishiga olib keladi.	Siyosat va huquqiy soha	Xavf
Energiya samaradorligining oshishi	Energiya samaradorligini oshirish energiyani tejash orqali ekspluatatsiya xarajatlarning potensial kamayishiga olib kelishi mumkin.	Resurs samaradorligi	Imkoniyat

Fizikaviy xavflarni baholash

Iqlim o'zgarishi bo'yicha hukumatlararo ekspertlar guruhi (IO'BHEG) (OD6) 2021-yilgi oltinchi hisobotiga muvofiq, kelajakning turli variantlarida jismoniy xavflarni baholash uchun umumiy ijtimoiy-iqtisodiy yo'l (SSP) ssenariylaridan foydalanildi. Ushbu baholashni amalga oshirishda iqlim o'zgarishi bo'yicha hukumatlararo ekspertlar guruhining SSP1-2.6 va SSP5-8.5 ssenariylari 2030 va 2050-yillar vaqt oralig'iga nisbatan qo'llanilgan bo'lib, bu TCFDning ilg'or amaliyotiga mos keladi.

Baholangan ssenariylar:

- SSP1-2.6: Parij kelishuvi maqsadlariga muvofiq, 2100-yilga kelib global isishni 2°C dan past darajada ushlab turishni maqsad qilgan past uglerodli ssenariy. 2100-yilga qadar prognoz qilinayotgan isish: 1,8°C.
- SSP5-8.5: yuqori tashlama ssenariysi - qo'shimcha iqlim choralari ko'rilgan taqdirda «odatdagidek biznes» yo'li bilan yurgan taqdirda 2100-yilga borib CO₂ tashlamasi uch baravar oshishi prognoz qilinmoqda. Prognoz qilinayotgan isish: 4,4°C.

Xavflarni boshqarish (TCFD)

“Navoiyazot” AJning risklarni boshqarish tizimi va jarayonlari IBTga asoslangan bo'lib, uning doirasida Boshqaruv raisi tomonidan tasdiqlangan xavflarni aniqlash, baholash tartiblari, xavflarni kamaytirish bo'yicha chora - tadbirlarni ishlab chiqish va monitoring qilish tartib-qoidalari belgilangan. Tayyorlangan xavflar reestri qisman jismoniy va past uglerodli iqtisodiyotga o'tish bilan bog'liq ba'zi xavflarni qamrab oladi, masalan, energiya narxlarining o'zgarishi, mahsulot narxining o'zgarishi xavfi, energiya ta'minotining beqarorligi xavfi va energiya ta'minoti tizimidagi uzilishlar va bular xavflar reestriga kiritilgan (hozirda bevosita «iqlim xavflari» deb nomlanmagan). Xavflarni aniqlashga bo'lgan yondashuv quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- «yuqoridan pastga» yondashuv - yuqori boshqaruv darajasida aniqlangan xavflar;
- «pastdan yuqoriga» yondashuv - tarkibiy bo'linmalar va ishlab chiqarish xodimlari darajasida aniqlangan xavflar.

Barcha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavflar, shu jumladan xavfli tabiiy hodisalar va ekologik xavflar ishlab chiqarish sexlarida to'planadi va so'ng xavflar reestrda umumlashtiriladi.

Metrikalar va maqsadlar (TCFD)

“O'zkimyosanoat” AJ 1,5°C iqlim isishi ssenariysigao'tish bo'yicha global kun tartibini qo'llab-quvvatlash bo'yicha ulkan maqsadlarni qo'ydi. “O'zkimyosanoat” AJ jamiyati sifatida “Navoiyazot” AJ 2030-yilgacha 1 va 2-qamrov issiqxona gazlari tashlamasini 42 % ga qisqartirishni maqsad qilib qo'ygan va 2025-yilgacha 3-qamrov tashlamasini qisqartirish bo'yicha qisqa muddatli maqsadni belgilash ustida ishlamoqda. Bundan tashqari, «Sof nol» ssenariysiga erishish uchun Jamiyat 2050-yilga kelib 1–3-qamrovdagi issiqxona gazlari chiqindilarini qolgan kompensatsion choralar orqali 90 % ga kamaytirish majburiyatini o'lyapti. Jamiyatning qisqa muddatli va uzoq muddatli issiqxona gazlari (GHG) tashlamasini kamaytirish maqsadlari isishni 2°C gacha cheklashga qaratilgan global maqsadiga mos keladi va shu bilan u Parij kelishuviga hissa qo'shadi.

“Navoiyazot” AJ birinchi marta issiqxona gazlari chiqindilarining miqdoriy bahosini toifalar bo'yicha o'tkazdi - 1-qamrov - IGning to'g'ridan-to'g'ri yalpi tashlamasi, va 2-qamrov - IGning bilvosita energiya tashlamasi.

Xavf/imkoniyat nomi		Xavfning tavsifi	Toifa	Xavf / imkoniyat
O'tish davri xavfi va imkoniyatlar	Kam uglerodli mahsulotlarni sotish imkoniyati	Yevropa, Amerika va/yoki Osiyo bozorlaridagi mijozlar past uglerod chiqindili mahsulotlarni tobora ko'proq tanlashmoqda, chunki bu ularga issiqxona gazlari tashlamasini kamaytirish bo'yicha o'z maqsadlariga erishishga va/yoki mahalliy yoki mintaqaviy qoidalarga rioya qilishga yordam beradi. “Navoiyazot” AJ hozirda ishlab chiqarish jarayonlarini karbonsizlantirish ustida ishlamoqda va yo'llarini tadqiq qilmoqda.	Mahsulotlar va xizmatlar	Imkoniyat
	Ekstremal issiqlik	Issiqlik to'lqinlari konditsioner kabi boshqaruv tizimlarini o'rnatish uchun kapital xarajatlarni (CAPEX) oshirish ehtiyojiga olib kelishi mumkin. Bundan tashqari, obyekt xodimlarining salomatligi va xavfsizligiga ta'sir ko'rsatilishi ehtimoli mavjud.	O'tkir xavf	Xavf
	Ekstremal sovuq	Sovuq davrlar haroratga sezgir ishlab chiqarish jarayonlarining samaradorligini pasayishiga va zarur ishlab chiqarish haroratini saqlab turish uchun isitish tizimlarini o'rnatish xarajatlarning oshishiga olib kelishi mumkin. Bundan tashqari, obyekt xodimlarining salomatligi va xavfsizligiga ta'sir ko'rsatilishi ehtimoli mavjud.	O'tkir xavf	Xavf
Jismoniy xavflar*	Suv stressi va qurg'oqchilik	Kam suv sarfi suv sifatini pasaytirishi va foydalanish uchun mavjud bo'lgan hajmlarni kamaytirishi mumkin, bu esa ishlab chiqarish jarayonlarida foydalanish uchun toza suv sotib olish uchun operatsion xarajatlarning o'sishiga olib keladi. Suv infratuzilmasi va suvdan foydalanish samaradorligini oshirish mexanizmlariga investitsiyalar talab qilinishi mumkin, bu kapital xarajatlarga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.	Xronik xavf	Xavf
	O'rmon yong'inlari	O'rmon yong'inlari ekspluatatsiya aktivlarga, shuningdek, obyekt xodimlarining salomatligi va xavfsizligiga, ayniqsa infratuzilmaga to'g'ridan-to'g'ri alanga va/yoki issiqlik ta'sir qilsa, bevosita zarar yetkazishi mumkin. Bu kapital va ekspluatatsion xarajatlarga ta'sir qilishi mumkin.	O'tkir xavf	Xavf

* Boshqa fizikaviy xavflar ham hisobga olindi, ammo ularning ahamiyati past deb belgilandi.

2023-yil uchun to'g'ridan-to'g'ri IG tashlamasini baholash uchun «Iqlim o'zgarishi bo'yicha hukumatlararo ekspertlar guruhining milliy issiqxona gazlari inventarlarini tayyorlash bo'yicha ko'rsatmalari, 2006 «Xalqaro metodologiyasidan foydalanildi. "Navoiyazot" AJda 1-qamrovdagi IG tashlamalarining asosiy manbalari quyidagilardan iborat:

- mobil yoqish manbalari (avtotransport tomonidan yoqilg'idan foydalanish);
- statsionar yoqish manbalari (payvandlash apparatlari va kompressorlardan foydalanish, olovli qurilmalar, bug' hosil qilish uchun gazni yoqish va boshqalar);
- texnologik jarayonlarning chiqindilari (tabiiy gazdan ammiak, PVX uchun atsetilen va boshqa kimyoviy moddalar ishlab chiqarish);
- sanoat chiqindilari (simob-fosforli loy, piroliz reaktorlarining kokslari, stabillashgan cho'kindi, ohak loylari va boshqalar) poligonlaridan tashlama.

Har bir yoqilg'i turi uchun o'ziga xos tashlama koeffitsiyentlari qo'llaniladi, ular milliy ma'lumotlarga yoki Iqlim o'zgarishi bo'yicha hukumatlararo ekspertlar guruhi tomonidan taklif etilgan qiymatlarga asoslanishi mumkin. Tashlamalarni hisoblashda Iqlim o'zgarishi bo'yicha hukumatlararo ekspertlar guruhining Oltinchi baholash hisobotiga muvofiq global isish potentsiallari (GWP) qo'llanildi.

Issiqxona gazlarining global isishi ehtimoli

Issiqxona gazlari	Kimyoviy formula	Global isish potentsiali
Karbonat anhidrid	CO ₂	1
Metan	CH ₄	28
Azot (I) oksidi	N ₂ O	273

2023-yil uchun to'g'ridan-to'g'ri issiqxona gazlari tashlamasi (1-qamrov)

GRI 305-1

IG tashlama manbalari toifasi	CO ₂ , t CO ₂ chiqindilari	CH ₄ , tCO ₂ -ekv. chiqindilari	N ₂ O, tCO ₂ -ekv. chiqindilari	IG jami tashlamasi, tCO ₂ -ekv.	Foiz ulushi, %
Transport vositalarida yoqilg'i yoqish	2 289,58	35,93	33,49	2 359,002	0,17
Statsionar yoqish	879 112,91	437,2	427,8	879 977,91	64,6
Sanoat tashlamasi	394 399,33	-	85 238,40	479 637,735	35,21
Poligondagi chiqindilardan tashlama	-	-	-	288,031	0,02
Jami:	1 275 801,819	473,132	85 699,697	1 362 262,679	100,00

2023-yil uchun 2-qamroq toifasidagi IG tashlamasini (bilvosita energiya tashlamasi) baholash uchun Xalqaro energiya agentligi (IEA) ma'lumotlariga asoslangan mamlakatlar joylashishi bo'yicha xalqaro metodologiya qo'llanildi. Hisob-kitoblarda O'zbekistonda elektr energiyasi ishlab chiqarish natijasida tashlama darajasini aks ettiruvchi mamlakatga xos bo'lgan IG tashlama koeffitsiyentlaridan

foydalanilgan. "Navoiyazot" AJda 2-qamrovdagi issiqxona gazlarining bilvosita energiya tashlamasining asosiy manbalariga quyidagilar kiradi:

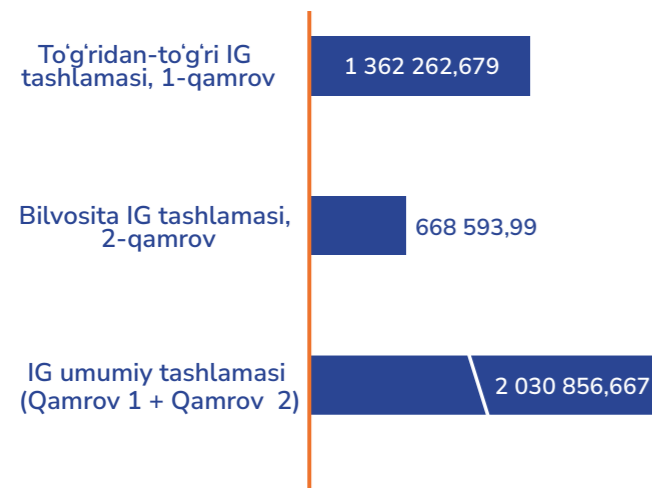
- Sotib olingan elektr energiyasi;
- Sotib olinayotgan issiqlik energiyasi.

2023-yilda bilvosita issiqxona gazlari tashlamasi (2-qamrov sohasi)

GRI 305-2

Sotib olinadigan energiya turi	Sotib olinadigan energiya hajmi	O'lchov birligi	Energiyani o'tkazish koeffitsiyentlari	Bilvosita IG tashlamasi, 2-qamrov tCO ₂ -ekv.
Elektr energiyasi	1 226 809,56	MVt•s	0,482	591 322,21
Issiqlik energiyasi	137 846,00	Gkal	0,5606	77 271,78
Jami:	-	-	-	668 593,99

“Navoiyazot” AJning 2023-yil uchun jami issiqxona gazlari tashlamasi (1-qamrov + 2-qamrov)

Atmosferaga tashlamalar

GRI 3-3

“Navoiyazot” AJ atmosferaga ifloslantiruvchi moddalar (IM) chiqindilarini boshqarishda kompleks yondashuvni qo'llaydi. Yondashuvning asosi bo'lib davlat nazorat qiluvchi organlar tomonidan o'rnatilgan tashlamalarning yo'l qo'yiladigan cheklangan miqdori (TChM) ga qat'iy rioya qilish hisoblanadi. Me'yorlarga rioya etilishini nazorat qilish Jamiyatning sanitariya laboratoriyasi tomonidan amalga oshirilib, Viloyat ekologiya va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish inspeksiyasi bilan hamkorlikda har oyda chiqindi gazlar monitoringini olib boradi. Ushbu yondashuv qabul qilinadigan me'yorlardan chetlanishlarni tezda aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha o'z vaqtida choralar ko'rish imkonini beradi.

Jamiyatda monitoring va atrof-muhitni muhofaza qilish, shu jumladan atmosferaga ifloslantiruvchi moddalar chiqarilishini nazorat qilish bo'yicha majburiyatlar rasmiylashtirilgan. Mazkur majburiyatlar

Viloyat ekologiya va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish inspeksiyasi hamda Navoiy shahar Sanitariya epidemiologiya xizmati tomonidan tasdiqlangan hujjatlashtirilgan rejalar bilan mustahkamlangan. Ushbu rejalar ishlab chiqarish sanitariya laboratoriyasi tomonidan muntazam tahliliy nazoratni o'z ichiga oladi, bu havo sifatini barqaror darajada saqlash va atrof-muhitga ta'sirni kamaytirishga yordam beradi.

“Navoiyazot” AJ haqiqiy va o'rtacha koeffitsiyentlarga tayangan holda ham to'g'ridan-to'g'ri o'lchashni, ham hisoblangan baholash usullarini qo'llaydi. Tahlillar va hisob-kitoblar tasdiqlangan usullar va GOSTlarga muvofiq amalga oshiriladi, bu olingan ma'lumotlarning aniqligini va atrof-muhitga ta'sirni baholashning shaffofligini ta'minlaydi.

2023-yil uchun issiqxona gazlarining tashlama intensivligi

GRI 305-4

IG umumiy tashlamasi (Qamrov 1 + Qamrov 2)

2 030 856,667 tCO₂ -ekv.

Tushum
4 779 073 mln so'm

IG tashlama intensivligi

0,425 tCO₂ /mln so'm

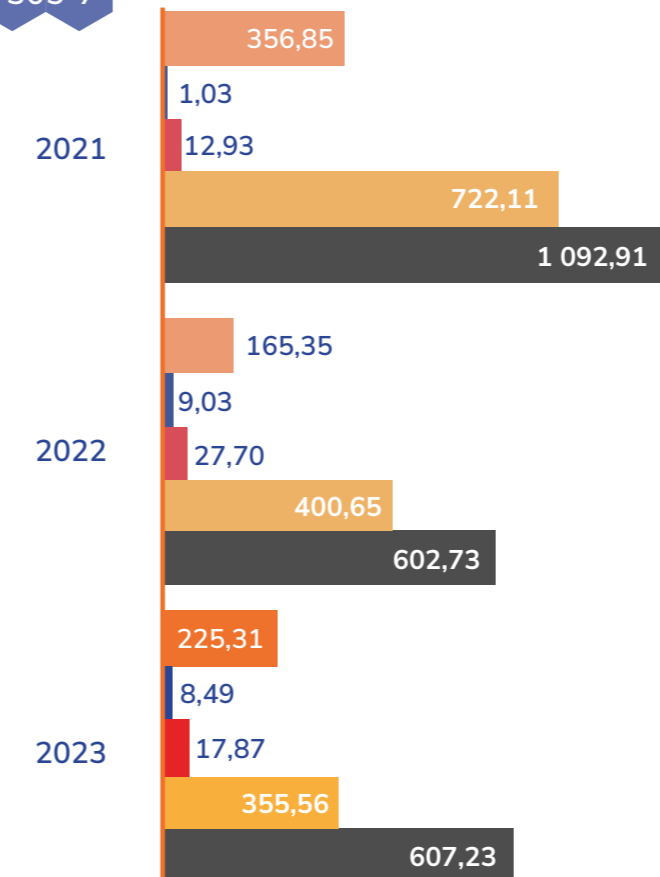
Korxonada ishlab chiqarish jarayonlarining barqarorligini oshirishga qaratilgan investitsiya loyihalari ishga tushirildi. “Navoiyazot” AJ uzoq muddatli loyihalarni amalga oshirish ustida faol ish olib bormoqda. Jamiyat 1 va 2 qamrov doirasida IG tashlamalarini kamaytirish texnologiyalarini aniqladi va ularni kelgusida o'z faoliyatiga joriy etish bo'yicha rejalarini ishlab chiqmoqda, jumladan:

- qayta tiklanadigan energiya manbalari yordamida elektrlashtirish;
- uglerodni ushlab va saqlash va N₂O tashlamasini kamaytirish;
- yashil vodorod texnologiyasidan foydalanish.

2023-yilda jamiyat ushbu texnologiyalarni potensial joriy etish nuqtai nazaridan amalga oshirilganini baholadi va harakatlar rejasini ishlab chiqish ustida faol ish olib bordi. Hisobot yilida issiqxona gazlari chiqindilarining intensivligi (Qamrov 1 + Qamrov 2) 0,425tSO₂-ekv./mln so'mni tashkil etdi.

Ilgari yonish uchun yuborilgan va shu tarzda issiqxona gazlari chiqindilari hajmini oshirgan qoldiq sintez gazini qayta ishlatish loyihasi haqida ta'kidlash joiz. Yangi texnologiya doirasida, qoldiq sintez gaz endi Ammiak-3 sexiga yo'naltiriladi, u yerda tabiiy gaz bilan birga ishlab chiqarish jarayonida ishlatiladi, bu esa issiqxona gazlari chiqindilarini sezilarli darajada kamaytirish imkonini beradi.

GRI 305-7

- Azot oksidi (NO_x), tonna
- Oltinugurt dioksidi (SO_x), tonna
- uchadigan organik birikmalar (UOB), tonna
- Uglerod oksidi (CO), tonna
- Jami, tonna

Ifloslantiruvchi moddalar chiqindilarini kamaytirish maqsadida "Navoiyazot" AJ tomonidan atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish bo'yicha sexlar bo'yicha yillik choralar rejalari amalga oshiriladi. Ushbu rejalarda doirasida havo ifloslanishi darajasini pasaytirishga qaratilgan chora -tadbirlar ishlab chiqilib, amalga oshirilmogda. Jamiyat tomonidan 2023-yilda

ushbu maqsadlar uchun

618 441,9
mln so'm sarflandi

"Navoiyazot" AJ tomonidan atrof-muhitni muhofaza qilish, jumladan, zamonaviy ishlab chiqarish majmualari barpo etish, asosiy ishlab chiqarish obyektlarini yangilash kabi bir qator salmoqli loyihalar amalga oshirildi. Shu jumladan:

- ammiak va karbamid ishlab chiqarish komplekslarini, shuningdek, polivinilxlorid, kaustik soda va metanol ishlab chiqarish komplekslarini va azot kislotasi ishlab chiqarish bo'yicha yangi quvvatlarni yaratish;
- energiya ta'minoti infratuzilmasini rekonstruksiya qilish va modernizatsiya qilish.

Ushbu loyihalar 1965–1967-yillarda amalda bo'lgan, eskirgan texnologiyalarni foydalanishdan chiqarish imkonini berdi, buning natijasida energiya sarfi va ifloslantiruvchi moddalar tashlamasi sezilarli darajada qisqardi.

Energiyani boshqarish

GRI 3-3

"Navoiyazot" AJning o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olgan holda, Jamiyatda energiyani tejash soha oldida turgan eng dolzarb muammolardan biri hisoblanadi, chunki elektr energiyasi va boshqa energiya manbalari narxlarining oshishi ishlab chiqarish va mahsulot tannarxiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Jamiyat o'z oldida energiyani boshqarish sohasidagi quyidagi vazifalarni hal qilishga qaratilgan maqsadlarni qo'ydi:

- energiya iste'moli, uzatish va taqsimlashda yo'qotishlarni kamaytirish;
- binolar va inshootlarda energiya sarfini kamaytirish, shu jumladan avtomatlashtirilgan tizimlardan foydalanish, shuningdek, yillik iste'molni boshqarish va prognozlash;
- yoqilg'i-moylash materiallari, avtotransport vositalaridagi neft mahsulotlari va maxsus texnika uchun xarajatlarni kamaytirish;
- eng yangi energiya tejamkor texnologiyalardan foydalangan holda bajariladigan asosiy ish turlarini modernizatsiya va/yoki rekonstruksiya qilish;
- texnologik jarayonni modernizatsiya qilishda foydalaniladigan standartlarni va ularni amalga oshirish mexanizmlarini jarayonda erishilgan natijalarning dastlabki hisob-kitoblarini amalga oshirish bilan birgalikda belgilash;
- Jamiyatda energiyani boshqarish tizimini joriy etish, shuningdek energiyani boshqarish bo'yicha chora - tadbirlar kompleksini joriy etuvchi korxonalarni tanlash va shartnoma tuzilmasini ta'minlash.

"Navoiyazot" AJ xodimlari energiya tejash va ishlab chiqarish jarayonlarining energiya samaradorligini oshirishga qaratilgan Jamiyatning "Texnik siyosati"ga hamda Jamiyatda joriy etilgan ISO 50001:2018 energiya boshqaruvi tizimi standarti talablariga amal qiladi.

"Navoiyazot" AJ energiyani tejash va yuqori energiya samaradorligi ko'rsatkichlarini saqlab turish maqsadida nafaqat elektr energiyasi, balki suv resurslari, issiqlik energiyasi va motor yoqilg'isini ham tejash uchun sharoit yaratish zarur, deb hisoblaydi. Jamiyat energiyani tejash va energiya samaradorligini oshirishga qaratilgan ichki energiya boshqaruv tizimining uzluksiz ishlashini ta'minlab kelmoqda va ilg'or xalqaro tajribalar asosida energiya tejashni boshqarish tizimini shakllantirishga qaratilgan yo'nalishini belgilamoqda. Jamiyat xodimlarining malakasini doimiy ravishda o'rganish va oshirish belgilangan maqsadlarga erishishni tezlashtirishga yordam beradi.

Korxonalarda energiya iste'moli ishlab chiqarishning majburiy elementi bo'lib, doimiy ravishda choraklik va yillik hisobotlarda aks ettiriladi. Jamiyat belgilangan muddatlarda majburiy energiya tekshiruvlarini (energetika auditini) amalga oshiradi va ustuvor yo'nalishlarni belgilab, buning natijalari asosida ilg'or tajriba va texnologiyalarni joriy etish orqali energiya resurslaridan samarali foydalanishga qaratilgan dasturlarni ishlab chiqadi. Natijalarni o'rganib chiqib, jamiyat korxonaning sanoat obyektlarining energiya samaradorligini oshirishga qaratilgan innovatsion (pilot) loyihalarni amalga oshirishga harakat qilmoqda.

Jamiyat har yili ishlab chiqilgan chora - tadbirlar rejalariga muvofiq energiya tejash va energiya samaradorligini (energiya intensivligini) oshirish bo'yicha maqsadli ko'rsatkichlarni belgilaydi. Maqsadlar, vazifalar va energiya tejash rejasini aniqlash va ishlab chiqish uchun energiyani boshqarish bo'yicha ishchi guruh tuziladi va uning tarkibiga "Navoiyazot" AJning rivojlantirish strategiyasi doirasida faoliyat yuritadigan tajribali mutaxassislar va menejerlar (rahbarlar) kiradi. Shuningdek, energiya sarflaydigan texnologiyalar va uskunalar reestri ishlab chiqilmoqda. Doimiy yangilanib turadigan tizim, energiya sarflaydigan asbob-uskunalarining joriy (haqiqiy) texnik ko'rsatkichlarini ishlab chiqaruvchilarning pasport xarakteristikalarini va texnologik rejim talablari bilan solishtirish imkonini beradi, bu esa uskunaning ishlashi va energiya sarfidagi og'ishlarni aniqlash imkonini beradi.

2023-yilda Jamiyat qayta tiklanadigan energiya obyektini – o'rnatilgan quvvati

2 480
kVt

bo'lgan quyosh elektr stansiyasini (QES) ishga tushirdi, bu esa uglerod gazini samarali qisqartirish va umumiy energiya samaradorligini oshirish imkonini beradi.

Tashkilot ichida energiya iste'moli

GRI 302-1

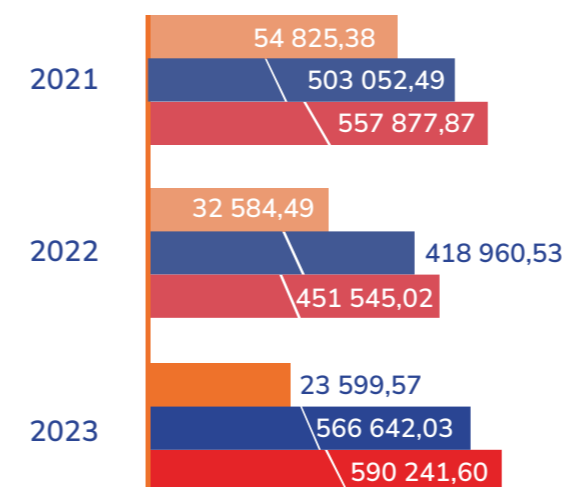
Ko'rsatkich	O'lchov birligi	2021	2022	2023	O'zgarish, %
Iste'mol uchun sotib olingan energiya va uning turlari bo'yicha miqdori					
Issiqlik energiyasi (isitish)	GJ	133 471	114 785	95 132	-20,6
Issiqlik energiyasi (bug')	GJ	1 667 206,40	944 357,41	464 924,32	-103
Elektr energiyasi	GJ	4 853 247,23	4 791 744,58	3 900 194,17	-22,8
Jami:	GJ	6 653 924,63	5 850 886,99	4 460 250,49	-31,2

Ko'rsatkich	O'lchov birligi	2021	2022	2023	O'zgarish, %
Energiya turlari bo'yicha uning sotilgan miqdori					
Issiqlik energiyasi (isitish)	GJ	167	707	385	-46
Jami:	GJ	167	707	385	-
Jami iste'mol qilingan energiya miqdori*	GJ	6 653 757,63	5 850 179,99	4 459 865,49	-31,2

*O'zi ishlab chiqargan energiya iste'molini hisobga olmaganda, sotib olinayotgan energiya resurslarini ikki marta hisobga olishni oldini olish uchun.

Energiya xarajatlari, million so'm

GRI 302-1

■ Issiqlik energiyasi
 ■ Elektr energiyasi
 ■ Jami

Asosiy mahsulotlarni (ishlar, xizmatlar) ishlab chiqarish uchun energiya sarfi

GRI 302-3

Ko'rsatkich	O'lchov birligi	2021	2022	2023
Ishlab chiqarilgan mahsulotlarning umumiy qiymati, jami:	mln so'm	2 826 888,9	3 840 914,8	3 827 696,9
Mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) ishlab chiqarish uchun energiya resurslarining umumiy qiymati:	mln so'm	1 181 692,31	1 132 070,39	1 642 292,70
Mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) ishlab chiqarish uchun yoqilg'i-energetika resurslarining umumiy iste'moli, shu jumladan:	shartli yoqilg'i tonnasi	1 473 727,9	1 468 060,6	1 272 831,3
tabiiy gaz	ming.kub.m	1 077 727,07	1 096 001,82	968 104,53
	shartli yoqilg'i tonnasi	1 250 163,40	1 271 362,11	1 123 001,25
	mln so'm	618 521,62	673 508,53	1 044 625,64
	ming.kVt/s	1 348 124,23	1 331 040,16	1 083 387,27
uchinchi tomondan elektr energiyasi	shartli yoqilg'i tonnasi	165 819,28	163 717,94	133 256,63
	mln so'm	503 052,49	418 960,53	566 642,03
	tonna	566,55	503,29	488,17
motor yoqilg'isi (benzin, dizel yoqilg'isi, suyultirilgan va / yoki siqilgan gaz va boshqalar)	shartli yoqilg'i tonnasi	810,16	719,71	698,09
	mln so'm	5 292,82	7 016,85	7 425,46
	Gkal	398 147,00	225 600,00	111 016,00
uchinchi tomon ishlab chiqaruvchilardan issiqlik energiyasi	shartli yoqilg'i tonnasi	56 935,02	32 260,80	15 875,29
	mln so'm	54 825,38	32 584,49	23 599,57
Asosiy mahsulotlarning (ishlarning, xizmatlarning) texnologik energiya iste'moli (3-band / 1-band)	mln so'm/sh.yo.t.	0,52	0,38	0,33
Birlamchi mahsulotlarni (ishlarni, xizmatlarni) ishlab chiqarish uchun yoqilg'i-energetika resurslarining solishtirma iste'moli (2-band / 3-band)	mln so'm/sh.yo.t.	0,80	0,77	1,29

2022-2026-yillarga energiya samaradorligi sohasida natijalarga erishish uchun ishchi kuchini rag'batlantirish mexanizmlarini ishlab chiqish va amalga oshirish, shuningdek, energiyani tejash va energiya samaradorligini oshirish hisobiga energiya iste'molini 1,5 baravarga kamaytirish, bino va inshootlarning energiya samaradorligini 30 foizga oshirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishni 25 foizga oshirish, shuningdek maqsadli ko'rsatkichlarga erishish uchun amalga oshiriladigan loyihalarni faol moliyalashtirish orqali qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanishni yaxshilash rejalashtirilgan.

Jamiyatning boshqa rejalashtirilgan loyihalari quyidagilardir:

- elektr energiyasini uzatishda texnologik va notexnologik yo'qotishlarni aniqlash uchun elektr hisoblagichlarni o'rnatish
- LED lampalardan foydalanish va avtomatlashtirish;
- binolar va inshootlarning energiya samaradorligini oshirish (devorlarni issiqlik izolatsiyasi, eshik va derazalarni almashtirish va boshqalar);
- transport yo'nalishlari va yuklamalarni optimallashtirish;
- yuklamalarni fazalar bo'yicha aniq taqsimlash;
- liniyalarda qisqa tutashuvlardan himoya qiluvchi zamonaviy vositalardan foydalanish;
- tarmoq izolyatsiyasining qarshiligini davriy nazorat qilish, elektr tarmog'ining kontaktlarini tekshirish;
- o'zgaruvchan chastotali elektr sxemasidan foydalanish;
- yangi avlod oqim cheklovchi reaktorlardan foydalanish;
- pudratchilar, yetkazib beruvchilarga energiyani tejash va energiya samaradorligini oshirish bo'yicha talablar qo'yish.

GRI 302-4

"Navoiyazot" AJda amalga oshirilayotgan energiya tejash chora-tadbirlari energiya sarfini sezilarli darajada kamaytiradi va shu bilan ishlab chiqarishning texnik-iqtisodiy asoslanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Butun 2023-yil davomida korxonalar bo'yicha 20 ta chora-tadbirlar amalga oshirilib, natijada Jamiyatda

87 579,55

ming kVt/soat elektr energiyasini

tejavshga erishildi va dastlabki prognoz

52 257,96

ming kVt/soat

bo'lganligini hisobga olgan holda bu katta yutuqdir.

O' rta va uzoq muddatli rejalar

2024-yilda Jamiyat suv, atmosfera va yer resurslarini muhofaza qilish bo'yicha qator loyihalarni, shuningdek, maishiy va ishlab chiqarish chiqindilari bo'yicha jami

6 318,01

mln so'mlik

loyihalarni amalga oshirish uchun sarmoya kiritishni davom ettirishni rejalashtirilgan.

Chiqindilarni boshqarish

GRI 3-3, 306-1, 306-2, 306-3

“Navoiyazot” AJ o'z faoliyati jarayonida O'zbekiston Respublikasining atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi qonunchiligi va “Chiqindilar to'g'risida”gi qonun talablariga amal qilgan holda ishlab chiqarish chiqindilarini boshqarishga katta e'tibor qaratadi. Jamiyatning asosiy yondashuvlari chiqindilarning inson salomatligiga salbiy ta'sirini oldini olish, chiqindilarni hosil bo'lishini minimallashtirish va ishlab chiqarish jarayonida ulardan foydalanish samaradorligini oshirishdan iborat.

“Navoiyazot” AJning har bir sexining muhandis-texnik xodimlari orasidan chiqindilarni hisobga olish va boshqarish bo'yicha mas'ul shaxslar tayinlanadi. Ushbu xodimlar chiqindilarning hosil bo'lishi va olib chiqilishi to'g'risidagi ma'lumotlarni qayd etadigan maxsus jurnal yuritadilar, shuningdek atrof-muhitni muhofaza qilish bo'limiga hisobot beradilar.

“Navoiyazot” AJ xodimlari “Navoiyazot” AJ chiqindilarini yig'ish, vaqtincha saqlash, hisobga olish va olib chiqish bo'yicha yo'riqnomaga amal qiladi. Unga ko'ra, chiqindilar inson salomatligi va atrof-muhit uchun xavflilik darajasiga ko'ra tasniflanadi:

- I xavflilik sinfi – eng xavfli;
- II xavflilik sinfi – yuqori darajada xavfli;
- III xavflilik sinfi – o'rta darajada xavfli;
- IV xavflilik sinfi - kamroq xavfli;
- V xavflilik sinfi - xavfsiz.

Jamiyatning chiqindilarni boshqarish bo'yicha bo'linmalarining majburiyatlariga quyidagilar kiradi:

- Chiqindilarni boshqarishda ekologik, sanitariya-epidemiologiya va texnologik me'yorlar, atrof-muhitni muhofaza qilish qoidalari va choralariga rioya qilish.
- Sanoat chiqindilaridan maishiy chiqindilarni alohida yig'ish va saqlashni amalga oshirish.
- Chiqindilarning atrof-muhit va inson salomatligiga zararli ta'sirining oldini oladigan sharoitlarni ta'minlash.
- Chiqindilarning hosil bo'lishi, ularni saqlash, utilizatsiya qilish va tashish bo'yicha yillik hisobotni tayyorlash uchun standart shakldan foydalanish.
- Chiqindilarni yig'ish, saqlash va utilizatsiya qilish to'g'risidagi ma'lumotlarni texnologik reglamentlar va inventar ro'yxatlariga kiritish.
- Chiqindilarni tashishda xavflarni minimallashtirish, yo'qotishlar, avariylar va atrof-muhit va insonlar salomatligiga zarar yetishini oldini olish.

Xavfli chiqindilar (I–III sinflar) 72 ta nomda ko'rsatilgan. “Navoiyazot” AJ xavfli chiqindilarining asosiy toifalariga quyidagilar kiradi:

I xavflilik sinfiga mansub (eng xavfli) chiqindilar: maxsus uskunada demerkurizatsiya jarayonidan o'tadigan ishlatilgan simob lampalar.

II xavflilik sinfiga mansub (yuqori darajada xavfli) chiqindilar: moyni qayta tiklash bo'limiga kelib tushadigan ishlatilgan kompressor va motor moyi. Regeneratsiyadan so'ng u ishlab chiqarish jarayonlariga qaytariladi. Qayta tiklash mumkin bo'lmagan moy shartnoma asosida uchinchi tomon tashkilotlar orqali utilizatsiya qilinadi.

III xavflilik sinfiga (o'rta darajada xavfli) mansub chiqindilar: atsetilen ishlab chiqarish jarayonida hosil bo'lgan kul loylari cho'kindilarni qayta ishlash uchun 56-sexga yuboriladi. Tibbiy chiqindilar tuzilgan shartnomalarga muvofiq yoqib yuborish orqali utilizatsiya qilish uchun olib ketiladi. Iste'molchilarga ega bo'lgan ayrim turdagi chiqindilar keyingi foydalanish uchun uchinchi tomon tashkilotlariga topshiriladi.

“Navoiyazot” AJ qattiq sanoat chiqindilarini saqlash uchun bir qancha poligonlarga ega. Ushbu maydonchalar shamol ta'siridan himoyalangan va zararli moddalarning tuproqqa kirishiga yo'l qo'ymaslik uchun izolyatsion qoplama bilan jihozlangan. Maydonchalarda chiqindilarni saqlash uchun bunkerlar, konteynerlar va bochkalar o'rnatilgan.

Chiqindilar konteynerlari maxsus beton platformalarga joylashtiriladi va bu yerda maishiy va sanoat chiqindilari alohida yig'iladi. Idishlarda chiqindilar turi (“Sanoat chiqindilari uchun” yoki “Maishiy chiqindilar uchun”), sex soni va hajmi ko'rsatiladi. Maxsus utilizatsiyani talab qiladigan xavfliroq chiqindilar uchun maxsus konteynerlar nazarda tutiladi. Misol uchun, ishlatilgan simob lampalar har bir sexning

maxsus jihozlangan joylarida maxsus qutilarda saqlanadi va demerkurizatsiya qilish uchun 15-sonli «Organik sintez va nitron tolasi» sexiga o'tkaziladi.

Chiqindilarni, kelib chiqishidan qat'i nazar, yoqish, shuningdek, ushbu maqsadlar uchun mo'ljallanmagan joylarda saqlash qat'iyan man etiladi.

Chiqindilarni tashish yuzaga kelishi mumkin bo'lgan yo'qotishlar, avariylar va atrof-muhit va inson salomatligi uchun salbiy oqibatlarini bartaraf etishda barcha zarur xavfsizlik choralariga rioya qilgan holda amalga oshiriladi. sex boshliqlari majburiyatlarini:

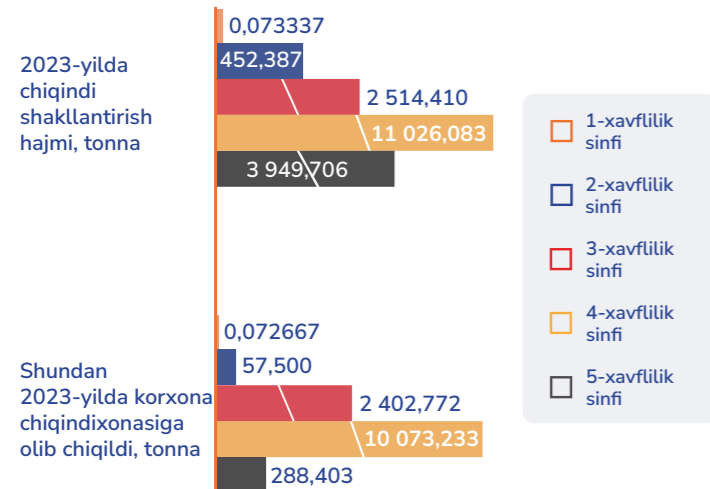
- haydovchilarga chiqindilarni saqlash joylari haqida ko'rsatma berish;
- haydovchilarni chiqindilarni noto'g'ri poligonlarga tashish uchun intizomiy choralar haqida ogohlantirish;
- chiqindilarni olib chiqish uchun talonlar berish va ularni faqat haydovchida poligondagi navbatchi nazoratchi imzosi bo'lgan talon bo'lgandagina imzolash;
- har chorakda chiqindilarni hosil qilish bo'yicha hisobotlarni taqdim etish.

Simob lampalari kabi xavfliroq chiqindilarni utilizatsiya qilish bo'yicha qo'shimcha ko'rsatmalar nazarda tutilgan.

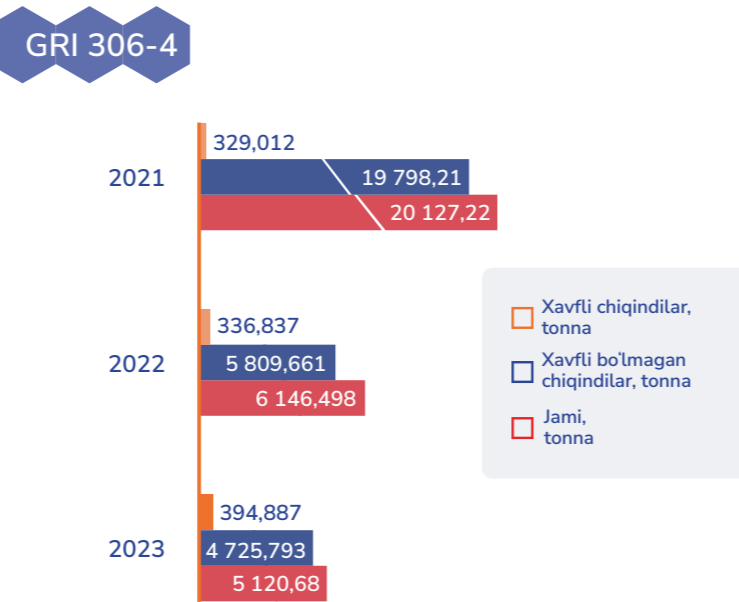

2023-yil uchun sanoat chiqindilari hosil bo'lish hajmi

Qayta ishlangan chiqindilarning umumiy hajmi

Jamiyat tomonidan 2023-yilda chiqindilar bilan ishlash bo'yicha

262 622,97 so'mlik

6 ta atrof-muhitni muhofaza qilish chora-tadbirlari amalga oshirilib, buning natijasida

1 231,5 tonna chiqindilar

6 724

dona simob lampalar utilizatsiya qilindi

Suv resurslarini boshqarish

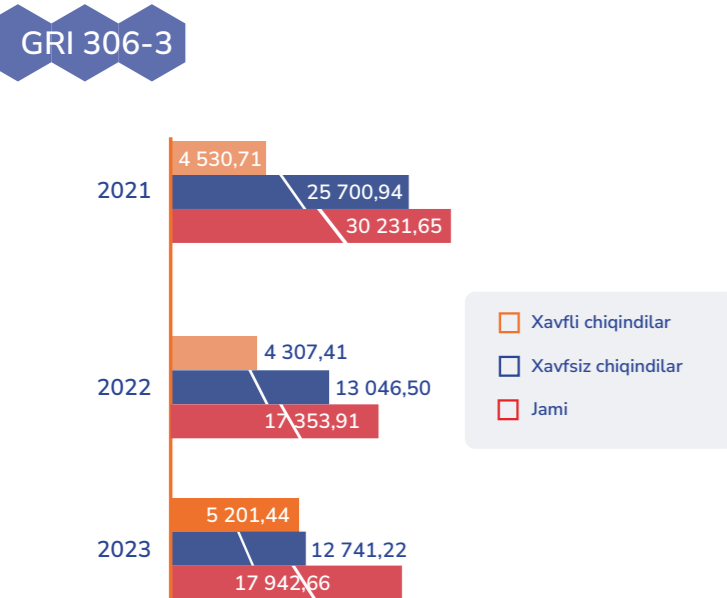
GRI 3-3, 303-1, 303-2

Boshqarishga yondashuv

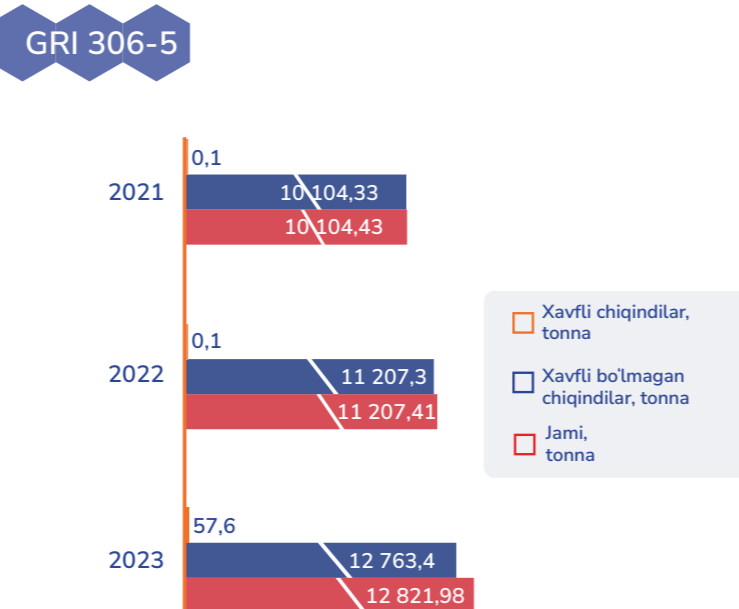
"Navoiyazot" AJ suvdan oqilona foydalanish va suv resurslariga ta'sirini minimallashtirish masalalariga katta e'tibor qaratmoqda. Suv resurslaridan texnologik, yong'inga qarshi, maishiy ehtiyojlar, yashil maydonlarni sug'orish va boshqa maqsadlarda, ekologik me'yorlar va me'yorlarga rioya qilgan holda foydalaniladi. "Navoiyazot" AJda ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarni ishlab chiqarish texnologiyasi suv iste'moli va maishiy, sanoat va sanoat yomg'ir suvlarining hosil bo'lishi bilan bogliq ko'p bosqichli kimyoviy reaksiyalar asosida tashkil etilgan.

"Navoiyazot" AJ suv ta'minotining asosiy manbalari bo'lib quyidagilar hisoblanadi: Navoiy shahri "Issiqlik manbai" DUKning suv ta'minoti tarmog'i va Damxo'ja suv quvuri. "Navoiyazot" AJda ruxsat etilgan maksimal oqizish (keyingi o'rinlarda - REMO) bo'yicha ekologik me'yorlar loyihasiga muvofiq suv iste'moli va suvni oqizish bo'yicha me'yoriy-hisoblangan ko'rsatkichlar belgilangan.

Turlari bo'yicha hosil bo'lgan chiqindilar, tonna

Zararsizlantirish va ko'mish uchun yuborilgan chiqindilarning umumiy hajmi

“Navoiyazot” AJda 2023-yilda suv iste'moli

Suv iste'moli

Me'yoriy ko'rsatkichlar, jumladan:

Ishlab chiqarish ehtiyojlari ming. m³/yil 36 498,319Xo'jalik-maishiy ehtiyojlar ming. m³/yil 2 774,373

Faktik ko'rsatkichlar, jumladan:

Ishlab chiqarish ehtiyojlari ming. m³/yil 29 134,595Xo'jalik-maishiy ehtiyojlar ming. m³/yil 1 398,966

Chiqindi suvlarni chiqarib yuborish:

- Ishlab chiqarish chiqindi suvlari

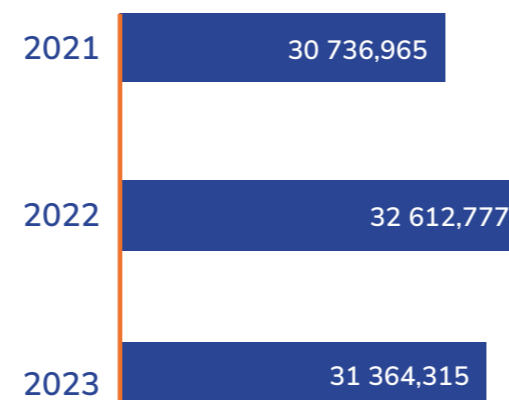
5 013,741
ming. m³/yiliga

- Maishiy chiqindi suvlar

980,84
ming. m³/yiliga

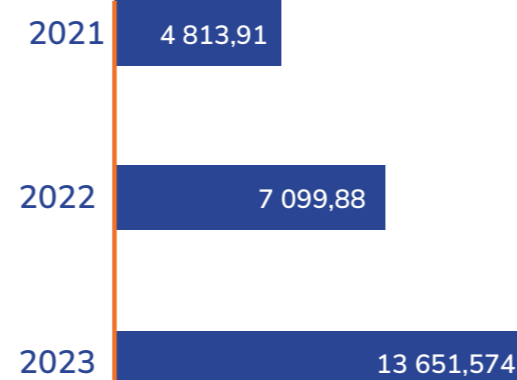
Olinayotgan suvning umumiy hajmi

GRI 303-3

Chuchuk suv, ming. m³

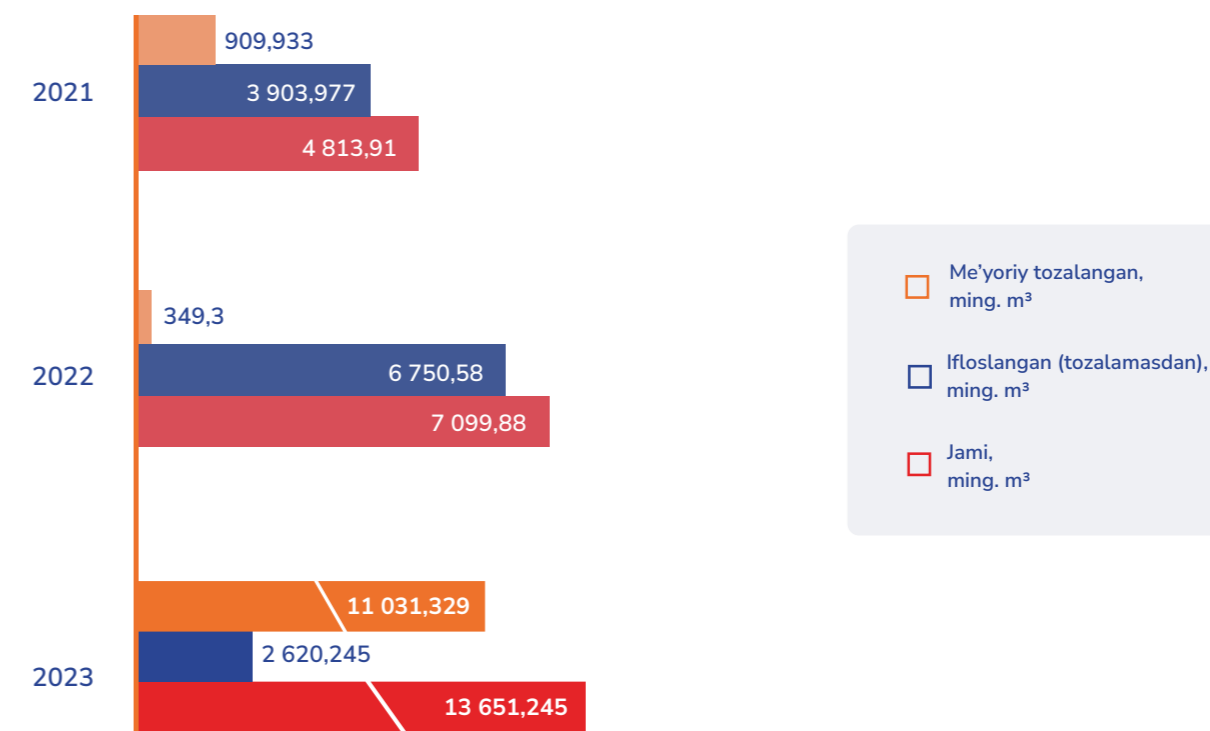
Umumiy to'kish hajmi

GRI 303-4

Umumiy to'kish hajmi, ming. m³

Oqizilgan suvlarning sifatini ko'rsatgan holda oqizishlarning umumiy hajmi

GRI 303-4

Orqaga qaytmas iste'mol

GRI 303-5

Nomi	O'lchov birligi	2021	2022	2023
Suv iste'molining jami miqdori	ming. m ³	30 736,965	32 612,777	31 364,315
Zavod uchun ichimlik suvi	ming. m ³	2 362,672	2 339,356	2 627,836
Texnik suv	ming. m ³	21 549,965	23 151,386	21 774,625
Damxo'ja suvi	ming. m ³	6 784,572	7 095,124	6 939,548
Sanatoriy-profilaktoriylar uchun ichimlik suvi	ming. m ³	39,756	26,911	22,306

“Navoiyazot” AJ suv tanqisligi kuzatilgan hududlarda suv olish, suv chiqarish va suv iste'moli bo'yicha operatsiyalarni amalga oshirmaydi.

Jamiyat atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha yillik chora-tadbirlar rejasining bir qismi bo'lgan suv resurslariga ta'sirni kamaytirish bo'yicha tashabbuslarni amalga oshiradi, shu jumladan:

- Sanoat yomg'ir suvlarini tozalash inshootlariga o'tkazish;
- Yashil maydonlar va fermer xo'jaliklari dalalarini sug'orish uchun tozalangan suvdan qayta foydalanish;
- Kuzatuv quduqlari tarmog'i orqali yer osti suvlari sifatini doimiy monitoring qilish.

2023-yilda “Navoiyazot” AJ tomonidan suv resurslarini muhofaza qilish bo'yicha

2,6

milliard so'mdan

ortiq miqdorga 6 ta loyiha amalga oshirildi.

Atrof-muhitga ta'sirini kamaytirish uchun korxonada o'zining tozalash inshootlari va oqava suvlarni biokimyoviy tozalash inshooti (keyingi o'rinlarda - BKT) ishlaydi. Neft mahsulotlari bilan ifloslangan oqava suvlar tindirish idishlariga kelib tushadi, u yerda suv va neft mahsulotlarining zichligidagi farq tufayli qatlamlanish ro'y beradi. Tozalangan suv keyingi biokimyoviy tozalash uchun sanoat kanalizatsiya tizimiga yuboriladi, neft mahsulotlari esa regeneratsiya uchun to'planadi. Tozalashdan so'ng, suv aylanish davriga qaytariladi, masalan, mashinalarni yuvish uchun.

Biokimyoviy tozalash jarayoni quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- tarkibida azot bo'lgan birikmalar va og'ir metallarni zararsizlantirish, olib tashlash;
- mexanik tozalash (qum tutqichlari va cho'ktirgichlar),
- biologik tozalash (aerotenklar va ikkilamchi cho'ktirgichlar),
- xlorlash uskunasida zararsizlantirish.

Tozalangan oqava suv havzaga kiradi va tizimga xavfsiz tarzda qaytarilishi yoki oqizilishi mumkin.

Yer osti suvlarining ifloslanishining oldini olish maqsadida, shu jumladan korxonada hududi va unga tutash hududlarda 70 ta kuzatuv qudug'ida monitoring o'tkazilmoqda. Yer osti suvlari darajasini o'lchash va zararli aralashmalarni tahlil qilish har oyda amalga oshiriladi.

Jamiyatning muhim tashabbuslaridan biri oqava suvlarni boshqarish tizimini takomillashtirish bo'ldi. Ilgari korxonada chiqindi suv Zarafshon daryosiga oqizilgan:

- **1-oqizish** - tozalashsiz oqizilgan sanoat yomg'ir suvi.
- **2-oqizish** - tozalash inshootlaridan o'tgandan tozalangan oqava suv.

2023-yil may oyidan boshlab sanoat va yomg'ir oqava suvlari biokimyoviy tozalash bo'yicha 56-sonli sexning tozalash inshootlariga o'tkazildi. Bu tozalanmagan oqava suvlarni tabiiy suv havzalariga oqizishni bartaraf etish va natijada atrof-muhitga zararni sezilarli darajada kamaytirish imkonini berdi.

BKTda ko'p bosqichli tozalashdan o'tgan oqava suv Zarafshon daryosiga emas, balki Kasaba-Durman irrigatsiya kanaliga to'kiladi. Bu suv qishloq xo'jaligi dalalarini sug'orishda foydalaniladi, bu esa viloyatdagi fermer xo'jaliklarining sharoitini yaxshilashga xizmat qiladi. Bundan tashqari, tozalangan suvdan “Navoiyazot” AJ hududidagi yashil maydonlarni sug'orish uchun foydalaniladi, bu esa ekologik muvozanatni saqlashga va ishlab chiqarish hududini ko'klamzorlashtirishga xizmat qiladi.

Ushbu tashabbus Jamiyatning suv resurslarini boshqarish sohasidagi mas'uliyatini namoyish etadi, chunki u nafaqat atrof-muhitga salbiy ta'sirni minimallashtiradi, balki aylanma iqtisodiyot tamoyillarini qo'llab-quvvatlagan holda ulardan qayta foydalanishni ta'minlaydi.

Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi

Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv	<u>53</u>
Xavfsizlik madaniyatini oshirish va mehnatni muhofaza qilish, xavfsizlik masalalari bo'yicha o'qitish	<u>54</u>
Tan jarohatlarning oldini olish	<u>55</u>
Favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik	<u>56</u>

**BIZ
HAR KUNI
KELAJAKNI YARATAMIZ**

Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi

Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv

GRI 3-3, 403-1, 403-2, 403-3, 403-4, 403-6 403-8, 403-10

“Navoiyazot” AJning ma'suliyatli ish beruvchi sifatidagi asosiy maqsadi xavfsiz mehnat muhitini yaratish va ta'minlash hamda xavfsizlik madaniyatini rivojlantirishdan iborat. Jamiyat samarali choralar, yagona xavfsizlik tizimini shakllantirish va xodimlarning malakasini oshirishga e'tibor qaratgan holda, xodimlar va pudratchilar o'rtasida ushbu madaniyatni rivojlantirishga intilmoqda.

Kimyo sanoatida ishlash bir qator xavflar bilan bog'liq bo'lib, bunday xavflar xavfsizlik va mehnat muhofazasiga alohida e'tibor berishni talab qiladi. Kimyoviy moddalar, yuqori haroratli uskunalar bilan ishlash, shuningdek tabiiy va fizik omillarning ta'siri xodimlarning sog'lig'iga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan sharoitlarni yaratadi. Shu munosabat bilan Jamiyat ushbu omillarning ta'sirini kamaytirishga alohida e'tibor qaratmoqda: harorat rejimlarini, havo sifatini, balandlikda xavfsizlikni nazorat qilish va tabiiy xavflardan himoya qilish. Xavf-xatarlarni minimallashtirishga qaratilgan puxta o'ylangan va faol chora -tadbirlar orqali “Navoiyazot” AJ xavfsiz mehnat muhitini yaratish va o'z xodimlarining sog'lig'i haqida qayg'uradi, ularning ish joyining ishonchligiga ishonchini mustahkamlashga harakat qiladi.

Jamiyat 06.06.2023-yildagi Mehnatni muhofaza qilishni boshqarish tizimi to'g'risidagi nizom,

shuningdek, O'zbekiston Respublikasining 286-sonli Ishlab chiqarishda baxtsiz hodisalar va xodimlarning sog'lig'iga shikast yetkazilishini tekshirish va hisobga olish to'g'risidagi nizomga muvofiq mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi bilan bog'liq tadbirlarni amalga oshiradi. Jamiyat shuningdek vakolatli davlat organi - Sanoat xavfsizligi davlat qo'mitasi va uning hududiy boshqarmalari bilan hamkorlik qiladi. O'zaro munosabatlar korxonaning xavfli ishlab chiqarish obyektlarida sanoat xavfsizligini nazorat qilish xizmati rahbari orqali amalga oshiriladi.

Xavfli obyektlarda sanoat xavfsizligi talablariga rioya etilishi ustidan sanoat nazorati korxonada xavfsizlikni boshqarish tizimining eng muhim elementidir. U turli darajadagi rahbarlar va vakolatli organlar tomonidan aniqlangan xavfsizlik talablariga rioya qilmaslikni bartaraf etish choralari ishlab chiqish va amalga oshirishni o'z ichiga oladi. Sanoat xavfsizligini nazorat qilish tizimi xavfli ishlab chiqarish obyektlarida xavfsizlik bo'yicha qonun hujjatlari, me'yoriy hujjatlar va idoraviy hujjatlar talablariga rioya etilishini ta'minlashga qaratilgan boshqaruv organlari va korxonalar resurslari majmuini o'z ichiga oladi.

Ish bilan bog'liq va sog'lig'ining yomonlashuvi ehtimolini yuzaga keltiradigan xavflarni aniqlash, mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi xavflarni baholash bo'yicha ko'rsatmalarga va «ISM-PSK-02» xavf va xatarlarni aniqlash tartibiga muvofiq aniqlanadi. Xavf va xatarlarni aniqlash natijalari “xatarlarni aniqlash va xavfni baholash kartalari”ga kiritiladi. Xavflarni ikki guruhga bo'lish mumkin:

- 1. Kimyoviy moddalar va uskunalar bilan ishlashda xavflar.** Sulfat kislotasi, ishqor eritmalar va zaharli moddalar kabi suyuq kimyoviy moddalar bilan ishlash kimyoviy kuyish, ko'zning shikastlanishi, zaharlanish va nafas olish organlarining shikastlanishi xavfini keltirib chiqaradi. Uskunalar yuzasida yuqori harorat terining kuyishiga olib kelishi mumkin va bosim ostida himoya qoplamining buzilishi zaharli gaz bilan zaharlanishga olib kelishi mumkin. Shuningdek past va yuqori havo harorati, chang, kuchli jismoniy faoliyat va psixo-emotsional taranglik ishchanlikni pasaytiradi va sog'liq uchun xavf tug'diradi.
- 2. Tabiiy va texnologik xavflar.** Tabiiy xavflarga seysmik faollik, bo'ronlar va kuchli shamollar kiradi. Ish joyidagi xavf-xatarlarga elektr yo'li ta'siri, tekis bo'lmagan sirtlar, balandlikda ishlash, yetarli bo'lmagan yorug'lik va shovqin kiradi. Xavflar manbasi bo'lib og'ir yuklar, zarba va kesish asboblari, uskunalar yuqori harorati, avtomobil harakati va virusli infeksiyalari hisoblanadi.

Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik doirasida “Navoiyazot” AJ faoliyati ISO 45001:2018 «Mehnatni xavfsizligi va sog'liqni himoya qilishni boshqarish tizimi» standarti talablariga rioya qilishga asoslanadi, va bundan tashqari Jamiyat tomonidan quyidagi asosiy vazifalar belgilangan:

- O'zbekiston Respublikasi qonunlarida va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarda belgilangan sanoat xavfsizligi talablariga rioya etilishini nazorat qilish;
- korxonada mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik holatini tahlil qilish, shu jumladan tegishli tekshiruvlar va ekspertizalarni tashkil etish;
- mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik holatini yaxshilashga va atrof-muhitga zarar yetkazilishining oldini olishga qaratilgan chora -tadbirlarni ishlab chiqish.

Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik sohasida amalga oshiriladigan tadbirlar rejasiga muvofiq 2023-yilda 25 ta tadbirlar amalga oshirilib, ular uchun 195,132 mln so'm mablag' ajratildi. Mehnatni muhofaza qilishga jami xarajatlar 39,5 mlrd so'mni tashkil etdi, shundan:

- maxsus kiyim va shaxsiy himoya vositalari uchun

4,5
milliard so'm

- sut va boshqa profilaktika mahsulotlari uchun

20,7
mlrd

- boshqa tadbirlar uchun

14 mlrd so'm yoki har bir xodimga **1,6** mln

Shuningdek, 5906 nafar xodim tibbiy ko'rikdan o'tkazildi, buning uchun Jamiyat tomonidan 930,646 mln so'm ajratildi.

Xavfsizlik madaniyatini oshirish va mehnatni muhofaza qilish, xavfsizlik masalalari bo'yicha o'qitish

GRI 403-5, 403-7

Xavfsizlik madaniyatini oshirish Jamiyatning baxtsiz hodisalarning tarqalishini olini olish va bartaraf etishga tayyorligidan kam bo'lmagan ahamiyatga ega bo'lib, bu jarohatlar ko'rsatkichlarini minimallashtirish imkonini beradi. Shu munosabat bilan "Navoiyazot" AJ o'z xodimlari o'rtasida xavfsizlik madaniyatini oshirishga qaratilgan kompleks siyosatni amalga oshirmoqda. Tan jarohatlar bo'yicha ma'lumotlar monitoring qilinmoqda va ish joyidagi xavfsizlikka alohida e'tibor qaratilmoqda.

Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik bo'yicha ichki va tashqi baholashlar, foydalaniladigan asbob-uskunalarni muntazam sinovdan o'tkazish va ekspertizalar amalga oshiriladi. Voqea sodir bo'lgan taqdirda batafsil tekshiruv o'tkaziladi, uning natijalariga ko'ra rahbariyat shunga o'xshash hodisalarning oldini olish bo'yicha tavsiyalar bilan hisobot oladi. 2023-yilda o'tgan yildagi voqealar tahlili asosida takroriy hodisalar xavfini minimallashtirish choralarini ko'rildi. 2023-yilda jarohatlanish darajasining kamayishi ko'rilayotgan chora -tadbirlar samaradorligini va Jamiyatning xavfsiz mehnat tamoyillariga sodiqligini tasdiqlaydi.

Jamiyatda mehnatni muhofaza qilish bo'yicha to'rt darajali boshqaruv tizimi joriy qilingan. Yangi xodimlar mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik masalalari bo'yicha treningdan o'tadilar. Hisobot davrida 680 kishi ana shunday o'quv kurslaridan o'tdi, har bir xodimga o'rtacha 16 soatdan to'g'ri keladi.

Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik masalalari bo'yicha kasbiy tayyorgarlik

GRI 403-5

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
Bir xodimga (o'z xodimlari) to'g'ri keladigan mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik bo'yicha o'qitishning o'rtacha soatlar soni, soatlar	16	16	16
Ishda mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik bo'yicha o'qishda qatnashgan xodimlar soni (o'z xodimlari), shaxslar	695	714	680

Xavfsizlik madaniyati asoslari nafaqat yangi xodimlarga, balki allaqachon shtatda bo'lgan xodimlarga ham tushuntiriladi. Bunda, Jamiyatda har hafta «Mehnatni muhofaza qilish kuni» o'tkaziladi va unda xodimlar uchun yo'l-yo'riq, shuningdek tekshirishlar o'tkaziladi.

Jamiyatda xodimlarning 100 % ish joylarida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarish tizimi bilan qamrab olingan. Shuningdek, mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarish tizimiga kiritilgan, ichki audit tartib-tamoyillaridan o'tgan xodimlar sonining ijobiy dinamikasi kuzatilmoqda – ularning soni ikki baravar ko'paydi.

Ish joyida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarish tizimi bilan qamrab olingan xodimlar soni, shaxslar

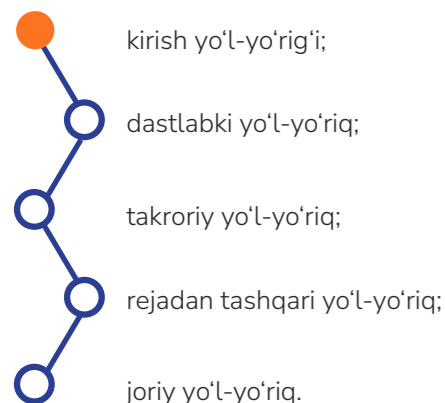
GRI 403-5

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
Jamiyatning mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligini boshqarish tizimi bilan qamrab olingan odamlar soni.	8 903	8 761	8 611
Jamiyatning ichki va tashqi audit jarayonlaridan o'tgan mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarish tizimi bilan qamrab olingan shaxslar soni.	8 903	8 761	8 611
Mustaqil uchinchi tomon auditori/ sertifikatidan o'tgan Jamiyatning mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligini boshqarish tizimi bilan qamrab olingan odamlar soni.	8 903	8 761	8 611

Barcha xodimlar "O'zkimyo sanoat" AJ tarkibidagi korxonada va tashkilotlar xodimlari uchun mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi bo'yicha o'qitish va bilimlarini sinovdan o'tkazishni tashkil etish tartibi to'g'risidagi nizomga muvofiq yo'l-yo'riqdan o'tadilar. Yo'l-yo'riq mehnatni muhofaza qilish bo'yicha muhandis yoki xavfsizlik masalalari uchun mas'ul bo'lgan vakolatli xodim tomonidan o'tkaziladi.

Yo'l-yo'riq quyidagi turlarga bo'linadi:

Maxsus jihozlangan xonada o'tkaziladigan yo'l-yo'riq dasturi quyidagi asosiy jihatlarni o'z ichiga oladi:

- Jamiyatning umumiy maqsadlari va faoliyat spetsifikasi;
- mehnat qonunchiligi va uning asosiy qoidalari;
- jamoa shartnomasi va mehnatni muhofaza qilish shartnomalari;
- ish joyida ishni xavfsiz bajarish qoidalari;
- baxtsiz hodisalarning asosiy sabablari va ehtiyot choralarini;
- yong'in xavfsizligi qoidalari;
- maxsus kiyim va shaxsiy himoya vositalarini berish va ulardan foydalanish tartibi;
- birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;
- baxtsiz hodisa haqida xabar berish tartibi;
- va kimyo sanoatining boshqa dolzarb masalalari.

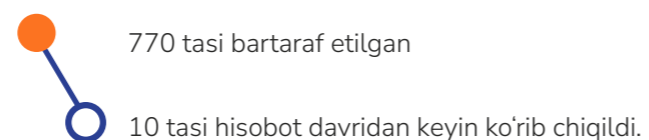
Yo'l-yo'riq tugagandan so'ng, xodim hisob jurnalida ro'yxatdan o'tadi va xavfsizlik bo'yicha ko'rsatmalar varaqasini oladi.

Kimyo sanoatida boshqa lavozimlarga o'tkazilgan yangi xodimlar va ishchilar uchun xavfsizlik texnikasi qoidalari, ish tartibi, mehnat qonunchiligining asosiy qoidalari, ishda o'zini tutish qoidalari va potensial xavflar bilan tanishish majburiydir. Kimyoviy moddalar va asbob-uskunalar bilan ishlaydigan barcha muhandislar har uch yilda bir marta kimyoviy moddalarni xavfsiz qo'llash bo'yicha imtihondan, texnik va xizmat ko'rsatuvchi xodimlar esa har yili imtihondan o'tadilar.

Tan jarohatlarning oldini olish

GRI 403-5, 403-7

Tan jarohatlarning oldini olish doirasida Jamiyatda oldingi hodisalarni tahlil qilish asosida yil uchun mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi choralari rejasi tuziladi; xavfsizlikni nazorat qilish bosqichlari doirasida sexlarda har oy tekshiruvlar o'tkaziladi. Shu jumladan, hisobot davrida "Navoiyazot" AJ sexlarida tekshirish o'tkazildi. Natijada 780 ta qoidabuzarlik aniqlandi, shundan:

Shuningdek, kompleks tekshiruvlar o'tkazilib, 20 ta qoidabuzarliklar aniqlanib, belgilangan muddatlarda bartaraf etildi.

Bundan tashqari, barcha ish joylarida xavfsiz muhitni yaratadigan va ijtimoiy xizmatlarni ta'minlaydigan mehnat sharoitlari bo'yicha me'yoriy talablar o'rnatilgan. Ish joylarini davriy attestatsiyadan o'tkazish har besh yilda bir marta amalga oshiriladi va uning natijalariga ko'ra, mehnat sharoitlari qulay yoki noqulay ekanligi aniqlanadi. Hisobot davrida 247 ta ish o'rne attestatsiyadan o'tkazilib, 627 nafar xodimga qo'shimcha imtiyozlar berildi.

Jamiyatda tan jarohatlar, asbob-uskunalarining nosozliklari, mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik qoidalarini buzish holatlari, shuningdek, mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik tizimini takomillashtirish bo'yicha takliflar to'g'risida ma'lumot berish tizimi yo'lga qo'yilgan. Kirish murojaatlari maxsus tashkil etilgan komissiya tomonidan ko'rib chiqiladi. Shunday qilib, hisobot davrida Komissiyaga xodimlardan mehnatni muhofaza qilish sharoitlarini yaxshilash bo'yicha 18 ta murojaat kelib tushgan bo'lib, ularning 35 % joriy etilgan.

Ta'kidlash joizki, 2023-yilda korxonada ishda jarohatlanish oqibatida birorta ham o'lim holati qayd etilmadi, bunda 4 ta ishlab chiqarish jarohati holati qayd etilgan bo'lib, ulardan 3 tasi o'ta og'ir deb tasniflangan va 031, 088, 480-sonli sexlarda sodir bo'lgan. Baxtsiz hodisalarning sabablari xavfsizlik texnikasiga rioya qilmaslik va shaxsiy himoya vositalaridan foydalanmaslik hisoblanadi.

Ishlab chiqarishda baxtsiz hodisalar soni

GRI 403-9

Ko'rsatkich	2023
Ishlab chiqarish jarohatlari, shu jumladan:	4
O'lim bilan yakunlangan baxtsiz hodisalar	0
Og'ir jarohatlar	3
Yengil jarohatlar	1
Ishlangan odam-soat soni	12 805 497
LTIFR	0,06

Har bir yuz bergan holat uchun "Navoiyazot" AJ, "O'z kimyosanoat" AJ va sug'urta kompaniyasi rahbariyati vakillaridan iborat komissiya tuziladi. Uchta hodisani o'rganish yakunlari bo'yicha komissiya tomonidan ishlab chiqarishda tan jarohatlarni takroran olishni oldini olish va oqibatlariga qarshi kurashishga qaratilgan qator chora-tadbirlar ishlab chiqildi. Chora-tadbirlar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Sexlarning muhandislik-texnik xodimlari uchun mehnatni muhofaza qilish bo'yicha rejadan tashqari yo'l-yo'riq berish va bilimlarini sinovdan o'tkazish. Mehnatni muhofaza qilish, xavfsizlik texnikasi va yong'in xavfsizligi bo'yicha yo'riqnomalar qonunchilikdagi o'zgarishlarni hisobga olgan holda yangilandi. Favqulodda vaziyatlarning oldini olish va ular yuzaga kelgan taqdirda amalga oshiriladigan harakatlarni o'rgatish maqsadida mashg'ulotlar tashkil etildi.
- Loyihaviy yechimlarni qayta ko'rib chiqish, shu jumladan, 25-sonli sexda aylanma suv quvurlarini to'sish va 480-sonli sexning 440-sonli binosida oqava suvlarni tozalash uchun nasoslarni o'rnatish. 31-sonli sexning 202-sonli binosida uskunalarni demontaj qilish rejasi vazifalarning aniq tavsifi va ish jadvalini ko'rsatgan holda ishlab chiqilgan.
- Uskunalar va korxonada hududlari holati ustidan nazoratni kuchaytirish. Gaz sizib chiqishining oldini olish, texnik jihozlarni ta'mirlash, hududni chiqindi va nosoz jihozlardan tozalash choralarini ko'rildi. Xodimlarning maxsus ish poyabzalidan foydalanishi ustidan nazorat ta'minlanadi.
- Avariylarni bartaraf etish rejalarini qayta ko'rib chiqish va me'yoriy talablarga muvofiq ishchi hujjatlarni yangilash.

Tan jarohatlarning oldini olishning muhim vositasi xavflarni o'z vaqtida aniqlash va baholash bo'lib, quyidagi bosqichlarga rioya etishni nazarda tutadi:

- Sex tomonidan ishchi guruh tuzish to'g'risida buyruq chiqarishi.
- Shtat jadvaliga muvofiq ish joyini aniqlash.
- Xavfni aniqlashni amalga oshirish.
- Ish joyi bilan bog'liq xavflarni aniqlash.
- Xavf va tahdidlarni aniqlash xaritasini yaratish.
- Ish joyidagi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavflarning ahamiyatini baholash.
- Jiddiy xavf va tahdidlar ro'yxatini shakllantirish.
- Jiddiy xavflarni kamaytirish bo'yicha yillik chora - tadbirlar ishlab chiqish.
- Qoldiq jiddiy xavflarning yillik tahlilini amalga oshirish.

Favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik

"Navoiyazot" AJ faoliyati nafaqat yuzaga kelishi mumkin bo'lgan avariyaning oldini olishga, balki ularni tez va samarali bartaraf etishga tayyor turishga qaratilgan. Jamiyatda favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik ko'rish chora-tadbirlarini tartibga soluvchi asosiy ichki me'yoriy hujjat bo'lib Navoiy viloyati Favqulodda vaziyatlar boshqarmasi bilan kelishilgan tabiiy va texnogen favqulodda vaziyatlarning oldini olish va ularni bartaraf etish bo'yicha "Navoiyazot" AJ chora-tadbirlar rejasi hisoblanadi.

"Navoiyazot" AJning favqulodda vaziyatlarda harakat qilish tizimi o'zida tashkiliy tuzilmalarni va texnologik yechimlarni mujassam etgan bir qancha asosiy komponentlarni qamrab oladi. Tuzilmada quyidagilar yaratilgan:

- Favqulodda vaziyatlarda chora ko'rish bo'yicha shtab – barcha jarayonlarni tezkorlik bilan boshqaradi va Jamiyatning yuqori tayyorgarlik xizmatlari va bo'linmalari harakatlarini muvofiqlashtiradi.
- Dispatcherlik xizmatlari - favqulodda vaziyatlar haqida xabar berish va tunu-kun monitoringini ta'minlaydi.
- Favqulodda qutqaruv guruhlarini - baxtsiz hodisalar yuz berganda qutqaruv va tugatish ishlarini olib boradi.
- Tibbiyot-sanitariya bo'limi - jabrlanganlarga birinchi tibbiy yordam ko'rsatadi.
- Jamoat tartibini muhofaza qilish xizmati - xodimlarni xavfsiz joyga evakuatsiya qilishni ta'minlaydi.

Favqulodda vaziyatlarning har bir yuzaga kelishi mumkin bo'lgan turi uchun batafsil harakatlar rejalarini ishlab chiqilgan. Ushbu rejalar evakuatsiya qilish, birinchi yordam ko'rsatish va avariya oqibatlarini bartaraf etish bo'yicha bosqichma-bosqich ko'rsatmalarni o'z ichiga oladi. Jamiyat muntazam ravishda yangi ma'lumotlar va potensial xavflar asosida o'z yo'riqnomalarini yangilab turadi.

Favqulodda vaziyatlarda choralar ko'rish jarayonining muhim elementi - bu ogohlantirish tizimi bo'lib, xodimlar va xizmatlarni tahdidlar haqida tezkor xabardor qiladi va ularning tayyorligini ta'minlaydi. Mahalliy va viloyat favqulodda vaziyatlar bo'yicha organlar bilan hamkorlikda Jamiyat tashqi tuzilmalar bilan sa'y-harakatlarni muvofiqlashtirish va favqulodda hodisalar sodir bo'lgan taqdirda oqibatlarini minimallashtirish imkoniyatiga ega.

Bundan tashqari, Jamiyat xodimlarni yuzaga kelishi mumkin bo'lgan favqulodda vaziyatlarga tayyorlash uchun choralar ko'radi. Samarali evakuatsiya qilish va favqulodda vaziyatlarni bartaraf etishni ta'minlash uchun amaliy mashg'ulotlar va turli xil favqulodda vaziyatlarning simulyatsiyalari o'tkaziladi.

Mahalliy jamoalarni qo'llab-quvvatlash

Boshqarishga yondashuv

58

Iqtisodiy samaradorlik

58

Xayriya va homiylik

59

**BIZ
HAR KUNI
KELAJAKNI YARATAMIZ**

Mahalliy jamoalarni qo'llab-quvvatlash

Boshqarishga yondashuv

GRI 3-3

O'zbekistonda mahalliy hamjamiyatlarning rivojlanishi va farovonligiga ko'maklashish "Navoiyazot" AJ ijtimoiy siyosatining asosiy yo'nalishlaridan biri bo'lib hisoblanadi. "Navoiyazot" AJ ijtimoiy mas'ul jamiyat sifatida ta'lim, sog'liqni saqlash, madaniyat va sport sohalarida xayriya va ijtimoiy dasturlarni amalga oshirish bilan birgalikda aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlab kelmoqda. Navoiy viloyatini rivojlantirishga qaratilgan loyihalarga alohida e'tibor qaratilyapti va bu viloyatda barqaror o'sish va turmush sharoitini yaxshilashga xizmat qilmoqda.

Iqtisodiy samaradorlik

GRI 201-1

2023-yil yakunlari bo'yicha "Navoiyazot" AJ tomonidan 4779,07 milliard so'mlik daromadlar qayd etildi, bu o'tgan yilga nisbatan pasayishdir. Moliyaviy investitsiyalardan daromadlar dinamikasi asosiy omil bo'lib, ular 2022-yildagi 1497,47 milliard so'mdan 2023-yilda 536,49 milliard so'mgacha kamaygan. Jamiyatning taqsimlangan iqtisodiy qiymati 5 727,52 mlrd. so'mni tashkil etib, o'tgan yilgi ko'rsatkichni saqlab qoldi. Bundan tashqari, xodimlarga ish haqi va ijtimoiy to'lovlar bo'yicha xarajatlarning 573,20 milliard so'mga oshgani, shuningdek, kapital yetkazib beruvchilarga to'lovlarning oshishi va 2306,62 milliard so'mga yetgani haqida alohida ta'kidlash joiz.

Jamiyat mahalliy hokimiyat organlari va manfaatdor tomonlar bilan faol hamkorlik qiladi, ishonch va aholi ehtiyojlarini tushunishga asoslangan munosabatlar quradi. Bunda, mahalliy aholini qo'llab-quvvatlash ish o'rinlari yaratish bilan cheklanib qolmaydi – Jamiyat hudud iqtisodiyoti va butun mamlakat rivojiga ijobiy ta'sir ko'rsatishga intilmoqda. 2023-yilda asosiy e'tibor aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlashga qaratilib, bu o'z ichiga mikrorayonlar, shifoxonalar, ta'lim muassasalari va boshqa ijtimoiy ahamiyatga ega obyektlardagi sharoitlarni yaxshilash bo'yicha loyihalarni oldi.

Ushbu tashabbuslar Jamiyatning viloyatda ijobiy imidjini yaratishi va davlat va jamiyat oldidagi majburiyatlarini bajarishga intilishidan dalolat beradi va bu ko'pincha O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablarini to'liq o'z ichiga oladi.

Yaratilgan va taqsimlangan to'g'ridan-to'g'ri iqtisodiy qiymat, milliard so'm*

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
1. Yaratilgan bevosita iqtisodiy qiymat	5 355,30	6 943,21	5 755,91
Daromad (tushum)	4 577,79	5 306,37	4 779,07
Moliyaviy investitsiyalardan daromadlar	759,45	1 497,47	536,49
Moddiy aktivlarni sotishdan olingan daromadlar	12,34	120,30	68,52
Boshqa tushumlar	5,72	19,07	371,82
2. Taqsimlangan iqtisodiy qiymat	4 575,52	5 690,07	5 727,52
Operatsion xarajatlar	636,77	329,07	475,53
Xodimlarga ish haqi, boshqa to'lovlar va imtiyozlar	324,00	484,83	573,20
shu jumladan ish haqi	311,54	468,34	554,37
shu jumladan xodimlarga boshqa to'lovlar va imtiyozlar	12,46	16,49	18,83
Kapital yetkazib beruvchilarga to'lovlar	1 097,80	2 167,23	2 306,62
shu jumladan to'langan dividendlar	-	491,26	336,78
jumladan moliyaviy xarajatlar	1 097,80	1 675,97	1 969,84
boshqa xarajatlar	-	-	-
davlatga to'lovlar	465,78	653,78	507,84
shu jumladan daromad solig'i	89,70	77,11	74,20

Ko'rsatkich	2021	2022	2023
Mahalliy jamoalarga investitsiyalar	1,81	60,60	20,64
3. Taqsimlanmagan iqtisodiy qiymat	779,78	1 253,14	28,39

* Moliyaviy ko'rsatkichlar MBHSGa muvofiq tayyorlangan tasdiqlangan moliyaviy hisobotlardan olingan.

Xayriya va homiylik

GRI 203-1, 413-1, 413-2

2023-yilda ijtimoiy sheriklik doirasida Jamiyat tomonidan ijtimoiy infratuzilma obyektlarini mustahkamlashga qaratilgan 38 ta rejalashtirilgan chora - tadbirlar muvaffaqiyatli amalga oshirildi.

Ijtimoiy infratuzilma obyektlarini saqlash va oziq-ovqat xarajatlarini qoplash uchun yo'naltirilgan mablag'larning umumiy hajmi 37,8 mlrd.so'mni tashkil etdi, shundan:

- "Oftobjon" bolalar sog'lomlashtirish oromgohiga

1,2

mlrd so'm ajratildi

- Sanatoriy-profilaktoriy uchun

4,2

mlrd so'm

- Tibbiyot-sanitariya bo'limiga

11,9

mlrd so'm

- Sut va boshqa profilaktika mahsulotlari xarajatlarini qoplash uchun

20,7

mlrd so'm

2023-yilda xayriya va homiylik yo'nalishlari, so'm

Oluvchilar	Miqdor
O'zbekistonning "Rowing & Canoe" federatsiyasi	500 000 000,00
«Uzkimyosanoat» AJ	13 000 000 000,00
Yunusobod tumani "Mahalla" xayriya jamg'armasi	200 000 000,00
O'zbekiston Milliy paralimpiya assotsiatsiyasi	750 000 000,00
Viloyat "Mahalla" jamg'armasi	100 644 227,65
O'zbekiston Respublikasi Dzyudo federatsiyasi	706 412 750,00
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Prezident, ijodiy va ixtisoslashtirilgan maktablari	1 000 000 000,00
Boshqa to'lovlar	4 387 055 062,99
Jami:	20 644 112 040,64

Faoliyat yuritilayotgan hududlarni rivojlantirish

Jamiyat o'z tarkibidagi zavod va boshqa ijtimoiy soha obyektlari orqali aholi bandligini ta'minlash orqali Navoiy viloyati rivojida salmoqli o'rin tutmoqda. Bundan tashqari, Jamiyat tashabbuslari bilan 2023-yilda yangi ishlab chiqarish obyektlari qurilishi boshlangani viloyat infratuzilmasini rivojlantirishga xizmat qilmoqda.

- Eron bilan hamkorlikda "JV CONTINAZ" MCHJ qo'shma korxonasi qurilishi boshlandi. Loyiha doirasida 11 ta bino va inshoot, jumladan, nasos stansiyasi, markaziy boshqaruv pulti va lokal sovutish stansiyasi quriladi. Loyihaning ishga tushirilishi bilan 100 ga yaqin kishi ish bilan ta'minlanadi.
- Mahsulotlarni qadoqlash uchun turli hajmdagi laminatlangan polipropilen qoplar ishlab chiqaradigan korxonani qurish. Loyihaning ishga tushirilishi natijasida 100 ta yangi ish o'rnini yaratiladi.

- "Chemistry International" MCHJ QKda paxta sellyulozasi va gidrooksiropilmetilsellyuloza (HPMC) ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish. Ishlab chiqarilayotgan gidroksipolimetilsellyuloza to'qimachilik, farmatsevtika va oziq-ovqat sanoatida qo'llaniladi. Loyihaning umumiy qiymati 21 149 787,96 dollarni tashkil etadi va uning ishga tushirilishi yangi ish o'rinlari yaratilishiga xizmat qiladi. Hisobot davrining oxiriga kelib HPMC ombori, qarama-qarshi havza, avariya havzasi va sovutish uskunasi havzasi qurilishi yakunlandi.

2023-yil uchun barqaror rivojlanish to'g'risidagi hisobot

Ilovalar

1-ilova. Ahamiyatlilik tahlili	<u>61</u>
2-ilova. GRI Content Index mundarijasi	<u>62</u>
3-ilova. Glossariy	<u>67</u>
4-ilova. Bog'lanish uchun ma'lumot	<u>67</u>

**BIZ
HAR KUNI
KELAJAKNI YARATAMIZ**

Ilovalar

1-ilova. Ahamiyatlilik tahlili

Ahamiyatli mavzularni aniqlash jarayoni

GRI 3-1

Hisobotni tayyorlash uchun "Navoiyazot" AJ jiddiylikni baholash tartib-tamoyilini amalga oshirdi. Jamiyat jiddiy mavzularni GRI standartlari (GRI 3: Material Topics 2021), SASB sohaviy standartlari va kimyo sanoati uchun Sustainalytics, S&P Global CSA yetakchi xalqaro ESG reytinglari talablariga muvofiq aniqladi va quyida tavsiflangan bosqichlarni o'z ichiga oladi.

Ahamiyatli mavzularni aniqlash tartibi

1-bosqich.
Tashqi kontekst tahlili

- Kimyo sanoatining eng yirik analog jamiyatlarining muhim mavzularini tahlil qilish,
- Barqaror rivojlanishning global tendensiyalarini tahlil qilish,
- O'zbekiston Respublikasining barqaror rivojlanish tendensiyalarining tahlili.

2-bosqich.
Moliyaviy bo'lmagan hisobot standartlari va reytinglarining ESG mezonlarini tahlil qilish

- Xalqaro nomoliyaviy hisobot standartlarini tahlil qilish (GRI standartlari va kimyo sanoati uchun SASB standartlari),
- Kimyo sanoati uchun dunyodagi yetakchi ESG reyting agentliklari (S&P Global CSA, MSCI) tomonidan baholangan mavzular tahlili.

3-bosqich.
Mavzular ahamiyatini belgilash

- Tashqi kontekst va ESG mezonlarini tahlil qilish natijalari asosida ahamiyatli mavzularni baholash va qiyoslash

4-bosqich.
Ahamiyatli mavzular ro'yxatini tasdiqlash

- Ahamiyatli mavzularning yakuniy ro'yxatini muvofiqlashtirish va tasdiqlash

GRI 3-2

Baholash natijalariga ko'ra, "Navoiyazot" AJ va uning manfaatdor tomonlari uchun jiddiy bo'lgan 10 ta ahamiyatli mavzu aniqlandi.

Soha	T/r	Ahamiyatli mavzu
Ekologik	1	Reglament o'zgarishi
	2	Atmosferaga tashlamalar
	3	Energiyani boshqarish
	4	Chiqindilarni boshqarish
	5	Suv resurslarini boshqarish
	6	Xodimlarni boshqarish
Ijtimoiy	7	Xilma-xillik va teng imkoniyatlar
	8	Mahalliy jamoalar
Boshqaruv-iqtisodiy	9	Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi
	10	Shaffoflik va korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati

2023-yil uchun barqaror rivojlanish to'g'risidagi hisobot

2-ilova. GRI Content Index mundarijasi

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
GRI 2. Ma'lumotlarni umumiy oshkor qilish					
1. Hisobdorlikni tashkil etish va amaliyot					
2-1	Tashkilot haqida ma'lumot	«Jamiyat haqida ma'lumot» bo'limi 4-ilova «Bog'lanish uchun ma'lumot»			
2-2	Tashkilotning barqaror rivojlanish sohasidagi hisobotiga kiritilgan korxonalar	1-ilova «Jiddiylik tahlili»			
2-3	Hisobot davri, davriyligi uchun ma'sul shaxs	1-ilova «Jiddiylik tahlili» 4-ilova «Bog'lanish uchun ma'lumot»			
2-4	Ma'lumotni qayta ko'rish	Tegishli emas			
2-5	Tashqi tasdiqlash	Tegishli emas			
2. Faoliyat va xodimlar					
2-6	Faoliyat, qiymat yaratish zanjiri va boshqa ishbilarmonlik munosabatlar	"Jamiyat haqida ma'lumot" bo'limi			
2-7	Ishchilar	"Xodimlar bilan ishlash" bo'limi			
2-8	Tashkilot xodimlari bo'lmagan xodimlar	-	Tashkilot xodimlari bo'lmagan xodimlar soni	Tegishli emas	Jamiyatda bunday toifadagi xodimlar mavjud emas.

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
3. Boshqaruv					
2-9	Boshqaruv organlarining tuzilishi va tarkibi	«Korporativ boshqaruv tizimi» bo'limi			
2-10	Oliy boshqaruv organiga nomzod ko'rsatish va saylash	«Kuzatuv kengashi» bo'limi			
2-11	Oliy boshqaruv organining raisi	«Kuzatuv kengashi» bo'limi			
2-12	Ta'sirni boshqarishni nazorat qilishda oliy boshqaruv organining roli	«Korporativ boshqaruv tizimi» bo'limi			
2-13	Ta'sirni boshqarish uchun mas'uliyatni topshirish	«Boshqaruv» bo'limi			
2-14	Barqaror rivojlanish bo'yicha hisobot berishda oliy boshqaruv organining roli	«Kuzatuv kengashi» bo'limi			
2-15	Manfaatlar to'qnashuvi	«Manfaatlar to'qnashuvi» bo'limi			
2-16	Eng muhim masalalar to'g'risidagi ma'lumotlarni taqdim etish	"Fikr bildirish mexanizmlari" bo'limi			
2-17	Oliy boshqaruv organining jamoaviy bilimi	"Kuzatuv kengashi" bo'limi			
2-18	Oliy boshqaruv organi faoliyati samaradorligini baholash	"Kuzatuv kengashi" bo'limi			

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
2-19	Mukofotlash siyosati	«Kuzatuv kengashi a'zolarini mukofotlash» bo'limi «Boshqaruv a'zolarini mukofotlash» bo'limi			
2-20	Mukofotlash miqdorini aniqlash jarayoni	«Kuzatuv kengashi a'zolarini mukofotlash» bo'limi «Boshqaruv a'zolarini mukofotlash» bo'limi			
2-21	Yillik umumiy mukofotlash koeffitsiyenti	-	Mukofotlash stavkalari oshkor etilmagan.	2023- yil yakunlariga ko'ra, Boshqaruv raisiga mukofotlash to'lanmagan	-
4. Strategiya, siyosat va amaliyot					
2-22	Barqaror rivojlanish sohasidagi bayonot	«ESG-boshqaruv» bo'limi			
2-23	Siyosatlarga sodiqlik	«Korrupsiyaga qarshi kurash» bo'limi 3-bob «Bizning xodimlar» «Iqlim o'zgarishi» bo'limi			
2-24	O'z zimmasiga olgan majburiyatlarni bajarish	«Korrupsiyaga qarshi kurash» bo'limi «ESG-boshqaruv» bo'limi			
2-25	Salbiy ta'sirlarni bartaraf etish jarayonlari	"Fikr bildirish mexanizmlari" bo'limi			
2-26	Maslahat olish va tashvish bildirish mexanizmlari	"Fikr bildirish mexanizmlari" bo'limi			
2-27	Qonunlar va me'yoriy aktlarga rioya qilish	"Qonunchilikka rioya qilish" bo'limi			
2-28	Uyushmalarga a'zolik	-	Birlashmalarga a'zolik to'g'risidagi ma'lumotlar mavjud emas		

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
5. Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro munosabatlar					
2-29	Manfaatdor tomonlar bilan munosabatda bo'lishga yondashuv	"Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro munosabatlar" bo'limi			
2-30	Jamoa shartnomasi	"Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash" bo'limi			
Jiddiy mavzular (GRI 3: Jiddiy mavzular 2021)					
Jiddiy mavzularni aniqlash jarayoni					
3-1	Jiddiy mavzularni aniqlash jarayoni	1-ilova "Jiddiylik tahlili"			
3-2	Jiddiy mavzular ro'yxati	1-ilova "Jiddiylik tahlili"			
"Ekologiya" toifasi (E)					
Iqlim o'zgarishi (GRI 305: Tashlama 2016)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	"Iqlim o'zgarishi" bo'limi			
305-1	To'g'ridan-to'g'ri issiqxona gazlari tashlamasi (1-qamrov sohasi)	"Iqlim o'zgarishi" bo'limi	Biogen CO ₂ tashlamasi mavjud emas		
305-2	Bilvosita issiqxona gazlari tashlamasi (2-ko'lam)	"Iqlim o'zgarishi" bo'limi			
305-4	Issiqxona gazlarining tashlama intensivligi	"Iqlim o'zgarishi" bo'limi			
Atmosferaga tashlamalar (GRI 305: Tashlama 2016)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	«Atmosferaga tashlamalar» bo'limi			

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
305-7	Azot oksidi (NO _x), oltingugurt oksidi (SO _x) va atmosferaga boshqa jiddiy tashlamalar	«Atmosferaga tashlamalar» bo'limi			
Energiyani boshqarish (GRI 302: Energiya 2016)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	"Energiyani boshqarish" bo'limi			
302-1	Tashkilot ichida energiya iste'moli	"Energiyani boshqarish" bo'limi			
302-3	Energiya sig'imi	"Energiyani boshqarish" bo'limi			
302-4	Energiya sarfini kamaytirish	"Energiyani boshqarish" bo'limi			
Suv resurslarini boshqarish (GRI 303: Suv va chiqindilar 2016)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	"Suv resurslarini boshqarish" bo'limi			
303-1	Umumiy resurs sifatida suvdan foydalanish	«Suv resurslarini boshqarish» bo'limi			
303-2	Suv chiqarib tashlash bilan bog'liq ta'sirlarni boshqarish	«Suv resurslarini boshqarish» bo'limi			
303-3	Suv olish	«Suv resurslarini boshqarish» bo'limi			
303-4	Chiqindi suvlarni chiqarib yuborish	«Suv resurslarini boshqarish» bo'limi			
303-5	Suv iste'moli	«Suv resurslarini boshqarish» bo'limi			

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
Chiqindilarni boshqarish (GRI 306: Chiqindilar 2016)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	"Chiqindilarni boshqarish" bo'limi			
306-1	Chiqindilarni hosil qilish va chiqindilar bilan bog'liq jiddiy ta'sirlar	«Chiqindilarni boshqarish» bo'limi			
306-2	Chiqindilar bilan bog'liq jiddiy ta'sirlarni boshqarish	«Chiqindilarni boshqarish» bo'limi			
306-3	Chiqindilarning hosil bo'lishi	«Chiqindilarni boshqarish» bo'limi			
306-4	Chiqindilarni utilizatsiya qilish	«Chiqindilarni boshqarish» bo'limi			
306-5	Chiqindilarni yo'q qilish va joylashtirish	«Chiqindilarni boshqarish» bo'limi			
Toifa «Ijtimoiy» (S)					
Xodimlarni boshqarish (GRI 401: Bandlik 2016) (GRI 402: Xodimlar va rahbariyat o'rtasidagi munosabatlar 2016) (GRI 404: O'qish va ta'lim 2016)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	"Xodimlar bilan ishlash" bo'limi			
401-1	Yangi xodimlarni yollash va xodimlarning aylanmasi	"Xodimlarni tanlash" bo'limi			

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
401-2	To'liq bandlik asosida ishlaydigan xodimlarga beriladigan va vaqtinchalik yoki to'liq bo'lmagan bandlik asosida ishlaydigan xodimlarga berilmaydigan imtiyozlar	"Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash" bo'limi			
401-3	Tug'ruq ta'tili	"Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash" bo'limi			
402-1	Tashkilot faoliyatidagi muhim o'zgarishlar borasida minimal xabar berish muddati	"Xodimlar bilan ishlash" bo'limi			
404-1	Bir xodimga o'rtacha yillik o'quv soatlari	"Xodimlarni tayyorlash va rivojlantirish" bo'limi			
404-3	Davriy ish faoliyati va martaba rivojlanishi baholanadigan xodimlarning ulushi, xodimlar jinsi va toifasi bo'yicha	"Xodimlarni tayyorlash va rivojlantirish" bo'limi			
Xilma-xillik va teng imkoniyatlar (GRI 405: Xilma-xillik va teng imkoniyatlar 2016)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	"Xilma-xillik va inklyuzivlik" bo'limi			
405-1	Boshqaruv organlari va xodimlarining xilma-xilligi	"Xilma-xillik va inklyuzivlik" bo'limi			

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi (GRI 403: Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik 2018)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	"Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv" bo'limi			
403-1	Mehnat muhofazasi va xavfsizlikni boshqarish tizimi	"Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv" bo'limi			
403-2	Xatarlarni aniqlash, xavflarni baholash, baxtsiz hodisalarni tekshirish	"Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv" bo'limi			
403-3	Mehnat muhofazasi xizmati	"Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv" bo'limi			
403-4	Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik masalalari bo'yicha xodimlarning ishtiroki, maslahatlashuvi va muloqoti	"Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv" bo'limi			
403-5	Mehnatni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi masalalari bo'yicha xodimlarni o'qitish	"Xavfsizlik madaniyatini oshirish va mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik masalalari bo'yicha o'qitish" bo'limi			
403-6	Ishchilar salomatligini mustahkamlash dasturlari	"Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv" bo'limi			
403-7	Ishbilarmonlik munosabatlari bilan bevosita bog'liq bo'lgan salomatlik va mehnat xavfsizligiga ta'sirining oldini olish va yumshatish	«Xavfsizlik madaniyatini oshirish va mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik masalalari bo'yicha o'qitish» bo'limi «Tan jarohatlarning oldini olish» bo'limi			

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
403-8	Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarish tizimi bilan qamrab olingan xodimlar	«Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv» bo'limi «Xavfsizlik madaniyatini oshirish va mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik masalalari bo'yicha o'qitish» bo'limi			
403-9	Ishlab chiqarish jarohatlari	"Tan jarohatlarning oldini olish" bo'limi			
403-10	Kasbiy kasalliklar	"Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni boshqarishga yondashuv" bo'limi			
Mahalliy jamoalar (GRI 201: Iqtisodiy samaradorlik 2016) (GRI 203: Bilvosita iqtisodiy ta'sirlar 2016) GRI 413: Mahalliy jamoalar 2016)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	6-bob. Mahalliy jamoalarni qo'llab-quvvatlash			
201-1	Yaratilgan va taqsimlangan bevosita iqtisodiy qiymat	"Iqtisodiy samaradorlik" bo'limi			
203-1	Infratuzilmaga investitsiyalar va xizmatlarni qo'llab-quvvatlash	"Xayriya va homiylik" bo'limi			
413-1	Hamjamiyatga ishtirokidagi faoliyat, ta'sirni baholash va rivojlanish dasturlari	"Xayriya va homiylik" bo'limi			
413-2	Mahalliy hamjamiyatlarga jiddiy haqiqiy va potensial salbiy ta'sir ko'rsatadigan operatsiyalar	"Xayriya va homiylik" bo'limi			

Ko'rsatkich	Oshkor etish	Bo'lim	Istisnolar		
			Nazarda tutilmagan talab:	Sabab	Izoh
"Boshqaruv va iqtisod" toifasi (G)					
Mas'uliyatli ta'minot zanjiri (GRI 204: Xarid qilish amaliyoti 2016)					
204-1	Faoliyatning muhim hududlarida mahalliy yetkazib beruvchilarga to'g'ri keladigan xarajatlar ulushi	«Mas'uliyatli ta'minot zanjiri» bo'limi			
Korrupsiyaga qarshi kurash (GRI 205: Korrupsiyaga qarshi kurash 2016)					
3-3	Jiddiy mavzularni boshqarish	"Korrupsiyaga qarshi kurash" bo'limi			
205-1	Korrupsiya biln bog'liq operatsiyalar, baholangan xavflar	«Korrupsiyaga qarshi kurash» bo'limi			
205-2	Korrupsiyaga qarshi siyosat va tartiblar bo'yicha ma'lumot berish va treninglar	«Korrupsiyaga qarshi kurash» bo'limi			
205-3	Tasdiqlangan korrupsiya holatlari va ko'rilgan chora-tadbirlar	«Korrupsiyaga qarshi kurash» bo'limi			

3-ilova. Qisqartmalar

AJ	Aksiyadorlik jamiyati
MMSX	Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi
PQ	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Qarori
OAV	Ommaviy axborot vositalari
PF	Prezident Farmoni
BMTning BRM	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Barqaror rivojlanish maqsadlari
ISO	International Organization for Standardization - standartlar ishlab chiqish bilan shug'ullanadigan xalqaro tashkilot.
GRI	Global Reporting Initiative – global hisobdorlik tashabbusi
ESG	Environmental, Social, Governance - atrof-muhitni muhofaza qilish, qulay ijtimoiy sharoitlar va to'g'ri korporativ boshqaruvni o'z ichiga olgan tamoyillar.
AMMQ	Atrof-muhitni muhofaza qilish
IBT	Integratsiyalashgan boshqaruv tizimi
TCFD	Iqlim bo'yicha moliyaviy hisobot ishchi guruhi
NGFS	Network for Greening the Financial System
IG	Issiqlon gazlari
MREE	Maksimal ruxsat etilgan tashlamalar
IM	Ifloslantiruvchi moddalar
Biokimyoviy tozalash	Oqava suvlarni tozalashning biokimyoviy inshooti
ASK	Asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari
CH ₄	Metan
CO ₂	Uglerod dioksidi
N ₂ O	Azot oksidi
NO _x	Azot oksidlari
MHTEKM	Mehnatga haq to'lashning eng kam miqdori
MBHS	Milliy buxgalteriya hisobi standartlari

4-ilova. Bog'lanish uchun ma'lumot

GRI 2-1, 2-3

Manzil: 210105, O'zbekiston Respublikasi, Navoi sh. 5

Telefon: (99879) 229-22-36; (99879) 223-28-11

Faks: (99879) 223-75-80

El. manzil: office@navoiyazot.uz

Internet-resurs: «Navoiyazot» AJ